

Cele mai odioase sînt dictaturile ipocrite : au toate îndrăznelile în abuz și toate nerușinările în depravare, iar în schimb, nici o răspundere. E lașitatea ridicată la rangul de sistem de guvernămînt.

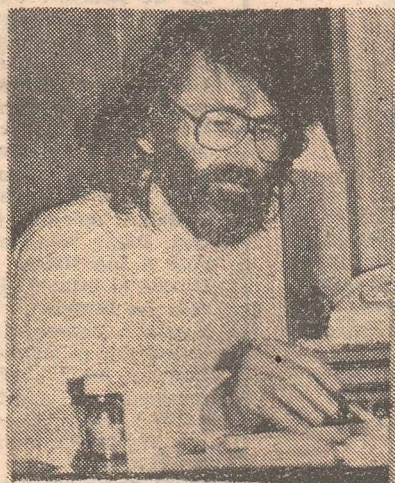
CONSTANTIN BANU Director fondator al Revistei Flacăra

ANUL LXXIX
1990—BUCUREȘTI
NR. 50

12 XII — 18 XII

FLĂCĂRA

SĂPTĂMÎNAL DE OPINIE, POLITIC, SOCIAL ȘI CULTURAL • ÎNFIINȚAT ÎN 1911

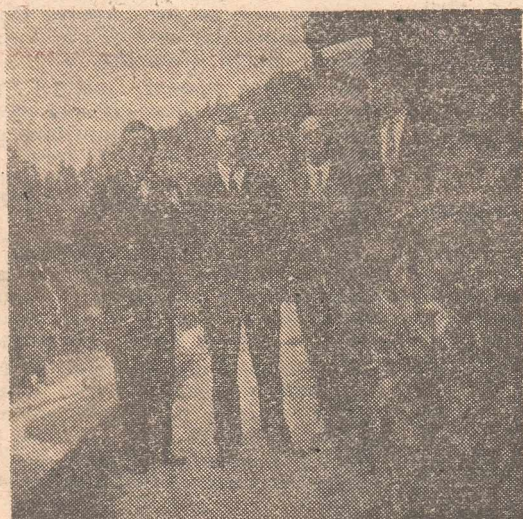
„**T**eleviziunea
e condusă
din umbră
de securitate”

— pagina 5 —

**Joc
periculos**

— pagina 2 —

**De vorbă
cu Hitler**

— pagina 13 —

Desen de CEZAR MIHAILA

**TROMBONUL
LIBERRR**

— paginile 8—9 —

**Paul
de Hohenzollern
și România**

— pagina 6 —

Joc periculos

Cred că oriunde în altă parte un puternic val de critici la adresa lor îi îndeamnă pe oamenii stăpînirii să se întrebe unde anume au greșit, să ia măsurile care se impun, inclusiv retragerea, dacă este cazul; numai la noi contestările nu sînt altceva decît „încercări de destabilizare” ale unor „elemente” răuvoitoare, nepatriotice, manipulate, de regulă, de „cercuri” din exterior. Și cred că nicăieri în lume nu se aruncă în spinarea presei vina pentru neputința guvernanților, așa cum se face în scumpa noastră Republică Română (așa i-a spus țării noastre domnul Iliescu în alocuțiunea rostită vineri la TVR; pe ce bază, numai Domnia-Sa știe).

În fond, ce i se reproșează regimului domnului Iliescu? Este limpede pentru toată lumea — dezastrele României. O, da, știu, e vorba de o moștenire grea de la ceaușism, oricine ar fi venit în fruntea țării, de aceeași greutate s-ar fi izbit etc. etc. Perfect adevărat. Numai că ieșirea din situația grea moștenită se putea face de echipe diferite în mod diferit, elementul esențial constituindu-l credibilitatea regimului în fața restului lumii. Regimul Iliescu a îndepărtat occidentalul de noi și asta este vina lui esențială. Ce i se cere acestui regim? Fie să schimbe politica, să dea dovezi concrete de competență și de pornire solidă și ireversibilă pe calea economiei și democrației occidentale, fie să lase altora locul. Dar conducătorii români fac ceea ce în Balcani se face de veacuri: umbli cu păcăleli. Păcăleala numărul unu: jocul de-a democrația; de-a democrația balcanică, bulibăsească, se-nțelege. În acest cadru, un element fundamental îl constituie cramponarea de structurile comuniste cu scopul salvării și menținerii la suprafață (citește în posturi grase, în slujbe bine plătite, în fruntea bucatelor, de fapt) a fașei nomenclaturii comuniste. În acest scop, la noi este la mare cinste ideea — care s-a vehiculat și în alte țări frățești, mai ales în Bulgaria — că trecerea la economia de piață (eufemism prin care se înțelege trecerea de la socialism la capitalism) o pot face cel mai bine comunistii, întrucît ei știu cel mai bine rostul lucrurilor. Evident, nu-i vorba aici de lucrătorii din industrie, construcții, meșteșuguri, comerț, finanțe, de ingineri și tehnicieni, de tărani, de profesori, de toți ceilalți care muncesc și țin pe umerii lor țara, chiar dacă au fost nevoiți să devină membri de partid; ei au fost, sînt și vor fi mereu țara însăși. E vorba de conducători, de virfuri. Chipurile, să conducă tot liderii bolșevici de ieri procesul de trecere la economia de piață, în care ne-am angrenat, întrucît doar ei se pricep să gospodărească țara. Nu, să nu-l conducă ei! Și aceasta nu din vreo rachiună, prejudecată, din vreo pornire viscerală anticomunistă, ci din cel mai autentic pragmatism. Îndepărtarea noastră de comunism, scriba și groaza imensă de comunism au venit după ce ne-am convins ce și cum. La început am crezut sincer că socialismul ne va aduce belșugul, bunăstarea, spre deosebire de capitalism, care, putred pînă-n măduva oaselor, va sucomba în chip lamentabil. A fost pe dos. Dar a fost clar, precis, în văzul întregii lumi, cu trosnet mare. Acum, noi, gropații capitalismului, întindem mina după pomană la mortul pe care ne lăudaserăm că-l vom îngropa. Deci, nici un fel de idee preconcepută, faptele au vorbit: comunismul a dat faliment, iar capitalismul prosperă. La fel de lipsită de patimă este și dorința — în fostele țări socialiste — de-a nu mai avea guverne comuniste ori lideri proveniți din vechea nomenclatură comunistă. Membrii acestei nomenclaturi, luați fiecare în parte, pot fi oameni la locul lor, de treabă (domnul Iliescu este și el o figură pitorească, simpatcă). Dar ei nu vor fi niciodată în stare să sară peste umbra lor. Tot practica ne este călăuză și aici: în toate țările unde s-a încercat perestroika, experimentul a fost un răsător eșec. Președintele nostru de la Cotroceni a spus de nenumărate ori că dificultățile imense pe care le întîmpină România acum în procesul de trecere (ați ghicit) la economia de piață sînt inerente, așa li s-a întîmplat tuturor și ne dă ca exemplu felul cum s-au desfășurat lucrurile în celelalte țări frățești. Sîntă mare înșelăciune! Pentru că domnul Iliescu a uitat de fiecare dată să ne sune un mic amănunt: experimentele acelea au fost făcute de lideri comunisti (guvernele neocomuniste în fostele țări din lagăr datează doar de cîteva luni). Și tocmai plecarea de la cîrmă a acestor lideri (în frunte cu Gorbaciov) care n-au izbutit să scoată țara din marasm este cerută cu insistență de norod. Astfel că teza pe care domnul Iliescu o repetă mereu nu face decît să-i aducă Domniei-Sale un imens prejudiciu.

Să ne întoarcem însă la jocul de-a democrația al Puterii la noi. Este un joc păgubitor și deosebit de periculos. Periculos nu atît pentru cei care-l practică, pentru riscul acestora de a-și pierde fotoliile, cît pentru cei mulți. Căci într-o democrație improvizată, șubredă, instituită pentru captatio benevolentiae, cu bătaie electorală, cetățeanul face o selecție și ia de acolo numai ce-i place, iar unde nu-i convine dă cu sicțir. Rezultatul: dezorganizare, muncă puțină și de mintuială, criză de autoritate, randament scăzut, penurie, speculă, sărăcie, delincvență, samavolnicie, dezorientare, disperare. Bătaie mai lungă: slăbirea țării, pradă ușoară pentru cei care-i vor răul. Poate că n-aș fi intervenit, dacă nota de plată, imensă, strivitoare n-ar cădea și de astă dată în seama omului necăjit. „Și totuși viața mea am fost pentru cei umili” (Jules Verne). Dar însă și eu am fost tot timpul, sînt și acum și voi fi totuși viața pentru cei umili, fiindcă cei puternici se apără singuri, iar pe cei necăjiți nu-i apără nimeni.

ION D. GOIA

Homo politicus

PATRU FORȚE OPOZIȚIONISTE

S-a încheiat, practic, procesul de constituire a opoziției în România. După 45 de ani de comunism, după cea mai aspră dictatură de tip stalinist din Europa de Est, după 11 luni de politică a Frontului Salvării Naționale, la ora de față societatea civilă românească are patru forțe opoziționiste bine constituite. Este vorba de Alianța Civică, Forumul Democrat Antitotalitar, mișcarea studentescă (Liga studenților, în primul rînd) și, desigur, mișcarea sindicală antitotalitară și anticomunistă.

S.S.R. — cap de afiș

Afișul politic al sfîrșitului primei decade și începutului celei de-a doua decade din această lună ultimă a anului 1990 a fost ținut nu de cele peste 100 de partide, ci de... syndicate. Prin revendicările lor îndreptățite și statutare, syndicatele intră în perimetrul politicului. Un puternic impact a avut (și are) acțiunea Sindicatului Șoferilor, sindicat care-și argumentează protestele astfel: „Guvernul României refuză să poarte un dialog sincer și constructiv cu syndicatele, pentru a găsi, de comun acord, căile de reducere a stării conflictuale, ivite în urma hotărîrii Guvernului de a scumpi prețurile, încercînd numai pe această cale de a ieși din criza economică și financiară, și numai pe buzunarul salariaților, conducînd la sărăcie fără precedent a populației”. Prin urmare, Sindicatul Șoferilor din România a chemat la grevă generală pe termen nelimitat, cerînd: „demisia Guvernului și crearea unui guvern de uniune națională” și demiterea conducătorilor unităților economice, a organelor administrațiilor județene și locale care sînt compromise și alegerea în locul acestora, pe baze democratice, a acelor care reprezintă cu adevărat spiritul Revoluției din 22 Decembrie 1989”.

Doamna Doina Cornea, președinte al F.D.A.

Forumul Democrat Antitotalitar și-a desfășurat cea de-a doua Convenție Națională. Lansat în vară la Cluj, F.D.A. s-a dezvoltat, pe parcursul lunilor septembrie și octombrie, în cea mai mare parte a județelor țării, unind cele mai importante forțe partinice din opoziție: P.N.T.-c.d., P.N.L., U.D.M.R., Asociația foștilor deținuți politici. Prima sa Convenție Națională, desfășurată în octombrie, a avut, totuși, un ecou scăzut. Tocmai de aceea considerăm că această a doua Convenție Națională, ca și alegerea doamnei Doina Cornea în funcția de președinte al F.D.A. vor da un contur mult mai clar alternativei politice unite din țara noastră.

Eroii n-au murit în parcuri

Una dintre primele legiuri anti-democratice de după revoluție este, desigur, stupidul Decret-lege nr. 39 din 24 ianuarie 1990. Prin acest decret a fost grav amputat dreptul de a manifesta, Frontul Salvării Naționale trimițînd acțiunile revendicative de masă în... parcuri. Nici după aproape un an Puterea instaurată de F.S.N. nu a ajuns la sentimente mai democratice. Dovadă: invocarea Decretului-lege nr. 39 din 24 ianuarie 1990 pentru a preîntîmpina mitingul și marșurile sindicatelor de la începutul acestei săptămîni.

Studentii în grevă?

S-a desfășurat, la Buziaș, Conferința Națională a studenților, organizată de studenții timișoreni și Liga studenților din București. Participanții cer grevă generală în Centrul Universitar Timișoara și în celelalte facultăți și centre universitare din țară.

Obsesii de decembrie

Noua Lege privind înființarea, organizarea și funcționarea Consiliului Suprem de Apărare a Țării are în vedere și „planul de cooperare între M.I. și M.Ap.N., precum și punerea acestuia în aplicare în legătură cu intervenția și misiunile

Aspect de la mitingul Sindicatului Șoferilor din România

CINE-A ZIS CĂ ROMÂNUL N-ARE OPINII?

Un scurt sondaj de opinie, în dimineața zilei de 7 decembrie 1990, în stația de metrou Eroilor, ne devaluează încă o dată faptul că sîntem deja o societate politică. Opiniile celor care au răspuns sondajului nostru indică certe preocupări vizavi de fenomenul politic din țară. Cea mai mare parte dintre cei intervievați, voci din public luate la întîmplare, își au conturate opiniile politice. Din cele 12 persoane participante la sondajul nostru „fulger” doar două au declarat că n-au nici o opinie despre subiectul pus în discuție. Tema pusă în cauză a fost una la ordinea zilei — oamenii politici ai momentului (afilați la putere, aflați în opoziție). Iată ce răspunsuri am obținut: — Ar putea să meargă mult mai bine și unii și ceilalți. Și de o parte și de cealaltă sînt prea ezitanți în luarea hotărîrilor. Se discută încă prea mult asupra unor chestiuni de mai mică importanță. (Gabriel Stoica, cartograf). — Puterea actuală își cam pierde încrederea. Părerea mea este că cei care cîștigă teren sînt liberalii, mai ales cei bătrîni. (L.A. — cerce-lător științific).

— Pe cei de la conducerea țării noi i-am ales, noi cu mina noastră. Oricine ar fi fost la putere n-ar fi putut face mai mult. Opoziția trebuie să fie cea care trebuie să corecteze puterea actuală. Eu cred că nu există cineva dintre oamenii politici care să nu vrea binele țării. (Stelian Toader, lăcătuș).

10 păreri despre OAMENII POLITICI AI MOMENTULUI

— Presupun că ăștia din guvern sînt destul de deștepti, dar nu au adoptat cele mai bune soluții. Președinția nu-mi place. Cît despre cei din opoziție, nu știu dacă ar putea face ceva, deocamdată. (Mihai Georgescu, student).

— Toți vor să facă ceva pentru țara asta, dar nu au cu cine. În general, opoziția — așa am eu impresia — vrea să încete puțin. Nu neg faptul că are și părți bune, dar... (Dana, manichiuristă). — Singurul am politic despre care

unităților acestora, inclusiv utilizarea armamentului, munițiilor și tehnicii din dotare, pentru paza și apărarea unor obiective importante de pe teritoriul național, menținerea și restabilirea ordinii de drept”. Cinea se teme că Ministerul de Interne nu va putea să mențină și să restabilească ordinea de drept și, în consecință, dorește să scoată și armata pe străzi în caz de... Trist este și faptul că legea a fost adoptată în acest decembrie!

„Cine ajunge prea tîrziu...”

În fierbîntea vară trecută, revista „L'Express” a publicat, sub semnătura lui Jacques Renard, un text intitulat „Cum a eșuat planul secret al lui Gorbaciov” cu subtitlul „În timp ce manifestații din Dresda și Leipzig cîștigă Berlinul, Gorbaciov lansează o mică frază asasină «Cine ajunge prea tîrziu va fi pedepsit de istorie». Cele 6 fotografii ale unor oameni politici din Est au următoarea legendă: „Oamenii pe care conta Gorbaciov pentru a asigura schimbarea în Europa de Est. De la stînga la dreapta: Mieczyslaw Rakowski (Polonia), Karoly Grosz (Ungaria), Hans Modrow (R.D.G.), Ladislav Adamec (Cehoslovacia), Petăr Mladenov (Bulgaria) și Ion Iliescu (România). Dintre ei numai ultimul mai este în funcție”. Observația finală a domnului J. Renard îndeamnă la reflecție: cu numai un an în urmă, dintre predecesorii acestor oameni politici doar Ceaușescu mai era în funcție. Ceea ce s-a întîmplat mai apoi știm prea bine. Avea dreptate președintele Gorbaciov: Cine ajunge prea tîrziu va fi pedepsit de istorie! Cursa continuă...

Grupaj realizat de EUGEN MIHĂESCU

am o părere bună este dl. Ion Rațiu. Ceilalți nu confirmă. Dl. Ion Rațiu este singurul politician compatibil cu situația actuală”. (Mircea Albu, student).

— Am impresia că trăim în niște scenarii. Nu s-au terminat încă și nu știm cum se vor termina. Opoziția e bună, dar cred că i-ar trebui oameni tineri. (Anonim).

— Printre oamenii politici nu și-au făcut loc chiar cei mai merituoiși. Puterea actuală pare bine organizată, dar cu scopuri greu de definit. Opoziția nu este o alternativă viabilă în acest moment. (Ștefan Mindroc, medic).

— Cred în actuala conducere a țării, cred, chiar dacă pentru această încredere a mea aș lăsa capul spart. Nu ne trebuie neapărat comunism. (Aurel Banu, pensionar).

— Fiecare trage pe turta lui, fiecare dintre oamenii politici actuali vrea să spun. Îi interesează mai puțin problemele arzătoare ale țării și se gîndesc mai mult la ei și la ai lor din clan. (Vasile Sdrobiș, zo-grav).

M. EUGEN

DOMNUL CHIPS

A pus răul înainte și a văzut că în fața lui nu se deschide nici o prăpastie în care ar urma ca el să cadă cu capul în jos. Soția lui are un salariu și ar putea trăi chiar dacă el n-ar mai aduce un ban în casă. Apoi, copii nu are, deci riscul pe care și l-a luat intrând în această afacere îl privește numai pe el. Iar el, Liviu Duță, are șapte frați care nu trag targa pe uscat și dacă le-ar cere să-l ajute, să-i dea o parte din economiile lor, crede că ar putea ieși din orice încurcătură. Însă nu e cazul, zice el, afacerea e sigură și de durată. Care afacere? „Chips”, cartofi prăjiți ambalați în pungi de celofan.

Pe la mijlocul anilor '60, această marfă ce părea de tip cit se poate de „occidental” a apărut deodată pe la diverse chioșcuri din București și costa un leu și jumătate punga. Liviu Duță, care are acum 47 de ani, abia se angajase pe-atunci, ca electromecanic, la Fabrica de conserve din Chiajna. Acolo a lucrat, pînă de curînd, ca mecanic de întreținere. Prin '67, zice el, s-a adus la fabrică o instalație de fabricat „chips”. „O instalație englezescă, adaugă el. Instalația a mers vreo patru ani, apoi a fost oprită, nu știu din ce motive. Pe urmă a funcționat iarăși vreo doi ani, pînă

cînd fabrica n-a mai primit repartiție de ulei și de cartofi. Folosită sau nu, acestei instalații i s-a împlinit, nu de mult, termenul de casare. A-păruse Decretul 54 și a doua zi am făcut cerere ca vreau să cumpăr instalația respectivă”. Întreprinderea a dat anunț la ziar pentru licitație, dar Liviu Duță a avut noroc că nu s-a prezentat nici un alt amator. Și a cumpărat instalația cu 180 000 de lei. De fapt, ce mai rămăsese din ea, pentru că benzile transportoare, buncărele, ca și mașina de curățat, fuseseră tăiate și date la fier vechi. Și-a luat instalația, așadar, și a depozitat-o în curtea casei unui prieten. Apoi a umblat după spațiu și a reușit ca ICRA să-i închirieze o hală, contra 40 la sută din beneficiu. A fost mulțumit, pentru că hala avea utilitățile strict necesare: apă, curent electric, gaze. Aici și-a adus instalația, bucată cu bucată, și a montat-o. Partea importantă a acesteia, zice el, s-a păstrat: elevator cu cuve pentru alimentarea instalației, mașina de tăiat cartofii rondele sau pai, dozatorul cîntar și mașina de confecționat pungi pentru ambalarea cartofilor prăjiți.

În septembrie a început să producă. Prin ICRA, cartofilor prăjiți ai lui Liviu Duță a-

jung la chioșcurile și bufetele deschise de întreprinzătorii particulari. Și prețul nu e unic, dar el se învîrte în jurul a 10 lei pentru o pungă de 100 de grame. Acum 20 de ani, zice Liviu Duță, o pungă avea 65 de grame și costa la început 1,50, apoi 2,75, apoi 3 lei.

Liviu Duță are doi asociați. Unul dintre ei, Constantin Balaban, a fost profesor de electrotehnică la un liceu din București, dar s-a lăsat de meserie. Altul, Paul Romanescu, e șeful unei cofetării — patiserii de lângă Aeroportul Băncasa. Împreună au hotărît ca tot ce cișligă să investească în utilaje pentru fabricat muștar sau băuturi răcoritoare. O parte din venit ia destinația unui fond pentru ajutorarea spitalelor. Iar cei cîțiva angajați ai firmei iau cîte 150 de lei pe zi, au leafă de inginer, cum zice Liviu Duță, plus că mai pot lua și pentru această cîte o mostră sau două din producția proprie. Iar cînd e nevoie să rămînă peste program, rămîn. „Ei mă consideră un amic al lor”, zice Liviu Duță.

Cu acest tip de „fast food”, mai încercăm să intrăm o dată în Europa. Și să sperăm că nu vom mai păți ca în urmă cu 20 de ani, cînd dincolo de ușa era zidul de care ne-am lovit așa cum, mai de curînd, tovarășul Dăscălescu a nimerit cu capul în calorifer.

0 zi de privatizare

Este ora 8,30. Ușile Agenției Naționale pentru Privatizare se deschid și înăuntru pătrund 40—50 de oameni. Unii se îndreaptă spre ghișeu unde depun cererile. Alții, care au mai trecut odată pe aici și au dosarele pregătite, se regrupează în fața unei uși și așteaptă să fie chemați cîte unul, ca la dentist, pentru că nici funcționarii de dincolo de ușa aceea nu pot lucra cu toți cîlienții deodată. Media zilnică, în octombrie, a fost de 172. În noiembrie, tot cam așa. Sînt zile cînd vin aici și cîte 200 de solicitanți. Economistul Lucian Blaga, care conduce Direcția de organizare a întreprinderilor private mici și mijlocii, ne dă aceste date de ultimă oră: număr de cereri de autorizare înregistrate, 99126; autorizații eliberate, 81 101; autorizații în curs de eliberare, 10 629; număr de spații solicitate, 24 518; spații atribuite, 8016; unități efectiv deschise, 45 665.

De dincolo de ferestre, un cocoș leze, de București, ține să dea cam tîrziu deșteptarea. Semnalul pentru o nouă zi de privatizare în România? E cocoșul unui vecin, îmi răspunde un om de-al casei. Oricum, aici ziua de muncă a și început. Inginerii Adriana Ionescu, Stelian Răduță și economistă Elena Petcu discută fiecare, la biroul lui, cu cîte un întreprinzător. Rămîn o oră lîngă cei trei funcționari care se arată binevoitori nu doar să asculte, ci și să dea un sfat. O femeie, Mariana Braic, vrea să aibă o firmă de producere și comercializare echipamente pentru tehnica de vid, aparatură de laborator și industrială, articole electrice. Savantă și complexă muncă! Altcineva e mai modest, vrea să deschidă o cărămidărie. Un tînar se gîndește la producerea și comercializarea unor piese de schimb diverse.

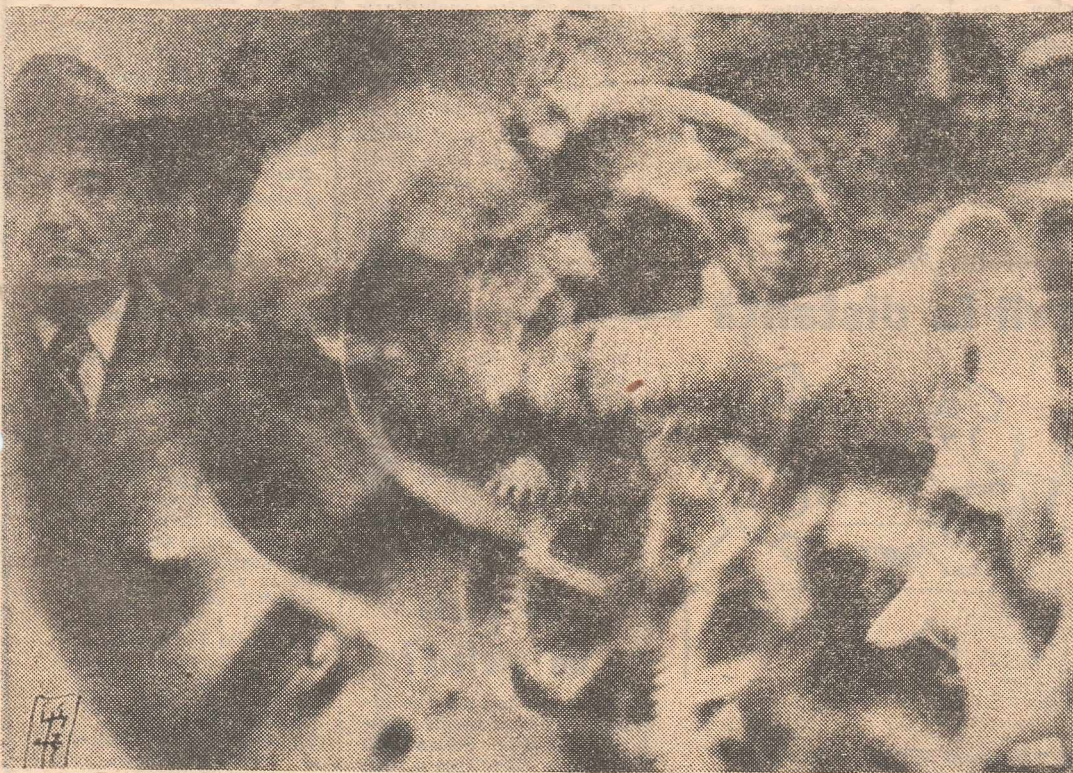
În general, există credința că pentru a porni o afacere trebuie să ai experiența de bun cunoscător al legilor pe care o are un avocat. Să zicem că nea cutare, român de-al nostru, vrea să devină și el întreprinzător. Cînd pleacă de-acasă, încotro se duce? Depinde ce vrea să facă, ne răspunde inginerul Alexandru Titică. Persoanele fizice independente, o florărească, de exemplu, sau asociațiile familiale (membrii unei familii cu același domiciliu) merg la primărie, unde există un birou

de privatizare. Dar cei care vor să înființeze întreprinderi mici (cu 20 de salariați) sau asociații cu scop lucrativ (cu 10 salariați) vin la noi. Pînă acum, numai aceste ultime două forme de privatizare au ajuns la 55 000 de unități. Din ele, cam 60 la sută sînt de comerț, inclusiv import-export, iar 40 la sută sînt unități de producție.

Cît privește metodologia, să-i spunem așa, inginerul Alexandru Titică ne spune următoarele: „Omul vine aici și face o cerere prin care solicită acordul pentru desfășurarea unei activități. Cînd vine cu cererea, îi spunem că pentru anumite domenii acordul Agenției este valabil doar dacă solicitantul are și avizul unor ministere. Bunăoară, cine vrea să facă o editură, trebuie să aibă avizul Ministerului Culturii. Mai departe, cetățeanul se adresează primăriei localității unde deschide firma. Primăria îi solicită dovada de deținere a spațiului unde își desfășoară activitatea și, după caz, avizul de la pompieri. Sanepid, IDEB. Dacă îndeplinește aceste condiții, solicitantul din provincie care se prezintă aici pînă la ora 12 poate obține acordul Agenției Naționale în după-amiaza aceleiași zile. Pentru bucu-reșteni, eliberarea acestui acord durează mai mult: o săptămînă, chiar și două. Dar ne-am gîndit că pe cei din provincie trebuie să-i scutim de un drum în plus, care costă. Asta pînă își vor intra mai bine în rol filialele pe care Agenția și le-a deschis în capitalele de județ. Cam asta-i tot”.

De fapt, ar mai fi ceva ce demonstrează că românul nostru nu trece ne lîngă ocazia de-a se privatiza rapid, în folos exclusiv personal, chiar fără să urmeze filiera actelor de care vorbeam mai sus. Agenția face și serviciul de-a oficializa asocierea unor unități de industrie mică. Și ea să nu scrie fiecare ce vrea și cum vrea, Agenția s-a gîndit să facă un formular prin care să iasă în înîmpinarea solicitanților. Dar șmecherii, zice Alexandru Titică, au luat formulare, le-au tras la xerox și au început să le vîndă cu 25 de lei. Cu toate că dincoace de ușa Agenției ele se distribuie gratuit...”

DUMITRU CONSTANTINESCU

Angrenaj

Fotografie de CRISTIAN GACHE

Înutil și plictisitor să mai comentăm cît de jalnică a fost gospodărirea țării în ultimii zece de ani. Un caraghioslic tragic — strict original — a amestecat conducători și subordonați, imbecili și deștepți într-o celulă unică gîndită să coaguleze ferocitatea chineză și indolența balcanică. Rezultatul a fost o țară de plastilină umplută la refuz cu oameni de plastilină.

Cutremurat la 22 decembrie, acest caraghioslic tragic a încetat să mai fie caraghioslic și a devenit tragedie curată. O vreme. Apoi tragedia s-a reîntîlnit cu caraghioslicul pentru a se potența reciproc și a atinge culmi inimaginabile. Amestecată cu dinamita, plastilina continuă să confere țării și oamenilor o compoziție ternă, spăimoasă, lipsită de vlagă, de contur, de strălucire.

Originala harababură românească — generos condimentată de crime și părieli planificate — a început cu procesul Elenei și al lui Nicolae Ceaușescu. Dictatorii comuniști au fost judecați în stil comunist și împușcați cu grabire pentru a se scuti publicul de detalii incomode. Ei au dus sub pămînt secretul averii lor în valută și au lăsat la nivelul solului teza duelului între serviciile secrete ale unor

supraputeri și miniputeri, duel menit să facă praf România dar nu și noua putere. Noi am rămas cu gloanțele, cu misterele, cu victimele găurite sau arse și cu o totală confuzie privind cine a tras în cine, de ce și în ce cantități. Apoi s-a autoconstituit o forță provizorie, vivace și zîmbitoare care cu grabire verificată în

la Parlamentului, dar numai pentru a beneficia de bufet și fumoar. Cum deschide vreunul gura pentru a mai zice și a mai spune, dirijorul din prezidiu îl cheamă la ordine, iar majoritatea instalată îl trage de mincă spontan și cu bărbăție. Opoziția propune, iar majoritatea FSN dispune. Opoziția ridică glasul, iar majoritatea FSN ridică

na nașterii spontane a altora, liberalizarea mitei, a corupției și a pieței negre, prin obiectivarea lipsei de produse, arondarea unor afaceri fie mini, dar cu precădere maxi unor fiu, nepoți, veri, cumnați, frați, finii, unchi și chiar strănepoți de nomenclaturisti, securiști, cadriști și a altora asemenea, toți cu bani la țescherea în clipa revoluției și cu relații de clan înainte, în timpul și după consumarea ei pe ecranele televizoarelor.

Se joacă un tontoroi de plastilină peste capetele de plastilină ale supușilor într-o țară de plastilină bună de morfolit, de strîns între degete și de băgat în buzunar. Dar în toată această plastilină care miroase a bani, a sînge, a mizerie și a paranoia puterii există ghimpii de aur ai inteligenței acestui popor. Acești ghimpici se vor aduna la un loc, vor deveni bulgări de aur și vor strica jocul obscur și tern al plastilinelor.

Și se va naște întrebarea: pînă cînd? Atît: pînă cînd? Este de așteptat ca întrebarea să se pună prin consens.

RADU BUDEANU

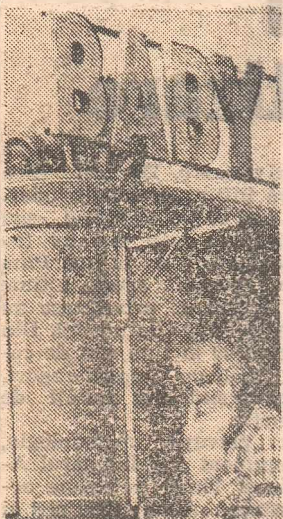
Țară de băgat în buzunar...

procesul Ceaușescu, a montat alegeri. Rezultatul a fost montat la rîndul său. Domnul Roman și-a succedat în fruntea guvernului, iar domnul Iliescu și-a succedat în fruntea tuturor. Puterea provizorie a devenit putere curată, iar opoziția a fost „dezamorsată”. Opoziții extraparlamentari sînt mai răi pentru că nu tipă în cadru organizat, ci pe stradă în auzul BBC-ului care, nu-i așa?, minte amarnic.

Pentru uzul occidentalului, un pîlc de recalitranti au fost admiși sub cupo-

mineria. În aceste condiții guvernul a obținut automat puteri speciale pentru a putea lucra în tîhnă. Dacă se vor obține credite externe, vor conferi pagubei convertibilitatea necesară asigurînd gropii noastre comune un confort elvețian. Afînd din presa liberă ce nu află de la Televiziune, poporul poate remarca o serie de protuberanțe în universul său de plastilină: guvernul a decis scumpirea vieții în stil sinucigaș, dezagregarea centralizată a unor întreprinderi în dau-

Folclor nou

Ora potrivită, la loc potrivit
Fotografie de
DAN LAURENȚIU
TRICOMNICU

Salvați
mănăstirea
Piteșteanu
din Bărăgan

Singura mănăstire din Bărăgan, Piteșteanu, înaltă în vremea lui Grigore Ghica, primul domn român de după revoluția lui Tudor Vladimirescu, a fost desființată abuziv în anul 1960 și transformată în secție avicolă a C.A.P. — Balaciu.

Actualmente biserica este ruinată.

Comitetul de inițiativă, constituit în „Asociația Prietenii Mănăstirii Piteșteanu”, a obținut personalitate juridică înre-

Întrebări incomode

— Unde mi-ai umblat, dom'ne, zilele astea, că nu te-am văzut la coadă. Ori, te-ai aranjat, cumva?
— Zău, nene, pui și dumneata întrebări incomode!
— Io-te! Ai început să vorbești ca la gazetă. Cum, adică, incomode?
— Ce, nu știi ce-i aia?
— Ca să fii foarte sincer cu dumneata, nu prea. Am tot citit pe ici, pe colo, de așa ceva, dar n-am prea înțeles cum vine treaba. I-am întrebat și pe copii, numa' că nu știu ce e cu ăștia tineri de la o vreme, că tot dau a lehamite din mină.
— Păi, e simplu, dom'ne. Cum să-ți explic?
— Mai așa, cu vorbele matala, nu ca la ziar.
— Uite, de exemplu, când strigă lumea pe la adunări: „Cine a tras la revoluție?” și nu răspunde nimeni, nimic.
— Ei, na! Păi, care-i prostu' să zică: „Eu am tras”.
— Vezi? P'ormă, când întreabă unu' și altu' în ședințele Parlamentului ce s-a

făcut cu banii partidului comunist — patrimoniu, cum zic ei.
— Tot au zis de la guvern c-or să răspundă, ba luni, ba joi. Mă gindesc că nu i-or fi terminat de numărât.
— Sau de cheltuit.
— Crezi?
— Mai știi? Da', în sfîrșit! Să mergem mai departe: povestea cu minerii — ce e cu ancheta, cine i-a chemat, ce-au făcut...
— Păi, asta știm cu toții! Chiar mă mir că întreabă, care mai de care, din toate părțile.
— Sigur că știm! Știm și noi, știu și ei, da' un răspuns, aaaa... oficial, nu se da. Așa că, vezi dumneata, când vorbești de toate lucrurile astea, se cheamă că pui întrebări „incomode”.
— Și cum 'or să facă să se descurce! pină la urmă, ăia de trebuie să răspundă?
— Asta să fie grija dumată! Se fofilează! Te iau mai cu una, mai cu alta, doar-doar 'oi uita.
— Ca dumneata acu', când te-am întrebat de ce nu te mai văd pe la cozi?
— Păi? Am învățat și eu ceva de la revoluție!

LIANA TATOS

Dalmațienii

Incintat de cunoștință
Fotografie de GIG MOTOIANU

Max Aub:

Crime perfecte

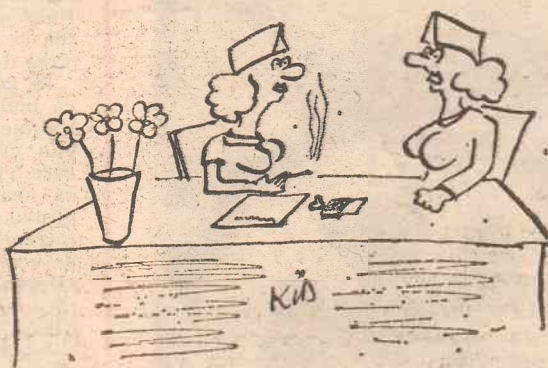
Își curăța dinții ca și cum n-ar fi avut altceva mai bun de făcut. Așeza cu grijă scobitoarea lingă farfurie, reluind operația după fiecare înghițitură. Minute în șir, prin mișcări repetate de sus în jos, de la stînga la dreapta, înainte și înapoi, își desfăcea pe rînd buzele lăsînd să i se vadă dinții îngălbeniți cu gingiile tot cîte ce începuseră să singereze. M-am folosit de cactus ca de o batonetă.

A murit sugrumat. I-am privit cu indiferență căpătina... de porc, care nu mă mai deranja.

Ca să vă convingeți întrebăți la Clubul de șah Mexicali, la Cazinoul Hermosillo sau la casa Sonora; am fost și sint cel mai bun jucător de șah. Nu se putea compara cu mine în nici un caz. Și totuși, câștigase 5 partide, la rînd. Era absurd, vă dați seama. Ei jucător de clasa C! La poziția mat, am înșăfăcat nebulul înfigîndu-i drept în ochi. A fost o partidă grozavă!

Versiune de
EUGENIA VASILE

Colocvii la distanță

— Ai auzit, dragă? Doctorul Mitică s-a pricopsit.
— Și-a deschis cabinet?
— Nu, o gogoșerie.

Desen de CRISTIAN BALTARIU

Un pilaf
pentru
guvern?

Din unica sacoză de orez destinată în ultimele luni unei întregi comune — Roșiori, județul Bacău — Vasile Adamuță ne trimite porția sa, însoțită de următoarele rînduri: „Cum intrăm în luna în care facem cadouri celor dragi și cum cadourile din anul acesta vor fi doar niște dorințe neîmplinite, m-am gîndit că n-ar fi rău să ofer un „deosebit” cadou celor ce ne ocrotesc cu o „grijă părintească”, iar cadoul este constituit din mina aceasta de boabe, pe care le-am obținut cu chin din comerțul nostru... era să-i spun socialist”.

Realizînd că, oricum s-ar întoarce lucrurile, 100 de grame de orez n-ajung nici pentru un

pilaf la cîți „ocrotitori” avem, Vasile Adamuță se răzgîndește: „Aceste boabe oferite-le unui bătrîn nevoiaș, ori aruncați-le porumbelor din București”.

Va fi cum ați doriți!

Cine
e de vină?

Domnul Marius Jiga din Cîmpulung, județul Argeș, mă îndeamnă să citesc cu mare atenție epistola sa. M-am străduit din răspuțeri, dar mare lucru n-am realizat. Calitatea hîrtiei pe care și-a așternut păsul este atît de slabă, încît ceea ce a scris pe dos se vede pe față și pe invers. Ce vină are domnul Jiga? Absolut nici una, este evident! Pesemne, a fost singura hîrtie care i s-a oferit în comerț.

Ce vină avem noi, ziarîștii, care întocmim o pu-

blicație sau alta, dacă serviciul de poștă nu ne ascultă cînd îi rugăm să-și îndeplinească obligațiile? Normal ar fi să și le îndeplinească nerugați, iar abonamentele să ajungă la cei ce le-au plătit.

„Dreptul neîngrădit la informație este unul dintre drepturile fundamentale ale omului”, scrie Marius Jiga și iarăși are dreptate. Și, dacă noi toți avem dreptate, cine e de vină cînd lucrurile merg anapoda?

Dreptate
și pentru
nedreptăți

Oare acei oameni cărora li s-a luat pămîntul și au fost declarați chiburi nu au astăzi nici un drept, pe motiv că nu sînt membri C.A.P.? Dar dacă ei au fost membri C.A.P. și au fost eliminați, tot pentru că s-au

numit chiburi? Iată întrebările ce frămîntă familia lui Gheorghe Bărbuță din comuna Boțești, județul Vaslui.

Nu credem că cei ce promit astăzi improprietărilor țărănilor nu se gîndesc și la acești oameni, mai ales că ei nu sînt puțini. Trebuie să existe o dreptate și pentru cei nedreptățiți!

O nouă
cerere

Faptul că domnul Iulian Vărădeanu din Săvișin, județul Arad, a devenit corespondentul nostru permanent, nu poate decît să ne bucure. Cum, de fiecare dată, a venit cu cîte o problemă (abonamentele la ziare și reviste, concediul medical al soției), ne place să credem că, prin publicarea rîndurilor sale, de fiecare dată necazurile s-au rezolvat. Nu știm precis, pentru că despre aceste chestiuni nu pomeneste

un cuvînt. Ne cere, în schimb, să intervenim de data aceasta la Direcția județeană de poștă și telecomunicații Arad, pentru instalarea unui post telefonic. Susține că fără „dop” (bașis, cum ne lămurește dînsul) singur nu s-a descurcat.

Ce poate
un prefect?

Nimic! Cam asta se înțelege din pătania tinărului Vasile Stoica din comuna Gherghești, județul Vaslui. E adevărat că a reușit la concursul

pentru postul de bibliotecar din comuna sa, dar asta n-are nici o importanță. Pe post a fost numită tot Constanța Obreja (cu pile și relații, ni se spune) care, întîi, s-a pensionat și după concurs — la care n-a participat — s-a răzgîndit. E adevărat că lui Vasile Stoica i-a dat dreptate (pentru că o are) însuși domnul prefect Tărnăveanu, ba i-a semnat favorabil și o contestație. Ar trebui, însă, să fie de acord și „mai marii” comunei Gherghești. Și nu sînt! Așa că, spuneți și dumneavoastră: Ce poate să facă un prefect?

Grupaj realizat de LIANA TATOS

POȘTA REDACȚIEI

Ionescu Nicolae, str. Dreptății nr. 6: Vă mulțumim pentru ofertă, dar deocamdată nu avem nevoie. Vom apela la serviciile dumneavoastră dacă va fi cazul.

Lețcan Gheorghe, com. Cîrlibaba: Vă sfătuim să vă adresați cu o sesizare scrisă întreprinderii județene căreia i se subordonează magazinul din comuna dv. pentru a semnala (cu probe) modul abuziv în care a înțeles gestionarea Cobilițăi Sanda liberalizarea prețurilor.

Dumitru Gheorghe — Pucioasa, Șerbănești: Situația semnalată de dv. nu este, din păcate, singulară. Vă promitem că vă vom expedia noi numerole pe care nu le-ați primit.

Dragoș Maria, Baia Mare: Tot ce putem face pentru dv. este să expedim Primăriei Baia Mare scrisoarea pe care ne-ați trimis-o.

Deleuc Alexandru — comuna Frasin, județul Suceava: Încercați să solicitați Telefoanelor verificarea căsuței.

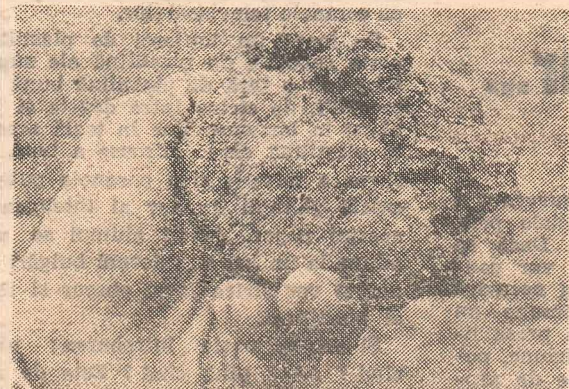
Murgu Viorel, Bacău: Ne vom interesa la Editura „Dacia” și vă vom trimite informația cerută.

Aparaschivei Neculai, str. Brîncuși, nr. 4, ap. 9, Hunedoara: Vă rugăm să ne trimiteți certificatele medicale.

Pușcă Sanda, București: Am primit toate scrisorile dumneavoastră și un redactor de la noi a și întreprins o anchetă ce face subiectul unui articol ce va fi publicat într-unul din numerele viitoare ale revistei noastre.

VALERIA DORNEANU

De la Călinescu citire

Mă-ntreb ce ești, țărăină...
Fotografie de GIG MOTOIANU

În Televiziune se pătrunde greu, ca-ntr-un buncăr de pe vremea războiului. Pătrund pe culoarele cu pereții crăpați masiv de la cutremur și nerenovați. Pe dinăuntru, Televiziunea seamănă cu un hibrid grotesc între spital, cazarmă militară și primărie de provincie. Urc câteva etaje până la biroul Sindicatului Liber. Acolo, la o masă, stă așezat Dumitru Iuga, ascuns în spatele bărbii stufoase ca un tufiș. Zimbând. Alături, în încăperea largă, o saltea așternută

Mai întâi, cum vă simțiți?
— Deocamdată (marți 4 XII a.c.) starea sănătății e excelentă. Puțin tensiunea a început să scadă însă aceste fluctuații sînt, după cîte știu, inerente.

ACTUALA PUTERE NU E OBIȘNUTĂ SĂ DIALOGHEZE

N-am să întreb cît aveți de gînd să faceți greva foamei, pentru că o consider o întrebare stupidă: nu contează cîte zile veți rezista, ci important e că v-ați asumat o asemenea măsură de protest. Care credeți că va fi replica puterii?

— Sînt decis să merg pînă la capăt. Resping ideea că puterea s-ar putea juca cu viața mea. Revendicările pe care le cer nu sînt chiar imposibil de rezolvat. Am specificat în declarația de grevă a foamei în privința timpului, „nelimitat”. Sînt un om căruia nu-l e teamă de... — hai să-i spunem pe nume — nici de final. Acesta e sensul termenului „nelimitat”.

Ar fi banal să vă întreb de ce o faceți. Și totuși, care e fondul motivației?

— Actuala putere nu e obișnuită să discute cu oamenii care protestează. Trebuie ca noi s-o învățăm și ea să aibă decența de a învăța. Amîndouă acestea sînt componentele unui act de civilizație. Dacă nu se poate obișnui să dialogheze, să lase pe alții care să fie capabili s-o facă.

De ce, dacă un Sindicat are și atîtea alte forme de protest și de luptă, ați ales tocmai greva foamei?

— E o formă de protest solitară. Pentru a nu implica Sindicatul într-o formă de protest cu urmări imprevizibile. Respectăm prea mult mișcările de oameni pentru a declanșa grevă generală, alternativă la care totuși ne gîndisem. Nu putem priva un asemenea număr de oameni de Televiziune, așa bună-rea cum este ea. Însă trebuie să fie toată lumea, putem oriînd declanșa o grevă generală.

Ați primit, pînă acum, vreun semn — prin telefon sau altfel — de la opinia publică?

— Am primit multe telefoane de încurajare. Și prezența Presei alături de mine e un tonic. Dar am primit și multe telefoane incalificabile, cu invective. În spatele lor sînt — trebuie să mai spun cine? — securiști.

CENZURA — O CRIMĂ A MASS-MEDIEI

Despre ce „compromisuri” — atît morale cît și economice — este vorba în scrisoarea pe care ați redactat-o și care a fost publicată?

— Despre compromisurile morale, opinia publică pot spune că le cunoaște: dezinformarea și neinformarea, începînd chiar cu 22 decembrie, Televiziunea a fost sub cenzură și este sub cenzură. Aceasta, cenzura, e un delict și chiar o crimă a mass-mediei. În alt moment important, 13—15 iunie, Televiziunea a creat un efect de panică în rândurile populației. Actuala conducere, implicată — în mod conștient ori nu, mă abțin să constat — va trebui să dea socoteală în fața justiției. Cît despre compromisurile economice, s-a creat o structură administrativă extrem de stufoasă, o serie întregă de directori, directoriși, ș.a.m.d., care au măcinat fondurile instituției. Există și o serie întregă de contracte du-

bioase, semnate de Securitate. D-na Mihaela Mihai a luat poziție față de acestea, a criticat foarte aspru aceste lucruri, și astfel a devenit incomodă și a fost măturată din instituție.

DREPTUL LA SEMNĂTURĂ — UN PRIVILEGIU?

Am înțeles că de două zile v-a fost ridicat dreptul la semnătură, chiar și pentru biletele de intrare la poartă. De ce?

— E o încercare de a mă izola de lumea exterioară. O încălcare clară a dreptului de lider sindical. Dreptul mi l-a luat nu R. Teodorescu, E. Valeriu și nici d-nul Moroșanu, care asigură interimatul în absența dumnealor, acesta din

mai mică importanță, ajung la Actualități și sînt aruncate la coș fără a fi difuzate. Programarea unor emisiuni pe post, pentru care primim cereri telefonice, se face la ore din noapte la care omul obosit nu le poate urmări. E o cenzură indirectă: reducerea audienței.

În Raportul Amnesty International pe '89 sînteți menționat printre deținuții cu așa-zisele pe atunci „delicte de opinie”, astfel: „Dumitru Iuga, electrician din București, condamnat pentru a-și fi format o grupă de studenți și tineri muncitori nemulțumiți de politica lui Ceaușescu”.

— Aici s-a strecurat totuși o eroare comisă din închisoare. Informația a pornit spre Amnesty International pe fișiera unui deținut de drept

direct pe jos — de două palme grosime — înfățată cu un așternut curat și două pături maron, cu motive florale. Un pui de pernă ca de copil. Zi și noapte, luga nu părăsește camera decît pentru niște drumuri foarte scurte. În spațiile său se pot zări două telefoane, un aparat de radio (o hardughie) — și alături, un TV color. O mașină de scris ADLER și o vază cu un buchet de crizanteme galbene completează decorul.

— Administrația se face că nu știe nimic. Interdicția de semnătură, telefonul cu provincia închis. Pe de altă parte, de la organele Puterii, azi a încercat un personaj din Senat să mă convingă să renunț la forma mea de protest. Încearca să demonstreze că sănătatea nu-mi permite.

În ce constă pomenita „sabotare profesională”?

— Oamenii care sînt de mare competență și ar putea să facă emisiuni de calitate nu sînt folosiți. Apoi, a mai apărut fenomenul că, după mitingul din 9 noiembrie, s-a produs un recul privind aderența la celălalt sindicat din RTV și oamenii au încercat să se reintegreze în Sindicatul Liber. Este exemplul lui Ștefan Rizea și Al. Căpușneac, asupra cărora s-au e-

acum presiuni. A fost la mine soția, mai devreme și mi-a adus schimburi.

Ce ecouri în opinia publică internațională a avut, pînă acum, gestul dumneavoastră?

— Pînă acum, nu prea multe. Asta poate pentru că nici nu am premeditat această acțiune, a fost aproape spontană, vineri am discutat lucrul acesta, iar sîmbătă, 1 decembrie, am început, la ora 17, greva foamei. Poate de asta nici informarea nu s-a făcut rapid.

Care a fost picătura care a umplut paharul?

Picătura care a umplut paharul a fost desfacerea contractului de muncă al Mihaelei Mihai.

Am mai aflat că la începutul anului viitor, vor avea loc schimbări și restructurări masive de personal în instituția noastră. Ne temem că sub aceste pretexte vor fi îndepărtați oamenii inco-

mozi. Vrem — și trebuie — în acest context, să conștientizăm țara de acest grav pericol.

În acest sens, cît și în sensul acțiunii asumate personal de dvs., cum credeți că ați putea fi ajutați în țară?

PROTECȚIE, NU TUTELĂ

— Mă adresez acum tuturor Sindicatelor din țară. Ele se pot adresa opiniei publice, Puterii, prin comunicate în presă, mitinguri, urmîrind permanent, cu atenție, situația din TVR. Acțiunea Sindicatelor nu e politică, nu vizăm impunerea unei domnante, ci a unui principiu: TVR ar trebui să rămînă — sau mai degrabă să devină liberă, să aparțină în exclusivitate poporului român. Parlamentul trebuie să asigure protecție, nu tutelă. Însă ultimile lor depozitii, ale celor din parlament, demonstrează exact contrariul: ei vor să ne subordoneze, nu să ne protejeze.

E ceva care să-și reproșeze Sindicatul Liber?

— Sigur, că în primele luni ale existenței noastre nu am fost mai intrasigenți în purificarea personalului — asta ni se reproșează și își reproșează chiar și unii membrii ai sindicatului. Eu am altă opinie: nu am putut face mai mult, exista și atunci un control al puterii și pînă la urmă tot aici se ajungea.

În virtul piramidei sînt ambiții puternice. Raportul de forțe ne era inferior. Azi sînt alții termenii raportului de forțe.

TELEVIZIUNEA SE CONFUNDĂ CU PRIMA PUTERE ÎN STAT

Înțeleg de la d-nul Laureescu, de față, (vicepreședintele Sindicatului) că, după ce au aflat de acțiunea lui Iuga, duminică, 2 decembrie, R. Teodorescu a plecat în China iar E. Valeriu în Italia, pentru rezolvarea unor probleme, de unde se vor întoarce într-o săptămînă, două. Instituția merge în virtutea unor persoane” declară în continuare d-nul Iuga și apoi concluzionează: „Televiziunea poate fi chiar prima putere în stat. Aici în RTV se dă o luptă decisivă, de mare importanță pentru viitorul țării. Să nu minimalizăm această acțiune. Este momentul decisiv. Presa trebuie să se angreneze și ea în această acțiune și să colaboreze”.

Cum vă luptați cu plictiseala, foamea, claustrarea de aici?

— Precum vezi aici se face permanent de serviciu în preajma mea, dintre colegi. Eu îmi fac ordine în hirtii, trebuie să rezolv problemele sindicale și alte lucruri. Acum mă gîndesc la problema pomului de Crăciun.

MIHAIL GALĂȚANU
Fotografie de SILVIU STAN

„Televiziunea e condusă din umbră de securitate”

INTERVIU
CU DUMITRU IUGA

urmă trebuind, în acest caz să-și asume niște mari răspunderi. Impresia mea e că TV e condusă din umbră de niște persoane pe care nu le cunoaștem decît foarte puțin.

PRACTICA ȘI POLITICA DECLARATĂ A GUVERNULUI NU COINCID

Mă lertați că revin, dar dacă TV e condusă din umbră de Securitate, intră în culpă și cei care, din interiorul instituției dvs., ascultă de asemenea comenzi...

— Sigur, conducerea superioară a TV e în culpă — și Puterea, care o dirijează.

— **Pomenești mai înainte de cenzură. Cum se manifestă ea acum?**

— Cenzura funcționează impecabil. Am fost sunat acum jumătate de oră de Radu Filipescu. O companie olandeză a realizat un film despre privatizare la noi. A ajuns și pe masa lui R. Teodorescu și el l-a aprobat. Ei bine, Eugen Roibu l-a respins. Filmul nu va intra pe post. Beneficiarii acestui film — întreprinderi puse în situația de a fi restructurate — ar fi avut multe de învățat. De ce a fost respins? Fiindcă mergem spre o economie de piață? Vedeți, practica și politica declarată a Guvernului nu coincid. Există și alte cazuri similare: foarte multe comunicate de la Sindicate, asociații nepolitice, partide de

comun, care a reținut greșit electrician. Profesia mea este tehnician-electronist. Securitatea folosea depreciativ electrician, tratîndu-mă în sens minimalizator.

TREBUIE SĂ MUȘAMALIZĂM MATRAPAZLICURILE PUTERII

Revenind la scrisoarea publicată în presă, prin ce se manifestă concret — dacă se poate citeva exemple — „teroarea psihologică, sabotarea profesională, calomnia, amenințarea și umiliția” la dvs. în instituție?

— Oamenii care și-au manifestat direct poziția de nealiniere și nu au acceptat servitutea în fața puterii sînt marginalizați în diferite forme: supuși unui travaliu supraîncărcat, fie sînt trecuți „în rezervă” Astea-s forme mascate de persecuție. Dar sînt și pe față: amenințări directe de genul: „te dau afară” sau „vezi că-ți pierzi slujba”. Ni se pune efectiv pasture la gură. Ni se pretinde să păstrăm discreția asupra unor evenimente așa-zis „confidențiale”. Trebuie să mușamalizăm toate matrapazlicurile care se fac aici. Dar unii oameni nu au acceptat acest lucru, ci au ieșit mai mult la confruntare.

NI SE PUNE PLASTURE LA GURĂ

Ce ecouri a avut declararea grevei foamei?

xercitat influențe care să-l deturneze. Există, în unele cazuri și presiuni materiale din partea administrației.

Ce probleme sociale are Sindicatul?

— Fostul primar al Capitalei, Dan Predescu, s-a pronunțat că, abît timp cît Iuga e în TV, Sindicatul Liber nu va primi nimic. El, de fapt, întruchipa poziția puterii. Deși a plecat din funcție, nu s-a schimbat nimic. Sîntem frustrați de case, de îndeplinirea unor revndicări sociale, asigurarea cu grădinițe; unii salariați n-au butelii, stau cu lămpi cu gaz. Nu se asigură locuri de agrement. Recentul club-fantomă „TV-22” e clar că e stipendiat de Securitate.

Planează asupra dvs. impresia unei supravegheri din umbră?

— Am avut mai înainte o convorbire telefonică cu o persoană și am pomenit numele unei agenții de presă internaționale. La scurt timp după ce-am închis aparatul, am primit un telefon la care un „cetățean indignat” îmi spunea: „faceți greva foamei, dar cereți ajutor de la străini!”. Vă asigur că sindicatul n-are secrete. Sîntem transparentți sută la sută.

Ce părere are despre actul dvs. familia? S-au exercitat presiuni asupra ei?

— Familia este îngrijorată. Nu s-au înregistrat pînă

— Reveniți în România după mai mult timp petrecut peste hotare. Ce se știe acolo în prezent despre România, ce se vorbește și cum se vorbește despre români?

— Imaginea României în străinătate este foarte rea și nu sînt semne ale unei schimbări rapide. Nu se vorbește decît despre orfeline, copii infiați și SIDA. Se mai vorbește despre năvălirea minerilor și cîte ceva, din ce în ce mai vag, despre Ceaușescu, despre procesul și execuția lui. Publicul francez și englez abordează doar aceste subiecte. Eu cred că trebuie schimbat acest lucru. Am fost nespuse de fereit să întîlnesc la Paris un grup de 25 de copii care veniseră din Ploiești să-și petreacă vacanța în Franța. A fost o plăcere să-i vezi pe acești copii, care nu veniseră să ceară azil politic, ci pentru a vizita Franța. Înainte de plecare, într-un teatru s-a organizat o mică demonstrație în care elevii români au dovedit că au învățat bine la franceză. Unul a cîntat la pian, un altul la vioară, unul a cîntat un cîntec în franceză, altul a spus poezii în franceză. Și au încîntat pe toată lumea. Toate familiile care i-au găzduit pe copii doresc în prezent să viziteze România, pentru că au fost cucerii, acești copii le-au dat despre România o imagine mult mai frumoasă decît o aveau pînă atunci. Am întîlnit, de asemenea, un grup de ziariști care au făcut un stagiul în Franța. Eu sînt pentru astfel de contacte și sînt trist cînd aud că mulți cer azil politic. În prezent oricine poate dobîndi pașaport și poate călători cînd vrea, ce motiv mai e să ceri azil politic? Sînt trist că imaginea României în străinătate nu s-a schimbat. Vreau să încerc, în cadrul Fundației mele ca prin intermediul culturii să demonstrez în afară, dar și în interior, că România are o istorie bogată și foarte interesantă, o cultură foarte importantă, care trebuie făcute cunoscute și străinătății. Din păcate, în perioada lui Ceaușescu s-a distrus o parte din cultură, printre altele, desființîndu-se Direcția Monumentelor Istorice. N-a mai existat protecție pentru trecut și foarte puține cărți importante despre istorie sau cultură au fost publicate. Cred că este important și pentru români să afle că au o cultură veche, foarte însemnată și puternică. Fundația mea își propune să publice cărți despre bisericile din lemn, despre artizanat, care încă există și pe care trebuie să-l ajutăm să devină de o calitate mai bună și mai puțin kitsch. Este foarte important acum să restaurăm casele vechi, bisericile, minăstirile. Cei care vor veni din străinătate vor vedea că România are un trecut, o cultură. Turismul este foarte puternic în Austria, Elveția, Germania, tocmai pentru că aceste țări au făcut enorm pentru conservarea vechilor minăstiri, case, monumente. Asta se poate întîmpla și în România foarte repede.

— De la întîlnirea noastră precedentă au trecut mai bine de două luni. Cum a evoluat în acest timp acțiunea de constituire a Fundației Paul de Hohenzollern?

— Am înființat în Franța o Asociație care reprezintă Fundația mea din România, pentru a obține fonduri și subvenții de la guvernul francez și de la unele mari companii franceze; trebuie să găsim companii franceze care să vrea să investească în România. Prin faptul că le interesez în cultura românească, le interesez și să cunoască mai bine România. Prin intermediul culturii, marii întreprinzători pot înțelege că România este o țară interesantă și pentru investiții. Mă voi întoarce acum în Franța pentru a avea convorbiri cu companiile respective și a le trezi interesul de a investi în România. Într-un sens, cultura este un liant și pentru comerț. Pentru că dacă aceste companii ne vor da acum ajutor sau subvenții, va fi pentru că îi voi convinge că este bine să investească în România. Ei vor să aibă o imagine despre țara noastră. Dacă vor să ajute România prin intermediul culturii, înseamnă că sînt gata să și investească în România. Cultura poate impulsiona și turismul. Părerea mea este să dezvoltăm un turism ieftin, accesibil, cum s-a procedat în Spania, și nu doar un turism de lux. Aceasta este foarte important, pentru că altfel se poate distruge ceea ce s-a mai păstrat la sate, artizanatul. Frumusețea satelor românești nu trebuie distrusă prin mici hoteluri oribile. Trebuie conservate și restaurate vechile castele, minăstirile, care pot fi deschise publicului, vizitatorilor. Restaurările trebuie făcute cu mare grijă,

pentru a se păstra trecutul românesc, și să nu se continue construirea de imobile urite cum am văzut în numeroase locuri. În România sînt mulți arhitecți talentați, ei trebuie ajutați să facă lucruri frumoase, să continue vechiul stil. Este mult de făcut. Restaurînd, ne conservăm istoria și arătăm străinătății că sîntem capabili de a ne păstra trecutul și monumentele istorice. Am vizitat minăstiri la restaurarea cărora aș vrea să pun umărul. Una dintre ele este minăstirea Tigănești, din apropierea Bucureștiului.

— Dintre cererile de sprijin ce ne-au parvenit după apariția primului nostru interviu, aș aminti-o și pe aceea privind restaurarea minăstirii „Adormirea Maicii Domnului”, din comuna Balaciu, județul Ialomița, precum și solicitarea, din partea unui grup de studenți, printre care frații Sebastian și Sorin Bob Surdu, Bogdan Beliuc, de a fi ajutați să editeze o revistă de calculatoare.

Să facem cunoscută România în străinătate

Interviu cu Alteța Sa prințul Paul de Hohenzollern

Cred că România are nevoie de ordinație. Este mult de făcut pentru modernizarea sistemului. Sper să am o tipografie pentru a imprima cărți de calitate și retipări cărțile fundației Carol II. Vreau ca aceste cărți să arate oamenilor ceea ce încă au. Din ferire, cînd ai o Fundație care nu este pentru profit, care există de la început pentru oameni și poate pentru ajutorarea eventuală a Guvernului, aceasta ia mai mult timp decît dacă ai mai multe milioane de dolari și cînd vii cu bani faci imediat diverse lucruri și nu mai pierzi timpul. Dar cred că o fundație ca a mea e importantă deoarece ea vrea să ajute. Pentru că acesta trebuie să fie spiritul. Nu să vii și să cumperi, să cumperi totul. Trebuie să avem multă grijă de România azi. Eu sînt, prin bunica mea, român, dar pot fi receptat ca un străin venind aici. Nu vreau să fiu prezentat ca mulți oameni care au venit aici după 40—50 de ani, crezînd că pot

— Acum îmi caut un sediu în București. Aici urmează să organizez expoziții pentru tineri pictori, pentru alți artiști, să primesc oameni din străinătate cărora să le organizez vizite la minăstiri. Trebuie să facem cunoscută România celor din străinătate. Am vizitat deja două case, una este foarte frumoasă. În apropierea Arcului de Triumf. Sper să pot negocia cumpărarea ei. Dar acum (interviul a fost luat la jumătatea lunii noiembrie n. I.D.G.) va trebui să mă întorc la Paris unde voi avea mai multe întîlniri, și la Londra, pentru a obține bani. În cele trei săptămîni cît voi fi plecat voi încerca să creez o imagine mai bună României. În aceste țări cred că pot face mult în acest sens. Cred că voi reveni de Crăciun. Vreau să petrec aici Crăciunul.

— Pînă acum ați găsit sponsorizatori?

— Cred că primele fonduri vor veni de Crăciun. Am făcut promisiuni și cînd promit îmi țin întotdeauna cuvîntul. Sper să am fonduri pentru restaurarea minăstirii Tigănești. Am vorbit cu cei de la Ministerul monumentelor istorice și vreau să-i ajut în planurile pe care le au. Dacă nu am fonduri suficiente de la Guvern, vreau să-i ajut cît mai mult posibil. Fundația nu e în competiție cu ministerul. Este pentru a ajuta, pentru a colabora. Dar să nu uitați că am luptat 3 luni cu burocrația dv., cu burocrația noastră, pentru că mă simt român. Deci 3 luni pentru a avea documentele Fundației. Și nu puteam opera înainte de a avea actele. În Franța, pentru a face Asociația mi-a luat o săptămînă. Este încă mult de muncit aici cu reducerea burocrației. Nu spun asta pentru a critica, dar cred că comunismul a lăsat urme.

cumpăra totul. Eu cred că lucrurile se vor înfăptui din aproape în aproape prin eforturile oamenilor, prin donațiile obținute. Pas cu pas. Vreau să învăț cum se procedează în România. Am lucrat pentru cărți, pentru Fundație, pentru revista noastră de asemenea. Fundația va lucra și pentru alții, va edita, de exemplu, ziare și reviste pentru studenți. Franța va ajuta, de asemenea. Ea va da o tipografie Universității din București. Cred că lucrurile se vor ameliora încetul cu încetul. Am multă speranță pentru viitorul României. Cred că oamenii vor să se întîmple totul repede, imediat. E normal, după toți acești ani. În toate interviurile pe care le-am dat la Paris și la Londra, am spus că de cînd am sosit în București, s-au ameliorat multe. Faptul că oamenii pot vorbi liber peste tot, faptul că oamenii pot să-și procure un pașaport, să călătorească, să înceapă mici afaceri. Oamenii nu se tem să înceapă afaceri, dar unii încă nu știu cum să facă pentru că nu sînt încă obișnuiți. Trebuie să fie finanțați de bănci. Băncile trebuie să se obișnuiască să imprumute pentru întreprinderi. Este o mentalitate care trebuie încurajată.

— Redresarea depinde însă în cea mai mare măsură de felul în care puterea știe să construiască.

— Cred că România are nevoie să-și regăsească rădăcinile. Să-și regăsească echilibrul. Sînt două modalități de găsire a echilibrului și ele trebuie utilizate, amîndouă, în egală măsură. Prima este de a avea o țară care merge, un comerț care merge și magazinele pline. Aceasta ține și de guvern, dar și de fiecare cetățean. A doua modalitate, la fel de importantă, este realizarea echilibrului cultural. De a avea orașe cu monumentele restaurate; atunci oamenii ar fi mai puțin posomorîți; pentru că, dacă mergeți în

unele zone vechi ale Bucureștiului unde au rămas clădiri de demult, dar care anată deprimant, atunci și tu te deprimi. Cred că ar trebui repede restaurat. Municipalitatea ar trebui să se ocupe de asta. De asemenea, să pună mai multe becuri care să lumineze seara, atunci orașul ar căpăta aerul unui oraș în care lucrurile merg bine. Oamenii s-ar simți mai bine văzînd că cele din jur sînt pe cale de a se aranja. Ar da încredere tuturor. Oamenii ar regăsi plăcerea de a merge pe străzi. Acest efect trebuie obținut repede prin aranjarea marilor orașe. Pentru că oamenii trebuie să se simtă mîndri de orașele lor. Ar trebui să se planteze arbori, în București lipsesc arborii. Trebuie să se planteze pomi pe străzi, trebuie să existe verdețea în oraș. Toate aceste lucruri dacă ar fi făcute, ar da oamenilor impresia că ceva se schimbă și asta ar ajuta. Ambianța este foarte importantă.

— Nu mă indoiesc că așa se va face cîndva, dar deocamdată sînt altele alte priorități, atîtea suferințe de alinat.

— Eu nu am suferit cum ați suferit dv. și nu pot pretinde că știu cum a fost. Am auzit, mi s-a spus de către mulți oameni din țările comuniste cum a fost. Pot spune că am aflat cum a fost, dar acum trebuie să încercăm să fim pozitivi, pentru că sînt multe elemente care ne fac să credem că mergem spre bine. Cred că oamenii care mă înconjură vor să mă ajute pentru că sînt mișcați de atitudinea mea pozitivă, de dorința mea de a face ceva. Această atitudine pozitivă a mea este ca o boală care se poate răspîndi, oamenii din jurul meu au fost atinși de această încredere a mea. Încerc să nu critic, încerc să spun ceva pozitiv. Lucrurile vor merge mai bine, acum există posibilitatea ca lucrurile să meargă mai bine. Eu cred că prin această atitudine pozitivă o să schimbăm multe lucruri.

— Aceasta nu înseamnă însă că este rău că presa are o atitudine critică față de un fenomen sau altul.

— Dar din cînd în cînd ar trebui să ne gîndim că dacă presa nu se va opri să critice tot timpul, mentalitatea oamenilor nu se va schimba. Trebuie să avem și ziare care din cînd în cînd să scrie despre lucruri atractive, oamenii au nevoie să vadă la televizor și filme frumoase, și programe frumoase, nu numai lucruri deprimante. Să vadă lucruri pozitive pentru ca și ei să devină pozitivi. Cînd aud numai critici și văd numai lucruri negative oamenii rămîn și ei la fel. Trebuie să iasă din această stare a viselor rele, în ziare trebuie să fie și vești bune.

— Cred că asta se explică prin faptul că românii nu au putut critica timp de 50 de ani.

— Dar românii au căzut dintr-o extremă în alta. Că se critică, e bine. Dar nu de dimineață pînă seara. Cred că e foarte bine să se poată critica, dar trebuie să depășim acest stadiu. Să putem critica și manifesta, dar să ne preocupăm și să înceapă să meargă lucrurile în România. Să ajutăm economia liberă, să ajutăm ca investiții străine să vină în această țară. Să schimbăm puțin atitudinea. Cred că presa poate juca un rol important pentru ameliorarea temperamentului oamenilor. Presa poate să le dea idei pozitive, pentru a lucra, pentru a ajuta economia. În întreaga lume presa critică, dar în România este nevoie acum și de lucruri pozitive. Acest stadiu trebuie să îl depășim acum. Atunci și presa care ar ieși din România în străinătate ar fi mai puțin negativă. De ce oare presa europeană este atît de negativă față de România? Pentru că toți oamenii care ies nu spun „Sîntem fericiți că putem vorbi”, „Sîntem fericiți că putem ieși”, ei ies și critică ceea ce se întîmplă în România. Presa străină nu vorbește decît negativ despre România. Este și mine celor care ies și care nu fac altceva decît să critice. Sînt și lucruri bune în România. Și dacă nu vorbim și despre aceste lucruri bune, totul e negativ. Oamenii și tinerii pe care i-am întîlnit au vorbit pozitiv despre țara lor. Acesta este principalul meu mesaj pentru că românii pot schimba atitudinea celor din afară prin modul pozitiv de a vedea lucrurile. Și eu nu spun lucrurile acestea din afară. Sînt de opt luni în România și vreau să mă stabilesc aici pentru a face ceea ce am spus. Nu spun aceste lucruri stînd comod la Paris sau la Londra. Eu mă aflu aici pentru a contribui la înfăptuirea a ceea ce mi-am propus.

ION D. GOIA

Printre mormintele basarabilor timpul prezent se strecoară în vârful picioarelor

Biserica Domnească din Curtea de Argeș a devenit în scurtă vreme un subiect „arzător” care a antrenat în dispute atât presa scrisă și vorbită cit și parlamentarii noștri. Restaurarea bisericii, începută după cutremurul din 1977, a fost „urmărită” de tovarășa Tamara Dobrin, iar monumentului acoperit de schele și asediat de molozuri, în afară de publicul vizitator, a fost „cercetat” de inspectori de cultură, figuri mediocre de altfel, care veneau să vadă, mai ales vara, cum merg treburile, cum mai lucrează studenții sub îndrumrea favoritului Tamarei Dobrin, fost asistent, astăzi conferențiar la Academia de Arte Frumoase, dl. Dan Mohanu. Inspectorii lăsau în urmă procese verbale de constatare. Firește, constatau lucruri bune...

Zidurile se vor răzbuna!

În 20 august a.c., istoricul Pavel Chihai, de la microfonul „Europei Libere”, trage „semnalul de alarmă”: la Biserica Domnească se întâmplă o catastrofă. Plecăm în septembrie la Curtea de Argeș și vedem că cele afirmate de istoric sînt adevărate. Curtea bisericii arată ca după un război cu turcii, schelele interioare montate în 1977 sînt putrezite, locurile unde pictura bizantină lipsește, „restauratorii” în loc s-o lase așa, ei continuă fresca, nu se mai lucrează cu studenți, ci cu absolvenți ai Academiei. Încercăm să pozăm, dar sîntem oprîți cu violență de Dan Mohanu, ingerul păzitor. N-am putut afla un motiv clar pentru care ne este interzis fotografiatul, poate din cauza limbajului incoerent al artistului. Dl. Dan Mohanu auzise de intervenția radiofonică a lui Pavel Chihai, dar nu recunoștea competența istoricului în materie de restaurare. Atunci, în septembrie, am obținut puține informații despre lucrul în sine. Îndrăznim (în ciuda pregătirii noastre) să facem o mică observație: în luna mai a.c. la altar o fost pictată o frescă (autor Dan Mohanu), în luna septembrie era dată jos. Pereții bisericii sînt oare locuri de antrenamente?

În octombrie, senatorul Vasile Mois (pentru a-și recîștiga popularitatea bolită din cauza crimelor săvîrșite și nerecunoscute) face o interpelare în senat (în fraze patriotarde) ministrului Andrei Pleșu, cerîndu-i să ia măsuri la mormintele Basarabilor. În următoarea lună, dl. ministru se deplasează

la fața locului. Curtea era „aranjată” pentru vizită pietrele tombale originale bine ascunse (adică aruncate) în spatele bisericii, interiorul, cit de cit „periat”. Ministrul îl felicită pe Dan Mohanu și întreabă cu voce tare, să fie auzit de alai: „Cine se crede Pavel Chihai?” Nu primește un răspuns, pentru că nu permite. Dînsul se întoarce cu altă întrebare adresată ghidului complexului muzeal: „Dumneata știi cine este consilierul lui Vasile Mois?” Ghidul nu știe dar ministrul e plictisit să mai aștepte un răspuns. După trei ore petrecute în biserică, se hotărăște: monumentul va fi închis pu-

blicului, urmînd ca Dan Mohanu să se ocupe liniștit de restaurare pe timpul verilor. Dl. Andrei Pleșu a strîns cîteva mîini și a plecat.

Știe dl. ministru ce mină a strîns?

Directorul Complexului muzeal din Curtea de Argeș se numește Nicolae Moisescu. Dînsul ni s-a lăudat că lucrează în această funcție de 20 de ani și toți acești ani nu se pot compara cu tinerețea celui care va semna acest articol. A fost un avertisment tipic din partea directorului: să nu-mi bag nasul în existența eroică a unui om. Să-l informăm pe dl. ministru pe ce fel de mîini continuă să rămînă cultura și vestigiile istorice din Curtea de Argeș. N. Moisescu a lucrat ca strungar la hidrocentrala Vidraru, a fost secretar U.T.C. pe șantier, timp în care urmează facultatea de istorie, cursuri f.f. A făcut parte din comisiile de colectivizare din raionul Argeș. În cercuri intime a fost auzit deseori lăudîndu-se: „Puneam pistolul pe masă și țărănul semna...”

Dacă întrebăm trei persoane pe fiecare stradă a orașului, ce știe despre muzeul orășenesc Curtea de Argeș, două își vor răspunde că nu i-au trecut pragul. Gradul muzeului este IV B. Un grad confortabil pentru fostul propagandist. Dacă gradul muzeului ar crește, locul directorului ar fi ocupat de cineva mai competent. O timidă impresie — întreținută și de reclamațiile primite la redacție — ne face să credem că directorul îi ține departe de muzeu pe turiști. Am cerut să ni se arate jurnale de săpături la Biserica Domnească ale pictorului Dumitru Noroce, despre care „gurile rele” spuneau că au dispărut din muzeu. Ne-au fost aduse foarte repede două caiete groase, neapătate, ce dateau, din inscripșul pe primele pagini, din 1911. Nu sîntem specialiști, dar ne-a surprins albea paginilor (puțin îngălbenite ar trebui să fie) și lipsa unor stersături ce apar în orice jurnal scris de mină. Caracterul deosebit de îngrijit îmi dă senzația unui fals. Rugăm un grup de experți (și nu de inspectori) să se deplaseze la fața locului (împreună cu procuratura) și să cerceteze originalitatea tablourilor din casa Noroce, costumele naționale expuse cronică pictată de la Viena (trimisă în 1974 de un muzeu din Budapesta) și alte exponate. Vor avea, din păcate, surprize.

Ar putea fi o Florență a Țării Românești

Și Michelangelo a avut ucenici. Dar Dan Mohanu (să ne ierte) nu este... Necesară ar fi, pentru salvarea Curții Domnești din Argeș, intervenția unei echipe specializate, o echipă internațională cu pregătire în laboratoarele de restaurare sau o echipă U.N.E.S.C.O. ...Dar de unde bani? Să vorbim cu Ilie Verdet?

PETRE BARBU

CONCURSUL NU SE CÎȘTIGĂ, SE ARANJEAZĂ!

În Curtea de Argeș, orgoliile, interesele înguste, intrigile sînt gata să declanșeze un scandal specific... provinciei. Motivul îl constituie concursul pentru ocuparea schemei (un director și trei metodisti) casei de cultură din oras.

Inspectoratul de Cultură Argeș a organizat în ziua de 15 noiembrie a.c. un concurs pentru ocuparea posturilor amintite în casele de cultură din orașele importante ale județului. Din cauza neprezentării concurenților din Curtea de Argeș (aceștia își depuseseră cererile de participare la primăria orașului), concursul a avut loc în următoarea săptămînă, marți, cînd, din partea argeșenilor s-a prezentat un singur candidat (din șapte cereri înregistrate la Curtea de Argeș). În urma probelor, inspecto-

rul va numi directorul și metodisti casei de cultură din orașul Mesterului Manole. Numai că, primăria, prin purtătorul său de cuvînt, seful personalului, dl. Emil Marina, nu recunoaște concursul organizat la Pitești de cei de la Cultură! Motivele sînt: bibliografia nu a fost anunțată concurenților argeșeni, data desfășurării nu a fost comunicată (deși la concurs, ținem să-i amintim d-lui jurist Marina, s-a prezentat un concurent argeșean) și, nu în ultimul rînd, inspectoratul — susține primăria — nu are nici un drept să organizeze concursuri de competență în cultura Curții de Argeș.

O declarație pe care ne-a făcut-o dl. Marina (declarație care l-ar convinge pe dl. ministru Andrei Pleșu să-și re-

scrie „Minima Moralia”), sună astfel: „Cultura este o secție a primăriei!”. Da, dl. jurist cunoaște ce înseamnă cultura, dovadă sînt și cărțile pregătite pentru bibliografia concursului pe care primăria (am uitat să amintim!) îl va organiza „peste” concursul de la Pitești. Printre cărțile cu specific sindicalist am descoperit și volumul „Socialismul și cultura de masă” de Constantin Potîngă. Treziți-vă, domnilor, Ceaușescu a murit!

Pe scurt, adevărul este următorul: primăria nu recunoaște concursul, pentru că ea și-a format o „echipă” de ingineri pe baza pilelor. Concursul girat de primărie, în ciuda acestor rînduri, va avea loc, permițînd „echipei” de ingineri de la „Electroargeș” să ocupe postul pentru care nu au chemare. Aranjamentul e clar!

În final, ne străduim să răspundem la această întrebare: dl. Marina a ocupat postul de șef de personal la primărie în urma unui concurs organizat de întreprinderea „Electroargeș”? (P. B.)

Toader Ștefca și procesele

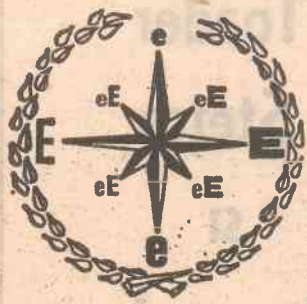
Joi, 22 noiembrie a.c., în trecere fiind prin Săpînța, am călcat și pragul primăriei. Dl. primar Toader Ștefca își amînă pentru cîteva minute problemele zilei și ne spune ultimele noutăți. Senzaționale! „Am blocat drumul! Mai exact, alaltăieri am închis drumul forestier. Motivele care ne-au determinat să blocăm circulația mașinilor în și dinspre parchetele forestiere sînt multe: pădurile aparțin comunei, muncitorii care exploatează masa lemnoasă sînt și ei din comună, localnicii deci, spații pentru prelucrarea lemnului avem la ndemînă — este vorba de clădirile fostelor grajduri ale ceapeului, clădiri nu prea vechi, solide, spațioase. Considerăm, prin urmare, că navetiștii, consătenii mei adică, pot cîștiga bani frumoși, cum se zice, la ei acasă. Chiar azi — păcat că n-ați picat mai de dimineață aici, să vedeți — am avut o discuție la primărie cu cîteva sute de oameni, majoritatea dintre ei lucrînd acolo-n pădure, toți au fost de-acord. Cu toții nu mai acceptăm să se transporte masa lemnoasă la Fabrica de cherestea din Cîmpulung la Tisa. O putem prelucra la noi, în Săpînța. Mai mult, în acest sens am întocmit și o scrisoare pe care o vom adresa atît dlui prim-ministru Petre Roman, cît și unor foruri internaționale.

După pronunțarea sentinței de la Brașov Toader Ștefca s-a întors acasă. Cum a fost primit în comună? „Vreau să vă spun că ieri am încercat să vorbesc telefonic cu Franța, cu autoritățile orașului înfrînt cu noi, pentru a le spune cum m-am liberat. Centralista de la poștă mi-a spus, însă, că nu pot vorbi. Că nu mai pot vorbi! Și nu știu cine mă-mpiedică: Sighetul, Baia Mare sau chiar Bucureștiul? Și de ce?... De fapt, și ultima oară cînd am vorbit cu Franța, am așteptat zile-n șir, și... abia a șasea zi am primit legătura. Mi se pare că aceasta e soră bună cu soarta pașaportului meu. Mi-am trimis fata la Baia Mare să-l ridice. De-acolo au îndrumat-o la Poliția din Sighet — spunîndu-i-se că îl poate lua de-acolo. Nu era. Poate-i la Baie — i-au zis. De-aceia mă-ntreb: cine se teme că voi fugi din țară? Cînd eu n-am de gînd să plec nicăieri pînă nu rezolvăm toată treaba aici!”

Pe data de 15 noiembrie, dl. Ștefca a fost judecat la Brașov... Dar procesele lui continuă. Cîeva are tot interesul să-l țină numai în procese! „Priviți, aceasta este o citație primită de la Judecătoria Satu Mare. Citiți-o! Convingeți-vă! Sînt chemat în judecată, de-această dată, de către o persoană de gen... feminin. Acuzăția care mi se aduce: ultraj contra bunelor moravuri... Așa că ne-am putea revedea vineri, 30 noiembrie, la procesul din Satu Mare. Deocamdată, ce altceva să mai spun?... ”

Telefonul sună prelung. Treabă mai e multă, se vede.

VALERIU SABĂU

TROMBONUL LIBERRR

Organ periodic de informații și contrainformații al Ligii purtătorilor de față umană

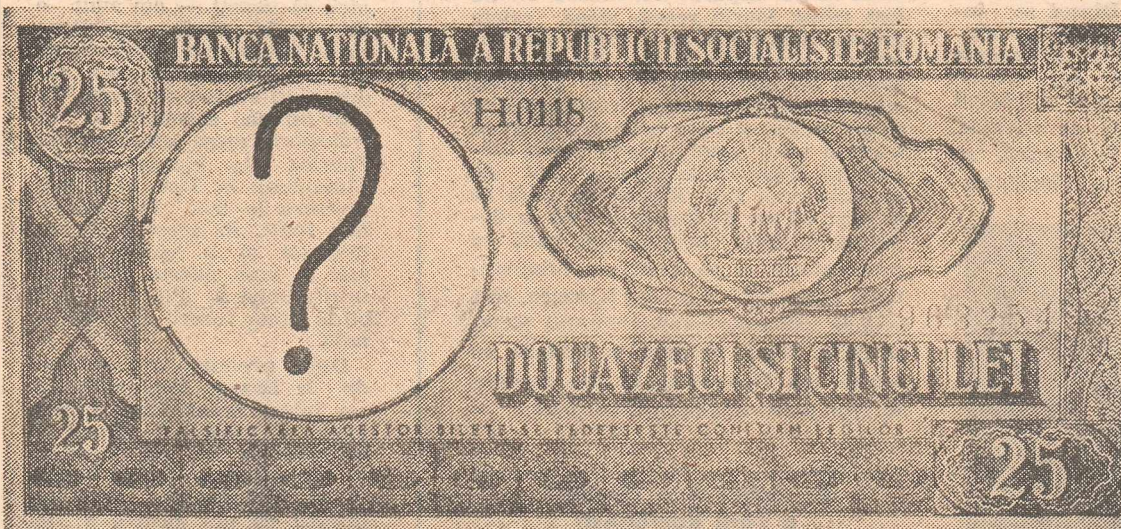
SE
SCHIMBĂ
BANII!

Cum au început mașinile partidelor istorice să fabrice din nou bani

După ce vestea reformei monetare, anunțată de Guvern azi dimineață, la posturile naționale de radio și televiziune, a căzut ca un trăsnet asupra opiniei publice, incendiind cugetele tuturor oamenilor de bine, în noul sediu al P.N.T.c.d. a început o forțată de nedescris. Din subsolul impozantei clădiri aflate pe strada prof. Ioan Bogdan, undeva în spatele Pieței Romane (Romane, Romane...!), au început să zboare bancnote (cu diferite capete, printre care ale lui Bru-kan, Toposu, Regele Mihai), cu diferite valori: de o mie de lei, de zece mii de lei și chiar de un milion, care, în scurt timp, au reușit să câpțușescă în întregime trotuarul înguste strădele, ca un covor de frunze uscate, foșnind în toamnă. Bancnotele au început apoi, sub boarea zefirului de decembrie, să zboare prin aer, colorându-l în albastru, iar trecătorii aflați la acea oră din seară prin preajmă, să alege buimaci după ele ca după funigii aducători de noroc, ciocnindu-se de multe ori cap în cap, ceea ce le-a pricinuit puternice traumatisme craniene. Au venit și copii cu plase de fluturi confecționate din dresurile de import ale mamelor și bunicelelor. Tușul reavăn de pe foiele proaspăt imprimate a minjit zidurile clădirilor, trotuarul și genunchii juliți ai copiilor care nu încetau să le vizeze. Multe din ele s-au lipit de tălpile pantofilor sau de hainele trecătorilor întârziți care, abia acasă, au descoperit cu emoție că sînt bogați. Mulți dintre ei nu aflaseră năucitoarea veste a stabilizării monetare și au început să-și facă serioase proiecte de privatizare. Mulțimea s-a strîns în grabă pe strada unde se află sediul P.N.T.c.d. În ciuda ceții, Televiziunea Română Clandestină (Cabotină?) a reușit să surprindă instantanee sfîșietoare ale luptei corp la corp care s-a încins pentru bancnotele miraculoase. Minerii aflați la acea oră în fața televizoarelor au început să-și muște minile de ciudă că nu le-a venit, în iunie, ideea de a le lua mașinile cu totul acestor elemente destabilizatoare. În scurt timp au apărut și organele de ordine în noile uniforme lacrimogene, însă — departe de a reuși să dezamorseze situația — au început să orbecăie după prețioasele petice de hîrtie, dîndu-le peste mină simplilor cetățeni. T. Velu Gioican Giculescu a venit cu ideea salvatoare: pe fiecare stilp s-au montat megafoane la care d-nul Retro Poman a anunțat clar, încă o dată, că în urma reformei monetare, bancnotele și-au pierdut valoarea. Dezamăgiți, murdari, cu hainele rupte și răvășite, cel puțin jumătate dintre combatanți s-au imprăștiat pe la casele lor. „S-a văzut încă o dată, a subliniat d-nul Siliescu, la comunicatul prezentat la T.V., la rubrica Actualități, care sînt elementele care doresc destabilizarea situației creînd diversivne și plătind cu bani peșin cetățeni bine intenționați pentru a manifesta împotriva Guvernului și Statului”. În continuare, la televiziune a fost prezentată o bancnotă de un milion de lei, avînd încrustată pe ambele fețe efigia d-nului Toposu, ca fiind dintre cele găsite chiar în fața sediului P.N.T. Camerale de recoltat vederi au mai prezentat cum poliștii, grupați pe plutoane, au început să strîngă de pe jos corpurile delictuale care vor servi ca probe în instanță. Peste strada prof. Ioan Bogdan a început apoi o lapoviță subțire care a început să șteargă chipurile de pe bancnote.

MIHAIL GALĂȚANU

Falsificator de bancnote GIG MOTOIANU

CRAH TRIUMFAL

Reforma monetară e în toi:
Pe străzi e-o lume veselă,
bogată;
Nu-i nimeni încăreac de
datorii.
Tot ce-ți dorești și dobîndești
îndată.

E minunat! E-un vis de
neuitat!
Cu mic, cu mare, vrafuri de
bancnote
Avem la noi, să cumpărăm
orice:
Un Rolls sau pătrunjel,
Chanel, ciubote.

În veci să fii slăvită zi de aur
Cînd în consens ne-am hotărît
destinul
Și am pornit reforma
monetară
Ca să aflăm și noi ce e
preaplinut.

GEORGE ARION

Pe Zbigniew Radinsky l-am cunoscut pe vremea cînd eram atașat cultural la Ambasada României din Varșovia. El lucra la serviciul financiar al Editurii „ISKRA” — secția poloneză și se avea de pe atunci bine cu minișterele. Cînd mi-amintesc nopțile noastre varșoviene, împreună, mereu împreună, între „Stolicinaia” și „Wyborowa”, oho...

În ultima mea deplasare făcută la Gdansk prin 1980, cînd am fost trimis să scriu despre aplombul sindicatului „Solidaritatea”, l-am reîntîlnit și pe Zbigniew: om de vază, cu nelineștile lui, în fruntea Ministerului de Finanțe. Mi-a trimis mașina și am petrecut, ceasuri îndesulătoare prin vasele sale apartamente. Culmea e că pînă acum, dincolo de toate rotațiile de cadre petrecute în țările Europei de Est, el a

rămas tot pe post. Capabil omul, asta el!

Săptămîna trecută mi-au abajuns pe la urechi știrile despre schimbarea banilor. După cîteva întrevieri ni-

zentat pușcă la el. l-am spus despre ce este vorba pe ne-respirate. Primul meu reportaj de senzație postrevoluționar începuse să prindă cîntur în mîntea mea. A cedat

expert în cerneluri de concepție proprie. Paza formidabilă m-a făcut să-mi amintesc de Piața Victoriei de la noi în vreme de miting. Înăuntru, toate în bună rîndu-

mi s-au adevărit. Vă jur că așa visasem cu o noapte înainte că arată noua bancnotă de 1000 de lei: hîrtie filigranată, grosuț-rozie, mare cînd fundul dreptunghiular de tocat ceapa, înfățișînd capul marelui lorga și în colțuri — ca la viitorii dolari! — este un bobocel discret de trandafir. Am întrebat dacă am voie să iau una în mînă și am primit permisiunea. E adevărat că un teanc întreg nu m-au lăsat să iau, dar cumva m-am descurcat eu... Sincer să fiu, e grozav să vrăfuiești bancnotele-bombon, proaspăt mirositoare. De monezi n-am avut parte. Mi s-a spus că se produc la întreprinderea de Neferoase Baia Mare, în ideea reducerii greutăților buzunărești ale românilor.

CRISTIAN PAVEL

UNDE SE TIPĂRESC BANII NOI?

merite, am aflat că noii bani se tipăresc în secret la polonezi. M-am luminat dintr-o dată: cu omul meu pe poziție, am prins taurul de coarne, ce mai l... Cu primul avion am aterizat — din fericire! — la Varșovia și m-am pre-

cu greu insistențelor mele: „E ultrasecret, omule, e ultrasecret și nu pot!”. Am ținut-o pe-a mea pînă l-a apucat criza de enterocolită și a acceptat.

La Monetăria Liberă a Poloniei am fost introdus ca

lală. Era tocmai pauza de primire a antidotului. De aceea nu m-am mirat să văd muncitorii tipografi servindu-și laptele disciplinați. Am pășit cu emoție patriotică spre gheștenderul pentru România. Evrika! Bănuielele

Boom comercial

Se citește „bum“!
și înseamnă tot asta

Lenin, în lucrarea sa „Doi pași înainte, ceilalți înapoi“, lucrare care a stat la baza victoriei mondiale a comunismului, sublinia faptul că, începând cu etapa socialistă, orice zvon devine realitate. Poporul român a primit cu vie satisfacție zvonul privind stabilizarea monetară și, cu câteva zile înainte ca acesta să ajungă la maturitate și să fie dezmințit de guvern, a luat cu asalt, fără nici o discriminare, toate magazinele. S-au scos de la ciorap banii. Vinzătorii de la țară s-au trezit față în față cu armate de babe — forța activă a C.A.P.-urilor — care au dat la iveală, din baste intens innodate, bancnote de pe vremea lui Dej. A trebuit să li se explice că Dej e mort și că reînființarea pecereului încă nedeșființat nu înseamnă și readucerea în circuitul economic a milioanele de după război. Că vom avea în curând milioanele noastre. În ciuda mai multor incidente de acest tip, comerțul sâtesc a realizat cea mai mare cifră de afaceri de după război. S-au lichidat până și stocurile de bomboane de melasă care, de atîta zacere, se transformaseră în asfalt. De mare trecere s-au bucurat tratatele de chirurgie repartizate, de-a lungul anilor, cu reală clarviziune de depozitele de carte județene, în cătunele de munte. S-au cumpărat în neștire volumele III și IV din „Operele complete“ de Dobroliubov, moment care a însemnat și cel mai mare succes de librărie de la moartea

autorului. În localitățile izolate, spre a nu fi destabilizată forța de muncă, s-au vîndut prin repartiție, numai pentru frunziși, culegerile omagiale de versuri dedicate lui Ceaușescu — set complet cu semnăturile autorilor. Practic, s-a cumpărat tot ce putea fi vîndut: cazmalele din tablă moale fabricate la indicațiile tovarășului, antene de prins Sofia, din producția artizanală, superstocurile de clante, rezultate din necoordonarea industriei de clante cu aceea de broaște, rezervele de hirtie igienică solicitate ca suport de fabricile de șmirghel, iar cei mai destoinici țărani au așteptat golirea completă a magazinelor pentru a achiziționa prin consens rafturile. Astfel că s-a pregătit cadrul pentru privatizarea comerțului rural fără investiții suplimentare.

La magazinul „Bucur Obor“ din Capitală încă din primele ore ale dimineții, valuri de oameni ai muncii au luat cu asalt raioanele goale și vinzătoarele. Cu această ocazie s-a văzut că până și în locurile unde nu se găsește nimic, dacă se procedează cu entuziasm, tot se mai află cite ceva. Au fost înregistrate cazuri în care cetățeni mai destoinici au reușit să se smulgă din mulțime ducînd în brațe buldozere. Astfel a reieșit că gestionarii necinstiți au ascuns sub teighele nu numai mașini de terasat terenul, ci și instalații de foraj, tancuri produse de secția de robinete mici a uzinelor „23 August“, pu-

lovele antiglonț, șosete cu bandulieră, comandă Libia, conserve din carne de vaci ușoare crescute în Bărăgan, mari cantități de soia cu salam, saci cu înlocuitori de cafea în amestec cu praf de cărămidă, brînză de oaie din aceea bună, cu aracet refuzat la export, țigări „Carpați“ în ambalaje de „Kent“, pături fine pentru copii realizate, conform unei invenții premiate în „Cintarea României“, la fabrica de fibră de sticlă și alte bunuri de larg interes. Pentru atitudinea lor refractară la zvonurile cu caracter constructiv, vinzătorii care nu au reușit să fugă au fost aspru criticați de mii de cetățeni adunați în sectoare unde nu încap decît cel mult o sută. O parte din cei criticați au reușit să se îndrepte în scurt timp, marea majoritate urmînd să fie îndreptați în secțiile de profil din spitalele de ortopedie.

Un uimitor succes s-a înregistrat în plan cultural: astfel, magazinele de muzică au lichidat cu desăvîrșire stocurile de discuri cu muzică simfonică românească, prioritare avînd octetele și cvintetele cu suflători precum și cantatele inspirate din viața grea a ilegalistilor arondați la policlinica 10. S-au cumpărat, cu ochii închiși, cu osebire în Ferentari, culegerile de critică literară, plachetele de versuri patinate de trecerea anilor, eseurile semantice de mari nume universitare despre izbînzile literare ale celor care au demască „întunecatul deceniu“ și au evidențiat certitudinile „epocii lumina“. Spre seară, cînd nu s-a mai găsit absolut nimic de tranzactat cu banii în vrac, s-a scos la meaz și țara. Cea mai bună ofertă a făcut-o firma „Ciungamint și băieții“ din Calea Moșilor, proprietar col. rezervă Ionescu (pentru prieteni, Abdul).

TUDOR OCTAVIAN

Banca lui Țiriac

De cînd am auzit primul anunț televizat despre banca celebrului nostru tenisman, m-au apucat insomniale. O chemasem rapid pe nevastă-mea să noteze adresa, numărul de cont, în fine, toate amănuntele, dar pînă să-și șteargă miinile de șort și s-apuce pixul, vocea susurîndă a Feliciei Meleşcanu s-a stins. Am rămas buimăcit. De unde să iau adresa? I-am sugerat tot nevastă-mii să renunțe la sărmăluțe și să-și contacteze telefonic toată rețeaua de cunoștințe de la institut, poate-poate află ceva. Ghinion al naibii. N-a aflat nimic. Cin' să fi auzit așa ceva?

Noaptea aceea n-am putut să dorm. Simteam salteaua de bani foșnind gingaș sub mine cînd mă-norceam de pe-o parte pe alta. Ay, ay, asta-i muzica ce-mi place. Gîndurile nu-mi dădeau pace. Să ratezi șansa asta? Păi, cu experiența lui Țiriac, nu dai greș, frate! Depui și gata, ești un om făcut. Știe el ce să facă cu banii, nici vorbă.

M-am trezit, am luat un pumn de „Luminal“ și m-am dus să dau deoparte tabloul. Casa de bani era în regulă, așa că am vrut să mă conving și de conținut. Cele citeva 14 teancuri noi, verzi și lucitoare mi-au dat curaj. Dolăreii mei, minca-l-ar tata, cum o să vă șadă vouă în contul lui Ion? Pe mina cui o s-ajungeți, păpădiile mele americane? În fond, cînd ai o certitudine... Nu, nu începe vorba: BANCA LUI ȚIRIAC! De trei ori „Ura“. Ațipesc, murmurînd fericit.

Dimineață dau cafeaua în foc, răstorn găleata de gunoi și mă năpustesc pe scări. Urc înapoi,

ca un uituc și repezit ce sînt, deh, și-o invoiesc pe nevastă-mea de la slujbă. Impachetăm febril în cutiile de carton rămase de la conservele de caviar ale soacră-mii. În două ceasuri, totul e gata. Am rămas fără saltea și cu gaură-n zid. Ne-am privit la sfîrșit topiți, mal să plîngem. Ne-am revenit și-am cărat precipitați lăzile jos. Nevastă-mea mai că ar fi mers cu mine, dar în mașină nu mai încăpea nici un ac. La Federația de Tenis am aflat unde locuiește maestrul, ce-i drept, cu chiu cu vai. Pînă la intrarea vilei sale, inima mi-a ticăit ca nicozodată. Am sunat cuprins de ameteți și mi-a deschis o subrețică și.

„Am venit în legătură cu... banca“ — am reușit să îngaim, alb ca varul. „Sînteți de la Muzeu?“ — m-a întrebat, dulce-acrișor. „Mda... în legătură cu anunțul televizat“. „În regulă, atunci, poftiți, vă rog!“. Ușa s-a deschis larg și am intrat în hăul somptuos. „Aveți mașina cu dumneavoastră?“ — m-a întrebat degajată dînsa. Am dat din cap afirmativ și în minte mi-a răsunat nostalgic același foșnet irezistibil. „Atunci, poftiți s-o luați!“. M-a fulgerat o presimțire ca de trăsnet. „Ce să iau?“ „Cum, ce? Asta!“, și-mi arată într-un colț o bancă de școală scrijelată și scundă. „Nu sînteți de la Muzeu? Această e banca în care a învățat domnul Țiriac!“. Am simțit că mă înăbuș. Banca lui Țiriac... E clar — mi-am zis atunci: pentru noi, românii, tot Elveția e soluția!

CRISTIAN PAVEL

REFORMĂ MONETARĂ ÎN ROMÂNIA

Interviu
cu domnul ministru al finanțelor,
Teodor Stoilean

Rep.: Domnule ministru, azi dimineață, făcînd anticameră la orele 8,30 la cabinetul premierului Petre Roman în vederea unui interviu, am auzit-o pe femeia de serviciu (care poartea trandafirii în vază) strigînd: „Se schimbă banii!“ Sînt aici pentru a afla dacă afirmația persoanei în cauză este un zvon sau e un adevăr?

Ministru Stoilean: Da, Surso e foarte sigură. Confirm.

Rep.: A cui a fost ideea reformei monetare?

S.: Ca să vă spun drept, nu știu nici eu. Femeia de serviciu zice că s-a întîlnit cu Stoleriu.

Rep.: Reforma monetară a fost supusă aprobării Parlamentului?

S.: Care parlament?

Rep.: ...?

S.: A, nu, domnule, premierul nostru abia a sosit din Franța.

Rep.: Care este data de la care va intra în vigoare reforma monetară?

S.: 22 decembrie ora 18,00, în memoria băieților noștri care și-au făcut datoria.

Rep.: Cum se va numi noua monedă?

S.: SCONCS

Rep.: De ce tocmai „sconcs“?

S.: Acest animal de origine americană, care va contribui la stringerea relațiilor cu S.U.A. (eventual vom putea primi și clauza) prin mirosul

său caracteristic, va împiedica stocarea sa în saltelele concetățenilor noștri.

Rep.: Care va fi paritatea dintre leul vechi și noul sconcs?

S.: Încă nu sîntem hotărîți. Pentru început vom face un experiment: vom arunca pe piață un sconcs spre a fi urmărit de 100 de lei. Apoi o comisie parlamentară va analiza urmările.

Rep.: Pe cînd preconizați prezentarea raportului acestei comisii?

S.: Oricum, după raportul comisiei parlamentare ce analizează evenimentele de la Tg. Mureș, după raportul comisiei parlamentare ce analizează evenimentele din 13-15 iunie, după...

Rep.: Deci nu 22 decembrie va fi data intrării în vigoare...

S.: Ba da, domnule! Raportul comisiei parlamentare e pentru Europa.

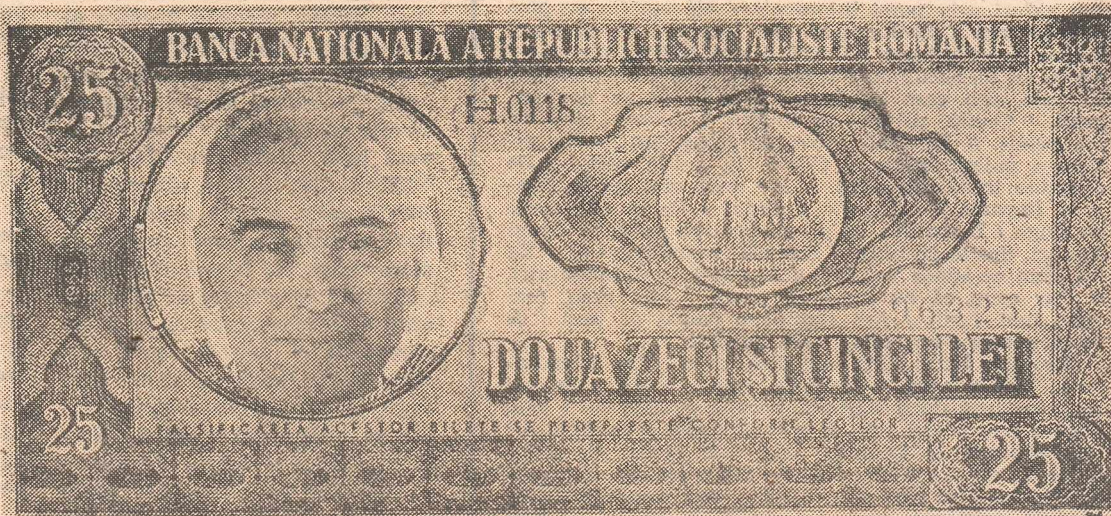
Rep.: Noua monedă românească va fi convertibilă?

S.: Evident. Toți vor dori s-o schimbe, să nu le pută sconcsul în buzunare.

Rep.: Credeți că reforma monetară va aduce prosperitate mult încercatului nostru popor?

S.: (domnul ministru al finanțelor își retrage picioarele de pe birou și se încalță) SCONCSII N-ADUC FERICIREA!

PETRE BARBU

BURSA LA ZI

Bursa cunoaște în continuare mari convulsii ● Datorită reformei monetare din România, studenții o vor primi de-acum încoace numai în valută ● Aceștia refuză cu înverșunare, cer ca ea să fie micșorată și să fie plătită și pe mai departe în lei ● Beneficiarii al burselor în străinătate se găsesc cu greu în continuare ● Cei citiva care au ajuns la Cambridge, Harvard, Oxford au fost mințiți că își vor plăti ei înșiși studiile și nu statul român ● Cînd și-au dat seama cum au fost păcăliți au organizat un marș de protest în toate direcțiile și pe o durată nelimitată ● Bursa continuă să fie un oraș în Turcia ● Sloganul bursei de azi: „Ce pui de lei mai sînteți...“

Mai sint de citit
mii de cărți

Versuri de Vitoria Lipan

Pentru mine, Leonida Lari este un personaj aproape legendar. Știu că trăiește la Chișinău și că nici cea mai puternică poliție secretă din lume nu a reușit de-a lungul anilor să o intimideze. În zadar i s-a șoptit că numele ei figurează pe tot felul de liste negre. În zadar camioane mari și grele au trecut cu un huruit sugestiv pe lângă ea. Poeta a continuat să lupte pentru cauza poporului său. Am auzit că recent a apărut într-o emisiune difuzată de televiziunea noastră. N-am avut prilejul să o văd. Dar impresia asupra mea a fost tocmai de aceea mai răscolitoare. Așa cum la trecerea unui avion, dacă nu ridici privirea spre cer, te tulbură umbra uriașă care alunecă peste cîmp, așa m-a impresionat Leonida Lari indirect, prin reacțiile pe care le-a provocat în rîndurile cunoscuților mei. Toți erau marcați a doua zi de întâlnirea cu ea. Toți deveniseră mai demni și mai curajoși, dîndu-și seama parcă dintr-o dată că trăiseră greșit pînă atunci și că de fapt este foarte simplu să spui ceea ce crezi — chiar și în cazul în care ceea ce crezi poate atrage fulgere din partea unei mari puteri.

Am primit recent de la Chișinău o nouă carte de versuri a Leonidei Lari: **Anul 1989**. Ce titlu inspirat! El se referă fără îndoială și la noi, 1989 fiind anul în care limba română a intrat în drepturi depline și la ei, și la noi. Ei și noi... Folosind aceste pronume disjunctive nu mă pot abține să mă gîndesc că, de fapt, în multe privințe ei sînt mai noi decît noi...

Leonida Lari este o Vitoria Lipan care a plecat, însuflețită de dorința de dreptate, în căutarea celor ce au încercat să asasineze spiritul neamului său. Nimic n-o poate opri din drum. Ca și personajul sado-venian ea nu este o femeie, ci o lege.

Această iminență a unui dezpodămint justiciar se simte foarte clar în versurile ei. În privința aceasta, noi, românii de dincoace de Prut, am avea cite ceva de învățat. În materie de poezie, slavă Domnului, știm destul de multe. Însă în ceea ce privește morală scrisului nu stăm deloc strălucit. Se spune că poezia care se scrie la Chișinău suferă de provincialism, că aparține tipologic secolului nouăsprezece și într-o oarecare măsură chiar așa și este. Dar dacă este să judecăm patriotismul literaturii și mai ales autenticitatea acestui patriotism, trebuie să recunoaștem că Bucureștiul nu este decît un tîrg de provincie pe lângă Chișinău. „Dă-mi, Doamne, durerile toate / Și lasă-mă fără dor, / Dar fă și un pic de dreptate / Pentru acest popor. / ... / la-mi tot ce-mi suride în cale, / Orice bucurii, rînd pe rînd, / Dar fă să se-n-drepte din șale / Poporul acest suferind”. Așa sună o **Rugă de noapte** a Leonidei Lari. O distanță ca de la cer la pămînt se întinde între această ardore austere și retorica frivolă a multor patriotarzi dimbovițeni.

Existența unor țambalagii ai dragostei de patrie în orașul crailor de Curtea-Vechi ar putea fi considerată un inofensiv element pitoresc dacă n-ar fi dus de-a lungul timpului la inhibarea elanului patriotic al poezilor adevărați. La București, multor autori le este... rușine să scrie despre țara lor. Ei nu vor să fie confundați cu Corneliu Vadim Tudor, care face să miroasă urît tot ce atinge. Însă, oricum, chiar și acest calcul este meschin. Leonida Lari nu ține seama de ce... zice lumea în această privință. Imună la eventualele zîmbete ironice, ea își declamă cu mîndrie apartenența: „Cînd, aspră, mă scutură seara / Din ziduri prin pomi întomnați, / Mă sprijin cu gîndul de țară / Străbunilor mei luminați. // Și merg înspre locuri retrase, / Cernind amintirile-n mers — / Acolo un tei ascultase / Întîiul, stîngaciul meu vers. // În vale, sub casa bătrînă, / Minată de-un dor negrăit, / Copilă, privind în fîntînă, / Adîncul din noi am privit. // Pe deal, către marginea zării, / Cu sufletu-n palme întins, / Odată, în arșița verii, / De dragoste tristă am plîns. // Iar unde cărarea se stinge / Departe — departe-n țărîni / Pe unicul frate de sînge / L-am dus ca pe-un laur pe mîini. // Dragi dealuri, dorite de pace, / Smerite, nostalgice văi, / Eu nu spun ce-adaos voi face / Lumini străbunilor mei. // Dar spun că eu seară de seară / Mai greu, mai ușor, mai durut / Am stat pe o palmă de țară / Și focul aprins l-am ținut” (**De patrie**).

„Leonida Lari” sună melodios, ca și „Ana Blandiana”. Trăim, oare, o epocă în care femeile au în mare măsură decît bărbaii vocația eroismului? Sau, dacă a eroismului este prea mult spus, a demnității? Impresionant la Leonida Lari este faptul că atitudinea ei nu are nimic fanatic sau visceral, că reprezintă rezultatul unei convingeri și este asumată. Poeta acceptă existența unei diversități de poziții și prelinde doar ca și poziția sa să fie acceptată. Ea nu are acea frică — specifică snobilor — de solitudine opiniei și ar fi în stare să scrie ceea ce scrie chiar și în condițiile în care această consecvență ar izola-o de ceilalți sau ar arunca-o în desuetudine. Ea știe bine ce vrea: „Ce ai cu dreptul meu elementar / De om și de poet, ce nu-ți dă pace? / Accept nenumărate stiluri, dar / Dă-mi voie să iubesc doar ce îmi place” (**Unui scrib**).

Dacă aș avea țărița de caracter a Leonidei Lari de a iubi doar ce îmi place, aș arunca multe cărți de poezie din biblioteca mea, dar pe a ei, niciodată.

ALEX. ȘTEFANESCU

Marii Noștri Actori, Bieții de Ei!

S-a întîmplat în urmă cu mai bine de 20 de ani, pe cînd Lucian Pintilie lucra la „Reconstituirea”, acel film neașteptat și sublim care avea să ne dea speranța, și-atunci, că reîntrăm în Europa, cu toate că destul de repede după aceea am văzut că speranța fusese o simplă iluzie. Pe atunci, ca să poată juca într-un film, actorul trebuia să aibă „scoatere din producție” de la teatru. Dar George Constantin era ziua actor de film, la Sinaia. Iar seara ajungea la București pentru a fi actor de teatru. Iar la un an după ce s-a terminat „Reconstituirea”, s-a considerat că tot ce primise el pentru rolul din acel film erau „venituri ilicite”. În consecință, i-a fost reținut salariul pe două luni. Cu toate că, o spune și azi nedume-

Lanterna magică

O mare bucurie și cîteva umbre...

„La cea de-a X-a ediție a Festivalului internațional al filmului de la Amiens (Franța), desfășurat între 15—25 noiembrie '90, filmul „LA CAPĂTUL LINIEI” realizat de regizorul Dinu Tănase a obținut **MARELE PREMIU** — premiul de interpretare feminină fiind atribuit actriței **IOANA CRĂCIUNESCU** pentru rolul din același film.” (comunicat de presă).

„În dimineața apariției rîndurilor de mai sus, l-am căutat pe Dinu Tănase, actualul director al studioului „PRO-FILM” (despre care am mai scris, la timpul cu-venit, în spațiul acestei rubrici). Firește că era fericit: realizat în anul 1982, „LA CAPĂTUL LINIEI” fusese, de fapt, ultimul său film artistic, cariera acestui încă tînar cineast fiind apoi stopată de către Dulea, iar filmul interzis (în „dosarul” de acuzare se afla, am aflat, și cronica scrisă de un oarecare I. L. — personaj care, culmea!, după Revoluție și mai ales după ce Dinu Tănase fusese numit în conducerea actualului studiou, a avut și tupeul — aflu — să îi solicite un interviu...!?! Mare e grădina Ta, Doamne!, și multe sînt animalele ce o compun!... Prea arăta el, filmul, mizeria din țara noastră... Iată că astăzi el cîștigă primul și cel mai important premiu la un festival de prestigiu. Un festival în care, dincolo de concursul în sine, a mai prezentat lumii secțiuni precum: Cinematograful Pacificului” (despre cinematografiile din Tahiti, Australia, Noua Zeelandă, Cale-

rit și intrigat, el jucase și la teatru și în timpul filmării. Și marele actor mai adaugă: „Atunci aveam nevoie să fiu apărut. Nu m-a apărut nimeni!”. Cine — sau ce — ar fi putut s-o facă dacă nu un sindicat? Dar sindicatele dormeau, pe vremea aceea, în scutecele partidului comunist.

Bieții noștri actori! Le-am cerut să ridă și să plîngă pentru noi, pe scenă, acolo unde ei au intrat o lume esențializată, mai bine articulată în resorturile ei ideale decît cea care-și împletește pașii între repere efemere, și chiar dacă n-am uitat că, dincolo de personaj, actorul este și el un om ca oricare altul pe scena socială, adică un om care nu se poate hrăni exclusiv din idealitatea artei sau care trebuie să aibă cu ce să-și îmbrace copiii, chiar dacă unii dintre noi au înțeles într-adevăr iar alții n-au înțeles deloc efortul lor — al celor mai buni dintre ei — de-a face să nu se piardă renumele, el însuși tradițional, al școlii românești de teatru, chiar dacă i-am văzut obosiți, umiliți sau, s-o spunem clar, săraci — cu ce i-am fi putut ajuta? Cu foarte puțin sau nimic. Actorii știu foarte bine că primii care sînt datori să apere interesele lor sînt ei înșiși.

Prin februarie, în acest an, a fost legal constituit, prin hotă-

rire judecătorească, Sindicatul independent al actorilor profesioniști. Iar de curînd, la „primă conferință de presă din istoria acestui sindicat”, Victor Rebengiuc, George Constantin, Adrian Pintea și cîțiva colegi ai lor au prezentat un fel de declarație de principii pe marginea statutului sindicatului lor și a revendicărilor pe care le au de formulat actorii.

Victor Rebengiuc: „Noi credem că harul actorului reprezintă sufletul spectacolului. Avem interese specifice de natură a ne reuni, dar și a ne diferenția de celelalte categorii de oameni de artă. Vrem să ne apărăm pe noi înșine, dar și profesionalismul actului artistic, libera exprimare a talentului și a vocației. În sindicatul nostru avem 250 de membri, deocamdată. Nici nu trebuie să vi se pară puțini, pentru că actorii sînt puțini, în general, în țară. Vor intra în acest sindicat și actorii pensionați, ca și actorii de la teatrele maghiare sau studenții de la actorie din ultimul an”.

Andrei Ralea: „Deci trebuie să fie clar, nu e vorba de un sindicat al actorilor bucureșteni”.

Victor Rebengiuc: „Pînă de curînd, noi eram prestatori de servicii. Prin UNITER, a cărei activitate e complementară celei a sindicatului nostru, a fost ob-

donia, Noua Guinee); „Europa — Europa” (filme din țările din Est); „Omagii ale unor cinești” sau „Cinematograful lumii” (realizări ale anilor 1989—'90) etc. Un festival, în urma căruia „LA CAPĂTUL LINIEI” a și început să primească diverse oferte de difuzare, printre care cele ale unor două săli de artă din Paris, o distribuție pe canalul „T.F.-1” etc.

„Cînd un film își începe o viață a lui, te poartă și pe tine, autorul, cu el!”. Îmi spune Dinu Tănase; și mai adaugă că șansa filmului său a avut-o, în mare măsură, prezența în țara noastră și în acest an a tuturor directorilor de mari festivaluri, la care fusese el prezentat anterior, și care l-au selectat pentru concursul de la Amiens. „Sînt extrem de importante **contactele personale** între oamenii noștri de artă și cei de peste hotare — este un pas, absolut obligatoriu, pentru deschiderea porților cinematografului românesc către lume!”.

Ioana Crăciunescu nu se afla la festival, în momentul anunțării premiilor: avea spectacol la Paris cu „Cadavrul viu” (piesă care se joacă pentru prima oară în capitala Franței, în care Ioana interpretează în franceză rolul principal, avînd contract cu Teatrul LUCERNAIRE — centru național de artă și eseuri). Dinu Tănase a reușit cu greu să o prindă la telefon, anunțîndu-i marea izbîndă — actriței nu i-a venit să creadă, aproape că s-a bîlbîit de emoție... Și de bucurie, este normal — iar prezentatoarea premiilor de la Amiens (actriță tot la teatrul parizian în cauză), a avut astfel prilejul să anunțe publicului încă o performanță a interpretei române.

Cum spuneam, directorul „PRO-FILM” era bucurios, și totuși... Cum se explică faptul că el, invitat oficial în Franța, la acest festival (avînd asigurate așadar hrana și cazarea), a reușit să ajungă abia în ultimele zile ale festivalului... după ce filmul fusese deja prezentat în patru proiecții consecutive?! Că nu s-a tipărit nici un afiș — nici măcar un pliant de reclamă al lui?!

Iată cum se explică: conducea UCIN a stabilit cu de la sine putere ca, începînd din acest an orice reprezentant al cinematografului românesc nu are dreptul la plata transportului, în străinătate, decît pentru maxim 3 (trei) deplasări!... Indiferent că sînt sau nu, invitați la festivaluri cu filme în concurs; indiferent dacă deplasarea se face, de pildă, în Ungaria sau... Coreea de Sud; indiferent dacă prin neprezența invitaților noștri nu filmul românesc are decît de pierdut, sau dacă, pînă acum, aceiași și aceiași oameni făceau deplasări repetate și trecînd de cifra fatidică de 3, pe ici, pe colo: prin America, Japonia, etc. — și fără a contribui practic cu absolut nimic la atît de zdruncinatul nostru prestigiu peste hotare...! Or, Dinu Tănase — un cineast care aduce **valută**, am explicat cum la timpul necesar — se afla la... al patrulea drum (ultimul fiind chiar în Ungaria, și nu pentru interese personale!). Noroc cu direcția Consiliului Național al Cinematografiei care — în cazul Amiens — a rezolvat problema nefericitului transport, deși cu o întîrziere asupra căreia nu are nici o vină...! Ne întrebăm: în afara unor birouri, pe care s-a grăbit să le amenajeze în noua sa clădire, ce face UCIN cu suma de 50 000 000 lei pe care i-o aduce, anual, numi „taxa de timbru” obținută de la guvern de acel grup de cinești, cunoscuți încă de la „greva foamei” — grup din care a făcut parte și numitul regizor Dinu Tănase?! N-ar fi, poate, mai cu folos, ca această nouă instituție — în loc de amenajarea unor birouri — să susțină firma autorilor români peste hotare, sau să contribuie, măcar modest, la producția de filme autohtonă, producție aflată la ora actuală într-o stare extrem de precară?!

Dar, între „birouri” și „filme realizate”, să rămînem, pînă nu ni se încrețesc frunțile de-abinelea, la bucuria oferită de Marele Premiu de la Amiens — la premiile obținute de Dinu Tănase și Ioana Crăciunescu — și să le mulțumim, discret.

HORIA PĂTRAȘCU

ținut pentru actori statutul de creator.

Adrian Pintea: „E nevoie de o reconstituire a imaginii actorului în societatea noastră, de o reconsiderare morală fundamentală. Ceva asemănător, de exemplu, cu ce se întâmplă în învățământ. Noi avem o școală de teatru cu calități mult peste nivelul european. Se cere acum a o promova, a o înzestra, a construi această demnitate a actorului pe baza unui statut. Teatrul e unul dintre cele mai autentice pașapoarte pentru Europa.”

Victor Rebengiuc: „Ultimul turneu cu Hamlet, al Teatrului Bulandra, a făcut mai mult bine decât mineriada.”

George Constantin: „Sindicatelor pe instituție, din teatre, sînt un fel de conglomerat administrativ. Trebuie avute în vedere și interesele specifice ale breslei noastre. S-a făcut proiectul unei Legi a teatrului. Acest proiect a fost trimis de Ministerul Culturii, spre discuție, în teatre. Am

avut amendamente foarte serioase. Că proiectul era ca un fel de regulament de ordine interioară.”

Victor Rebengiuc: „Actorii sînt una dintre categoriile sociale care vor să muncească. Dar cum a fost privită munca noastră? Pînă n '77, ea muncă grea. Apoi ni s-a luat acest drept. Între revendicările noastre, și vreau să spun că, noi, toate aceste revendicări le dăruim cu multă atenție, una este chiar reevaluarea și reconsiderarea muncii actorului ca muncă grea, cu toate consecințele ce decurg de aici. Altele: anularea sistemului umilitor de „normare” și înlocuirea lui cu stimularea materială a creației actricești: prime pentru interpretare sau pentru salvarea unui spectacol, intervenția sindicatului pentru un spor de salariu actorilor din provincie. Nici un actor să nu poată fi plătit sub categoria sa. În privința condițiilor de turneu și deplasări: rediscutarea cu Ministerul Muncii și al Finanțelor

Chiar în deschiderea conferinței de presă, Victor Rebengiuc, liderul provizoriu al sindicatului, nu se dăduse în lături să declare cu toată onestitatea: „Sîntem, cu toții, destul de începători în acest domeniu”. La încheierea conferinței, a acceptat ca justificată impresia pe care i-am declarat-o cu aceeași onestitate: că am asistat, s-ar zice, la o repetiție generală pentru ceea ce ne-am bucura să știm că este un sindicat care apără interesele actorilor, dar și prin contribuția unui corp de juriști. „În curînd va fi premiera”, a mai zis Victor Rebengiuc, și sperăm din toată inima să fie așa. Ca să nu mai auzim că un mare actor ca Marin Moraru s-a pensionat cu cîteva mii de lei, cu nici jumătate din pensia unei Maria Bobu. Par egzemplu!

DUMITRU
CONSTANTINESCU ■

Biblioteca ambasadorului

Pe domnul Coen F. Stork, ambasadorul Olandei în România, l-am cunoscut în 1988. Tocmai îmi apăruse la „Meridiane” o carte despre Vermeer. Țineam să i-o dăruiesc, în ciuda opreliștii de a nu avea nici un contact cu străinii. Nu pe diplomat îl omagiam, ci țara, de la ai cărei pictori învățasem enorm și continui să învăț. Muncisem la această monografie cîteva ani buni, știind că totul îmi era potrivit. E un motiv stimulator pentru orice scriitor.

Despre ambasadori știam cam tot ce se putea ști la noi, fiindcă pildă secretele și, din cînd în cînd, aventuroasele misiuni ale „lucrătorilor din aparatul M. E.”

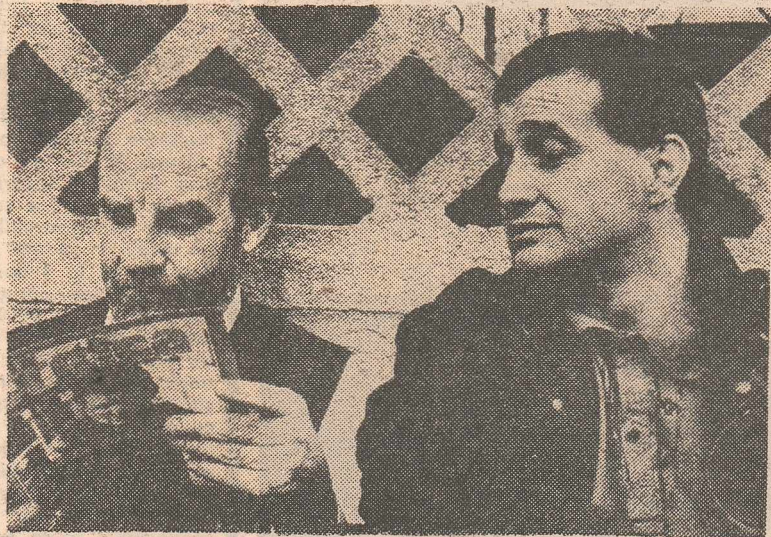
Domnul Stork a fost amar și foarte direct: „După Cuba, România!”. Nu la popor se referea domnia sa, ci la conducători, iar vorbele acestea le țin minte. În cabinet se găseau cîteva corpuri de bibliotecă pline cu cărți de artă. Pe mese, de asemenea, mai multe volume. Cărți pretutindeni... M-am minunat, probabil nu suficient de politicos, devreme ce m-a invitat să-i cunosc biblioteca — găzduită de locuința personală. În ambasadă vedeam doar virful icebergului.

Trebuie să recunoaștem că o ambasadă coplesită de bibliotecă e ceva foarte deosebit de ambasadele împodobite cu steaguri și portrete.

L-am frecventat pe olandez fără să-l plictisesc. Tocmai pentru că acum „e voie”. Nu m-am putut însă împotrivi dorinței de a cunoaște istoria bibliotecii. Ea merită să fie povestită. În primul rînd că e foarte umblată: Bagdad — Pretoria — Paris — Haga — Madrid — Buenos Aires — Helsinki — Londra — Havana — București. „Între cinci și zece mii de titluri” spune ambasadorul. Eu apreciez că ar fi mult mai multe. Mă gîndesc la cincisprezece — douăzeci de mii. „Crezi?” se miră domnul Stork, dar nu prea tare. Știe probabil exact numărul volumelor din rafturi, iar dacă e atît de rezervat cu inventarul o face poate pentru că avem criterii diferite. Îl întreb dacă toți oaspeții se arată la fel de intrigati ca mine. Recunoaște că biblioteca sa e o realitate „ușor intimidantă”. În general vorbind, bibliotecile au darul de a intimida. Termenul

e corect: e un dar și mulți îl percep ca tare.”

Cred că și insistența mea e ușor intimidantă. Cine dă buzna în casa unui om ca să-l întreb ce-i cu cutare lucru și cum l-a procurat? Cu cărțile e altă poveste. Așa cred eu, pentru că am cultul literei tipărite. E normal să socot că și alții îl au, și că acest cult e un prilej de dialog. „Prin natura profesiei mele, mărturisesc domnul ambasador, călătoresc și mă mut des. Prima

Ambasadorul Coen F. Stork și poetul Mircea Dinescu.

grijă e transportul bibliotecii. După ce, desigur, m-am asigurat de spațiul necesar. Cînd sînt ambalate, îmi plînge inima. Firește, nu le ambalez eu. Oricît aș vrea, se petrec și accidente. Muncitorii nu știu ce țin în mîini. Nu toți oamenii pricep ce e cartea. Poate că sînt exagerat în respectul pentru carte, dar asta e. Cînd sosesc la noua locuință, mă întîmpină în mijlocul salonului un munte de cutii.”

Fiecare cutie e marcată. Iată cîteva însemnări dintr-un caiet al peregrinărilor bibliotecii domnului Stork. E vorba de ultimele note, cele reținînd sosirea la București, cu calculele preliminare pentru ambalare: Secțiunea literatură americană, 5 rafturi × 1,87 m fiecare, 8 cutii, numerele 150—157; secțiunea engleză; 9 rafturi × 2,40 m fiecare, 22 cutii, numerele 92—118.

Povestea bibliotecii e povestea fiecărei cărți din raft. De regulă sînt tomuri de anticariat, nu neapărat valori bibliofile. În orice caz, lucrările fundamentale din literaturile olandeză, engleză, americană, franceză, spaniolă (latină-americană), traduceri din

rusă și italiană, compartimente foarte cuprinzătoare de istorie, filozofie, politică, economie, istoria războaielor. Ajuns la ultima secțiune am, probabil, una din reacțiile atît de inoportune sau, poate, atît de prielnice dialogului. „Ocupația Olandei — spune domnul Stork — a avut un rol foarte mare în viața mea”. Nu dezvăluie mai mult, dar e destul ca să-mi imaginez. Îl întreb ce inconveniente și ce foloase îi aduce cuprinzătoarea sa bibliotecă.

„Bucuriile sînt personale, deși împrumut adeseori cărți: inconveniente sînt de ordin mai general. Unele le-am amintit. Ca să nu mai spun că pasiunea mea a contribuit la deteriorarea unor... căsătorii. Am urmărit să nu păstrez în casă cărți de care nu am niciodată nevoie. Din cînd în cînd, renunț la lucrări care și-au pierdut interesul. O parte din fond îl trimit în pod. O bibliotecă e un instrument. E ceva viu. Cîteodată sînt întrebant dacă le-am citit pe toate. Ce pot să răspund? Le vine rîndul la toate; cu o carte lucrezi, nu te distrezi. Am numeroase contacte cu intelectualii țărilor unde mă duc profesia. Cărțile, arta mă fac să mă simt implicat în viața spirituală. Cu oamenii noi procedez la fel ca și cu cărțile: cunosc mulți, dar păstrez contacte cu cei mai interesanți. E o plăcere să cunoști oameni.”

Bănuiri că nu despre un tip de bibliotecă personală am vrut să scriu, ci despre un tip de intelectual, unul din acei intelectuali care ți se uită în ochi cînd îți vorbesc.

TUDOR OCTAVIAN ■

Cursa cu obstacole

Șanse pierdute

Actualitățile televiziunii române ne prezintă, aproape zilnic, apariția unor noi publicații destinate diferitelor categorii socio-profesionale și unor varii interese. Apar și publicații în limbile naționalităților, deși unele dintre ele, foarte interesante, nu beneficiază de reclama televiziunii, îndeobște din motivul că editorii nu se prezintă cu publicațiile lor la redacția emisiunii.

Trebuie să recunoștem că aștept de luni de zile apariția unui săptămînal editat de UDMR în limba română. Știm cu toții cît de grea este tipărirea unei reviste sau a unui ziar, dar prezența și apariția ordonată a unei publicații aparținînd unui partid sau unei grupări politice este absolut vitală pentru formațiunea respectivă. De foarte multe ori, ziarele și revistele au avut un rol covîrșitor la întărirea și popularitatea diferitelor mișcări (este suficient să ne gîndim la rolul presei românești din monarhia austro-ungară pentru pregătirea și realizarea Unirii de la 1918). Merită menționat faptul că UDMR nu are un ziar central nici în limba maghiară, situație dezavantajoasă, dar „pierderile” ce decurg de aici sînt atenuate de existența cotidianului „România Magyar Szó” și de alte publicații teritoriale — cotidiene sau săptămînale — care, chiar dacă nu sînt editate de UDMR, informează corect despre munca acestei organizații care înfrunchează partidele și organizațiile de tineret ale minorității maghiare. Trebuie să amintesc că lipsa unei publicații centrale a UDMR în limba română s-a făcut simțită de mult și această absență este prejudicială nu numai pentru UDMR, dar și pentru opinia publică românească. Vorbind despre aceste dezavantaje (lipsa unor informații obiective, importante și operative) nu trebuie să ne gîndim neapărat la respingerea și dezmințirea calomniilor frecvente în anumite publicații, ci la oglindirea proceselor politico-sociale, la integrarea UDMR-ului în rezolvarea tuturor problemelor vitale ce stau în fața societății românești contemporane. Apariția unor interviuri date de factori de răspundere ai minorității maghiare, publicarea, în ziarele și revistele românești, a articolelor obiective, de aleasă ținută, vizînd problematica minorităților sînt importante, dar ele nu pot suplini, decît parțial, fluxul informațiilor pertinente, sistematice despre tot ce se întîmplă pozitiv (uneori și negativ) în viața naționalităților, în relațiile reciproce, flux care, după un timp, să se constituie într-un liant indispensabil activității economice, politice și spirituale.

Relațiile româno-maghiare, în decursul veacurilor și, mai ales, în ultimele decenii, au avut puncte culminante, hotărîtoare, ca și manifestări cotidiene binecunoscute la vremea respectivă, dar uitate sau necunoscute azi. Munca susținută a unor politicieni și cărturari, atît români cît și maghiari, reușitele (nu o dată eșecurile) conțin elemente, certitudini și valori perene care merită să fie cunoscute în zilele noastre. Necunoașterea a fost totdeauna un izvor de suspiciune. Sînt convins că existența unui săptămînal în limba română ar sluji cu eficacitate intereselor reciproce, deci naționale.

BALOGH JÓZSEF ■

Univers sonor

Iluzii

Sînge vienez, teribil titlu de spectacol, dacă ar fi să-l înțelegem la parametrii veacului nostru, agreeabilă iluzie însă, în viziunea fin du siècle a lui Johann Strauss. Deci, de la bun început, să nu căutăm altceva, în premiera Operei bucureștene.

Știam că la această premieră, cu o lucrare care a fost multă vreme pe afișul teatrului, s-a lucrat mult și cu dificultate. Perioada pe care o traversăm nu a scutit nici Opera de încercări dure. Un local impropriu, în care se simț și acum doar ca musafiri nepoftiți după ce le-a fost demolată propria clădire, o colaborare tehnică defectuoasă, despre care am mai avut ocazia să vorbesc, se completează cu evidentele carente de alcătuire a ansamblului artistic, aflat la răsucirea generațiilor. Totuși, efortul a fost făcut și primul gong al premierei a devenit realitate. Echipa de realizatori are merite demne de subliniat, tocmai în aceste condiții — regizorul Carmen Dobrescu, scenograful arh. Constantin Gheorghe, coregraful Andreea Constantinescu, dirijorul Marian Didu, maestrul de cor Mircea Serian. Dacă totul nu sună „ca pe disc”, dacă imaginea scenică nu sugerează o peliculă de referință, să nu cerem mai mult decît ne poate da astăzi Opera bucureșteană. Să ne oprim la cîteva voci frumoase, dînd personajelor farmec. Eugenia Ilina are grație și distincție, cîntă elegant și respectă reperele de stil. Simina Ivan, recent distinsă la Viena cu premiul de operetă, este de asemenea un nume de prim plan al teatrului în care și-a justificat statutul de vedetă. Daniela Diaconescu, cu „sarmul” ei, își asumă acum toate riscurile genului comic. Marta Savciuc conturează un clasic rol de duenă. Participările partenerilor își împart aplauzele între experiența scenică și o iremediabilă uzură, care nu vine din lipsă de talent ci din prea îndelunga lor activitate — Eugen Savopol, Nicolae Simulescu, George Niculescu, Paul Lăzărescu, Tiberiu Simionescu. Cu plusuri și minusuri inevitabile pentru configurația actuală a ansamblului, premiera Operei este un act generos, insolit prin desuetudinea ritmului și tematicii, emoționant prin pledoaria în favoarea unei lumi apuse, de la care nu mai avem nici o știre.

GRIGORE CONSTANTINESCU ■

N. Iorga, președinte: D-lor deputați consider aceste aclamații ca exprimând votul unanim al Adunării (Aplauze)."

În aceeași zi istorică — 29 decembrie 1919 — Senatul a luat, la rîndu-i, în dezbatere proiectele de legi și decretale regale pentru ratificarea Marii Uniri din 1918.

Vicepreședintele Senatului, profesorul Corneliu Șumuleanu a invitat la tribună pe ministrul secretar de stat pentru afacerile Bucovinei, profesorul Ion Nistor, spre a da citire următorului Mesaj regal ce însoțea proiectul de lege referitor la unirea Bucovinei cu vechiul regat al României, votat deja în Adunarea deputaților, în aceeași zi:

„Domnilor deputați,

Pe lângă rapoartele președintelui Consiliului de Miniștri și ministrului de stat fără portofoliu, delegat cu administrarea Bucovinei,

Înfățișându-mi-se proiectul de lege asupra unirii Bucovinei, votat de Adunarea deputaților în ședința de la 29 decembrie 1919,

Eu îl înaintez în deliberările d-voastre.

Dat la București, la 29 decembrie 1919

FERDINAND
Președintele Consiliului de Miniștri,
Al. Vaida Voievod
Ministrul Bucovinei,
Ion Nistor

(Aplauze frenetice. Senatul întreg se ridică în picioare și aplaudă mai multe minute. Mare entuziasm în sală și în tribune)."

În continuare, s-a dat citire Expunerii de motive și proiectului de lege privind unirea Bucovinei cu România, ale căror texte le-am reprodus cînd am relevat dezbaterile și hotărârile ședinței Adunării deputaților.

„Aplauze prelungite și entuziaste” admit urgența discutării documentelor Unirii. La revenirea din secții, vicepreședintele Senatului a dat cuvîntul raportorului Nicolae Cotlarciuc care — „în aplauze prelungite și îndelung

Secțiunea III — dl. Ivan Nicolae
Secțiunea IV — dl. dr. Ștefan Bogdan
Secțiunea V — dl. Percec Pavel
Secțiunea VI — dl. Ilie Beu
Secțiunea VII — dl. mitrop. Bucovinei și
Secțiunea VIII — dl. dr. Carabioschi Nicu,

care, întrunindu-se în ziua de 29 decembrie 1919, s-au constituit în co-

tuse (din cauză de boală) să ia parte la memorabila ședință. Abia în ziua de 31 decembrie, prezidind lucrările Senatului, a avut posibilitatea să-și exprime adevărata la marele act al ratificării Unirii:

„Mi-au venit pe buze marile, înțelepte și sfintele cuvinte ale Mintui-torului: «Pace vouă!» (Aplauze).

Sînt aproape două mil de ani de cînd Crist a arătat omenirii prin aceste cuvinte sfinte, adevărata cale a binelui și a propășirii — și cite războaie, cite măceluri, cit sînge s-a vărsat de atunci!

Ei bine, d-lor, cred că acum mai mult ca oricînd, după imensele jertfe ce am făcut împreună cu toată lumea, în groaznicul măcel, din care încă nu ne-am dezmeticit, e timpul să ne reamintim sfînta învățătură a lui Crist: «Pace vouă!».

Dacă voim ca marile jertfe ce am făcut pentru dezrobirea fraților noștri și pentru unitatea neamului să dea roade, dacă voim ca temelii puternice să punem Marei Români, dacă voim s-o îndrumăm pe calea adevăratei propășiri, asigurînd fericirea și bunăstarea pentru toți fiii ei, aceasta nu o vom putea face decît domnind pacea și buna înțelegere atît între noi, cit și între noi și vecinii noștri. (Aplauze).

«Pace vouă!». Aceasta să fie lozincă democrației (Aplauze).

Cu această credință, strig împreună cu d-voastră: Trăiască România Mare, pe veci nedespărțită, pe care cu toții, cu puteri unite într-un gînd și cu o voință, s-o întărim și s-o înălțăm acolo unde cu toții dorim să fie. (Aplauze prelungite)."

STELIAN NEAGOE ■

PARLAMENTUL ROMÂNIEI MARI

ratifică actul Marii Uniri de la 1918 (II)

repetate” — a citit raportul și (din nou) proiectul de lege pentru Bucovina:

„Domnilor senatori,

Proiectul de lege asupra unirii Bucovinei cu vechiul regat al României, votat și adoptat de Adunarea deputaților în ședința de la 29 decembrie 1919 și adus în deliberare Senatului cu Mesajul regal No... de la 29 decembrie 1919, secțiunile d-voastră, luîndu-l în cercetare, l-au admis în unanimitate, numînd delegați:

Secțiunea I pe dl. Cotlarciuc Nicolae
Secțiunea II — dl. Andronicescu Nistor

mitet al delegaților sub președinția p.s.s. mitropolitului Bucovinei și, luînd din nou în cercetare sus arătatul proiect de lege, l-a adoptat în unanimitate și cu entuziasm. (Aplauze prelungite)."

S-a dat, apoi, citire, Legii asupra unirii Bucovinei cu vechiul regat al României. După care...

„Corneliu Șumuleanu, vicepreședintele: Discuțiunea generală este deschisă.

Voci unanime: La vot prin aclamațiune!

Se pune la vot proiectul de lege și se votează prin aclamațiune unanime și entuziaste. (Aplauze frenetice și îndelung repetate)."

Președintele Senatului, profesorul universitar ieșean Paul Bujor nu pu-

UN ETNOCID LENT SE ÎNFĂPTUIEȘTE ȘI LA CERNĂUȚI

Cînd am ajuns la Cernăuți, se însera cu prudență. Străbătusem nordul Bucovinei cu case românești, văruite cu predilecție în alb și albastru, trecusem prin satul natal al Sofiei Rotaru și Cernăuțiul mi s-a părut străin și cu atît mai mult straniu. Departe de a fi Cernăuțiul evocat în literatura română, am simțit că intrăm în cu totul alt oraș, mohorit și babilonic, lipsit de personalitate. Prima uimire ne-a fost trezită de absența totală a firmelor, cărților, ziarelor în limba română. Asupra românilor din acest oraș — asta am înțeles mai tîrziu — apăsă două juguri: cel al rușilor și cel al ucrainenilor, unul mai dur decît celălalt, amîndouă sub tutela bolșevismului celui mai autentic și mai diabolic. Ziarul românesc „Zorii Bucovinei” pe care l-am vizitat, își are sediul într-o clădire sordidă, la capătul unei scări întunecoase, în spirală — la ultimul etaj. Aici el apare sub egida partidului (să nu mă întrebați care...) și este difuzat, cu greu, în raionul „Nouă sulii”. „Zorii Bucovinei” este tipărit, culmea cinismului, cu caractere slavone, deoarece tipografia are numai caractere slavone. Orașul pare, în mare majoritate, rusificat și ucrainizat. Nu auzi nicăieri vorbindu-se românește. D-nul Simion Gociu, gazetar la ziarul pomenit mai sus, ne-a invitat în redacția ziarului, formată din cîteva birouri strîmte, mobilate sumar și prost luminate, cu un aer de sală de așteptare. Lenin ne privea de pe pereți, din portretele sale lătărețe și grotești, deși nu-l invitasă nimeni la înfrînirea noastră. Cernăuțiul e un oraș uitat de români: în România s-a petrecut o revoluție, s-au primit ajutoare, dar acolo nu s-a schimbat nimic, românii din Bucovina rusificată par a fi sinistrați aici, fără a fi primit măcar o tipografie cu litere latine, să-și poată tipări cugetarea altfel decît în păsăreasca veche. Nu am văzut nici o stradă care să poarte numele lui Eminescu. Lui îi este rezervat doar un mic monument comemorativ — unde credeți? — pe strîmta și lăturalnică stradă Ivan Franco, numele unui scriitor ucrainean, stradă pe care a locuit... Eminescu. Am privit cîteva clipe casa în care Eminescu a locuit vreme de trei ani, între 1860 și 1863. O placă comemorativă, cu efigia poetului, destul de discretă (suprafața lespezii nu depășește un metru pătrat) amintește de acest lucru. La baza efigiei, în locașuri special scobite, se găsesc mereu trei garoafe; o mină blajină și necunoscută are mereu grijă ca ele să fie proaspete. La monumentul acesta și la cel din curtea casei lui Aron Pumnul se rezumă — după cîte am putut vedea — silențiosul cult al poetului nostru național la Cernăuți. În timp ce, cu indecență și sfidare, oribilele statui ale lui Lenin (și numeroase portrete) se lăfăie peste tot. Cultul acestei personalități goale de conținut, venetic pe aceste meleaguri, depășește, prin tirania sa, orice limite — și asta în casa noastră, pe pămînt românesc. Aici, comunismul încă

Universitatea din Cernăuți

funcționează impecabil: români, polonezi, ucraineni, toți sînt amorsați unui împotriva altora. În piața centrală a orașului, la ceasurile șase spre seară, am înfrînt o manifestație de amploare a ucrainenilor care, agi-tîndu-și steagurile galben-albastre și discutînd aprins, demonstrau în sprijinul independenței și suveranității lor naționale. La unul din magazinele din apropiere se dădeau fețe de masă, mușamale de cea mai proastă calitate și, între femeile care formaseră două rînduri compacte și sufocante, se încinsese o pîruluiță nemai-pomenită, cu strigăte, vociferări, îmbrînceli și o ploaie de lovituri. Nu foarte departe de ele, frunțași întrecerii socialiste zîmbesc din portretele uriașe, așezați într-o galerie interminabilă și penibilă, chiar în centrul orașului. Totul nu se poate cumpăra aici decît pe cupoane de cincizeci de ruble pe care numai locuitorii le primesc lunar, un fel de cartele valabile pentru îmbrăcăminte, aparate casnice etc. Nu am înfrînt decît o singură persoană care ne-a vorbit în românește: o bătrînă care, cu un zîmbet pierdut și blajin, ne-a auzit vorbind românește și ne-a spus la ieșirea dintr-o cofetărie: „Sănătate și mergeți în pace, cu Dumnezeu!”.

MIHAIL GALĂȚANU ■

„Tatăl meu a luptat la Mărășești dar a murit la Gherla”

La 10 mai 1920, tatăl meu, ILIE BĂRBATU, a fost decorat de Regele FERDINAND I cu „Crucea Comemorativă a Războiului 1916-1918” cu baretele „Mărășești” pentru participare efectivă la marele război pentru civilizație 1916-1918. Apoi la 30.01.1925 a fost decorat cu Medalia Victoria pentru participarea ca voluntar în războiul respectiv, de apărare a patriei străbune și de alungare a cotorpitorilor.

După 32 de ani, adică la 9 sept. 1952, Tribunalul Militar Teritorial București, prin sentința nr. 2 dată în dosar nr. 3/1952, l-a condamnat politic, citez din sentința proprie totalitarismului comunist: „Tribunalul s-a intrunit astăzi în ședință publică pentru a judeca pe Bărbatu Ilie, născut la 1 noiembrie 1895, în comuna Tg. Nămoioasa — Putna, căruțaș... În cadrul ședinței din aprilie 1949, mai, iulie 1949, toți membrii organizației au primit instrucțiuni de felul cum să se organizeze subversiv pentru ca în momentul cînd va începe un război și trupele anglo-americane vor reuși să debarce în portul Constanța, membrii organizației să întîmpine aceste trupe cu steaguri albe și tricolore precum și cu lozinci pentru a se alătura lor și astfel să treacă împreună la ocuparea principalelor instituții și întreprinderi, precum și în portul Constanța, în care acțiune urmau să fie ajutați și de elemente strecurate în armată, iar pentru ca membrii organizației să se poată recunoaște între ei, să primească din timp banderole și panglicute tricolore, pe care să le poarte în momentul intrării în acțiune... Făcînd aplicațiunea art. 209 P CP, art. 25 pt. 6 26 CP art. 304 și 463, CM, cu unanimitate de voturi condamnă pe Ilie Bărbatu la 15 ani muncă silnică și 8 ani degradare civică pentru crima de uneltire contra ordinii sociale. Se confiscă averea, îl obligă pe pîrît să plătească 300 lei cheltuieli de judecată și i se socotește integral detențiunea preventivă. Dată și citită în ședință publică, astăzi 9 sept. 1952 la Constanța.”

Tatăl meu a murit în închisoarea de la Gherla la 14 aprilie 1953. Fără luminare, singur, într-o celulă umedă și neagră, părăsit de lume în bezna închisorii și terorii comuniste. Nu știu dacă are măcar un mormînt.

Casa sa de pe strada Răsuri a fost confiscată. Fratele meu, Bărbatu Ilie, a fost obligat să facă armata în mină la Uricani. Fiind firav a contractat tuberculoză care i-a marcat întreaga viață.

Am cerut la Procuratura Generală aprobarea de Recurs Extraordinar pentru desființarea sentinței nedrepte și achitarea post-mortem a tatălui meu. În acest sens am înaintat memoriul acum 8 luni, la 12 aprilie 1990 cu recomandata 0141 dar nici pînă în prezent nu am primit răspuns.

Deci, comunismul mi-a răpit părintele, care luptase vitejește în 1916 la Mărășești. Aveam 18 ani. Am făcut facultatea, la București, în iernile geroase, într-un pu-lver. Apoi am fost masacrat intelectualicește timp de patru decenii și de aceea mă rog veșnic bunului Dumnezeu: Doamne, ferește-ne de o nouă ciumă roșie.

Prof. dr. GHEORGHE BĂRBAT ■

Deschidem astăzi, stimați cititori, în paginile revistei FLACĂRA, un spațiu în care, număr de număr, vom reproduce pe larg texte pe care le considerăm a fi de o deosebită importanță. Nu numai pentru că ar veni din acel domeniu pe care, timp de 45 de ani, cenzorii comuniști l-au considerat ca fiind cel mai primejdios dintre toate, dar, în primul rând, datorită importanței lor intrinsece. Ele vor aduce aminte de câteva dintre marile momente ale istoriei politice a secolului nostru, de lecțiile tragice pe care omenirea a trebuit să le rezolve cu prețul unor gigantice convulsii sociale și spirituale. Iar pentru cea mai tină generație, aceste texte conțin, alături de interesul lor cert documentar, un mesaj de avertisment asupra perenității cărui nu avem nici un fel de dubiu. Un mesaj împotriva violenței, urii, xenofobiei, intoleranței, fanatismului, tot atâtea arme care, folosite cu succes la un moment dat în istoria unui popor, s-au întors mai apoi împotriva lui însuși, adeseori cu consecințe grave pe plan mondial.

Cartea din care începem să reproducem largi pasaje este scrisă de Hermann Rauschning, și a apărut în 1939. Autorul său a fost unul dintre fruntașii mișcării național-socialiste în Germania, membru al acestui partid din 1931, președinte, din 1933, al Senatului de la Dantzig (Gdansk). La cincisprezece luni de la alegerea sa în acest post, își dă demisia pentru că, după ce a încercat să se opună coșmarului pe care-l presimțea din atitudinea politică a lui Hitler, să fie obligat să aleagă calea exilului. Veți putea citi un document cu adevărat halucinant, veți putea descifra, dincolo de cuvinte (aș îndrăzni să adaug și dincolo de timp), o demonstrație a ceea ce înseamnă fanatismul politic dus la limitele sale extreme.

Prefață

Cred că nimic nu poate da o idee asupra furtunii de schimbări ce se va abate asupra lumii dacă vreodată Hitler va învinge. Regimuri politice interne, ordinea externă, absolut totul va fi distrus, atât în Europa, cât și pretutindeni în lume. Atunci se va vedea ceea ce nu s-a mai întâmplat niciodată în decursul istoriei: desființarea universală a oricărei ordini stabile (...). Hitler este convins că-i va fi de ajuns să cîștige acest război pentru a putea impune tuturor un regim nou, cel al propriei sale voințe. Incredibil, fără îndoială, dar falsă putere creatoare a unui isteric riscă să transforme lumea într-un morman de ruine.

Scourile veritabile ale lui Hitler, cele pe care intenționează să le realizeze prin intermediul doctrinei național-socialiste, nu le veți găsi în „Mein Kampf”, căci această carte este scrisă pentru mase. Dar doctrina nazistă are ezoterismul său, profestat și divulgat într-un mic număr de cercuri restrinse în fața unui fel de superelită. Doar în aceste cercuri ermetice închise Hitler și-a dezvăluit adevăratele scopuri politice și sociale, acolo le-am auzit și eu, spus chiar de el (...).

Aceste conversații pe care le-am transcris sînt riguros autentice. Au avut loc în ultimul an care a precedat luarea puterii, apoi în 1933 și 1934. Cea mai mare parte le-am transcris imediat, atunci cînd încă eram sub influența a ceea ce auzisem, așa că aceste texte au, într-o foarte mare măsură, valoarea unei transcriptii literale. Aici Hitler se exprimă liber între adepții săi cei mai apropiați. Expune fără ocol ideile sale reale, cele pe care întotdeauna le-a ascuns față de marele public. Să ne fie permis să spunem că, cu siguranță, autorul acestor idei nu este un om „normal”, în sensul obișnuit al acestui cuvînt. Cu toate acestea, ideile lui Hitler, oricît de stranie ne-ar apărea, au rezonanța unui sunet pe care l-am mai auzit în această ultimă perioadă: sunetul vocii Demonului Distrugerii.

Un om reduce aici o întreagă epocă la absurd. Ne este întinsă o oglindă în care vedem, fără îndoială deformată, dar perfect posibil de recunoscut, o imagine care este a noastră. Ne putem vedea pe noi înșine. Și nu este vorba numai

despre Germania, Hitler nu este expresia pangermanismului, este vorba despre o întreagă generație lovită de orbire...

Despre război

„Un popor cărui i se refuză dreptul său poate să folosească în mod legitim toate mijloacele, inclusiv războiul bacteriologic”. Vocea lui Hitler deveni mai puternică. „Nu voi avea nici un fel de scrupul și voi alege armele pe care le voi considera necesare. Noile gaze toxice sînt absolut îngrozitoare, dar în fond, ee diferență este între lentă agonie în spatele rețelelor de sîrmă ghimpată și suferința celui gazat sau intoxicat? În viitor, națiunile vor fi cele care se vor lupta una cu alta, nu numai o armată dușmană cu alta. Vom distruge sănătatea fizică a dușmanilor noștri exact în același mod în care le vom înfrînge rezistența morală. Dacă arma microbiană are un viitor? Sînt absolut sigur că da...”

— Ați spus, a întrebat Albert Forster, Gauleiter la Gdansk, că veți contamina adversarul înaintea începerii ostilităților? Cum veți ajunge la acest rezultat în perioadă de pace?

— Prin agenții noștri, deveniți atunci simpli turiști. A fost și va rămîne mijlocul cel mai sigur. Nu uitați că efectele acestei arme nu sînt perceptibile decît după cîteva săptămîni, trebuie poate să treacă chiar mai mult timp înainte de începutul unei adevărate epidemii. Poate vom folosi bacili în momentul crucial al războiului, atunci cînd vom simți că rezistența dușmanului începe să cedeze” (...). „Generalii mei au o minte la fel de sterilă ca toți ceilalți.

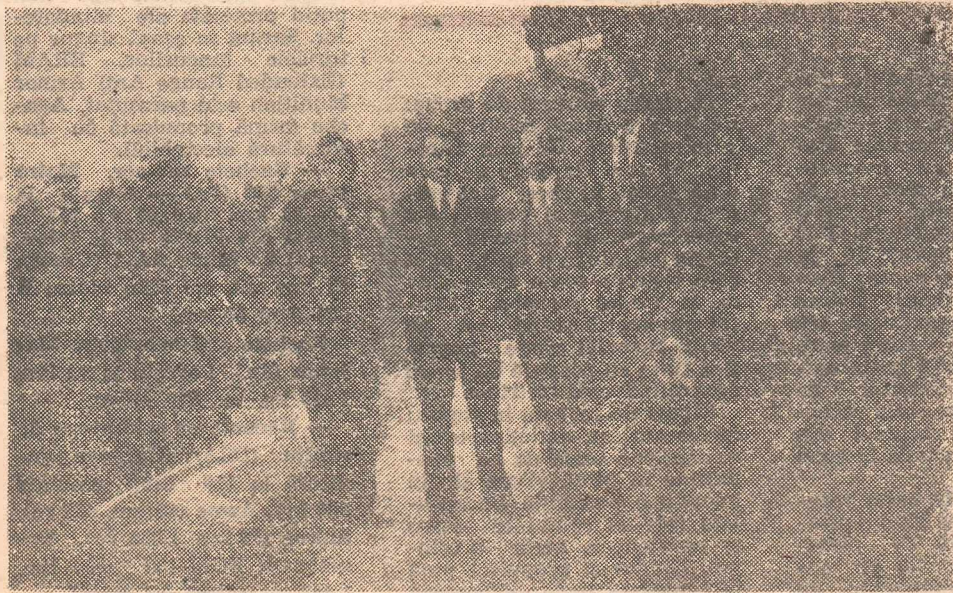
Rămîn închiștați în tehnica lor profesională. Întotdeauna veți găsi geniul creator altundeva decît în mediile de tehnicieni. Eu am datul de a simplifica problemele și de a reduce totul la datele esențiale. S-a dorit transformarea războiului într-o știință ermetică și de aceea a fost înconjurat de atîtea terminologii solemne. Ca și cum războiul n-ar fi lucrul cel mai firesc de pe lume. Războiul a existat dintotdeauna, războiul este zilnic, n-are început, așa cum nu există niciodată pace. Viața este un război, războiul este starea firească a oamenilor (...). Dacă, Forster, voi începe vreodată războiul, voi introduce poate, ehear în timp de pace, trupele mele în Paris. Vor purta uniforme franceze. Vor mărșălui în plină zi pe străzi și nimeni nu le va opri. Am prevăzut totul în cel mai mic detaliu. Vor ocupa Statul Major, vor ocupa ministerele, Parlamentul. În cîteva minute, Franța, Polonia, Austria, Cehoslovacia nu vor mai avea conducători. Odată armatele lipsite de statele-majore, toate guvernele lichidate, va începe domnia unei confuzii incredibile. Dar voi fi demult în legătură cu oamenii care vor forma un nou guvern, un guvern pe placul meu. Asemenea oameni vom găsi peste tot. Nici măcar nu vom avea nevoie să-i cumpărăm. Vor veni ei înșiși, împinși de ambiție, de discordie partizană și orgoliu (...). Strategia noastră, Forster, consistă în a distruge inamicul din interior, obligîndu-l să se autoinfrîngă (...). Întotdeauna se întîmplă același lucru. Clasele stăpînitoare capitulează. De ce? Din defetism, pentru că nu mai au nici un fel de voință. Învățăturile revoluției, iată secretul noii strategii. Am învățat de la bolșevici și nu mi-e rușine s-o recunosc, fiindcă întotdeauna de la dușmani ai de învățat cel mai mult. Cunoașteți teoria loviturii de stat? Studiați-o și atunci veți ști ce aveți de făcut (...). Niciodată nu voi începe un război fără să am certitudinea absolută că adversarul demoralizat va succomba după primul șoc.” Vocea lui Hitler deveni mai puternică, iar privirea fixă. „Cînd dușmanul este demoralizat din interior, atunci cînd este pe marginea revoluției, atunci cînd se preconizează tulburări sociale, atunci a venit momentul să-l doborî dintr-o singură lovitură. Atacuri aeriene masive, acte de terorism, de sabotaj, atentate înăuntrul țării, asasinarea conducătorilor, atacuri strivitoare asupra tuturor punctelor slabe ale apărării adverse, toate date ca niște lovituri de ciocan, simultan, fără să ne pese nici de rezerve, nici de pierderi. O asemenea lovitură gigantică și care să zdrobească totul, nu vîd decît asta și nu mă mai gîndesc la ce urmează... Nu mă voi juca de-a soldatul și nu voi lăsa pe nici un strateg să-mi dea lecții. Eu voi duce războiul. Eu voi determina momentul favorabil atacului. Acest moment, cel mai favorabil dintre toate, îl voi aștepta cu o răbdare de fier și nu-l voi lăsa să-mi scape. Îmi voi folosi întreaga energie pentru a-l provoca. Asta va fi sarcina mea. Atunci cînd voi fi reușit, atunci voi avea drep-

tul să trimit tineretul la moarte în război, pentru că voi avea sentimentul că am protejat atît cît am putut viețile oamenilor. Domnilor, nu ne vom juca de-a eroii. Ceea ce vrem este să distrugem adversarul. Generalii, în ciuda lecțiilor trecutului, vor să se mai comporte încă așa cum o făceau cavalerii de altădată. Ei se sînt datori să ducă un război după modelul turnirelor din Evul Mediu. Nu am ce face acum cu cavalerii. Mie îmi trebuie revoluții. Am făcut din doctrina revoluției baza politicii mele.” Hitler se opri pentru cîteva clipe. Urmă: „Nu voi da înapoi de la nimic. Nu există nici un drept internațional, nici un tratat care să mă împiedice să profit de un avantaj atunci cînd va apărea. Viitorul război va fi cîmpul de crud și de sînge. Dar războiul cel mai crud, cel care nu face nici un fel de diferență între militari și civili, va fi și cel mai uman, pentru că va fi extrem de scurt... Eu vreau războiul și pentru asta toate mijloacele sînt bune. Mai ales evitați să provocați adversarul! — nu asta este deviza mea. Ceea ce vreau este să-l distrug prin orice mijloc. Războiul va fi ceea ce eu vreau să fie. Războiul sînt eu!”

„Trebuie să fim fără milă!”

Mi-a fost greu să adorm. Poate din cauza cuvintelor pe care le auzisem sau doar din cauza aerului tare de munte cu care nu eram obișnuit? Locuim în aceeași cameră cu Linsmayer. Acest tânăr Führer din cadrul trupelor S.A. era unul dintre numeroșii oameni simpatici, sinceri și cu adevărat patrioți, care aderaseră la mișcare din motive pur dezinteresate. Celor care cred că totul trebuie împărțit în termeni de alb sau negru vrem să le readucem în amintire existența unor astfel de tineri cavalerii... oameni care s-au precipitat în luptă cu cele mai bune intenții posibile într-un curent irezistibil, cu o credință neșrămutată în necesitatea sacrificiului lor. Căci acest tineret știa foarte bine că se sacrifică, odată cu speranțele și dreptul său la viață.

Era destul de tîrziu cînd am fost anunțat că Hitler se trezise și voia să ne vorbească. Conversația a reluat temele din ziua precedentă. „Trebuie să fim fără milă, — a afirmat Hitler. Trebuie să fim așa fără nici un fel de remușcare. Numai așa vom putea face să dispară din poporul nostru acea indulgență liniștită și sentimentalitatea, așa de mic burghez, numai așa vom distruge în el „Gemütlichkeit” și beatitudinea care nasc pe fundul halbelor cu bere. A trecut timpul sentimentelor frumoase. Avem dreptul să ne constrîngem poporul la acțiuni mari dacă vrem cu adevărat să-și împlinească misiunea sa istorică” (...). „Ei bine, continuă Hitler, sîntem niște barbari și vrem să fim niște barbari. Este un titlu de onoare. Noi sîntem cei care vom reîntineri lumea. Lumea actuală este aproape de sfîrșitul ei. Singura noastră misiune este s-o distrugem”. A vorbit dîn abundență despre necesitatea istorică de a lansa hoardele barbare împotriva civilizațiilor în agonie, pentru ca din aceste smîrcuri și putregaiuri să țîșnească o viață nouă! A mai spus cum se va purta în viitor cu socialiștii și comuniștii. „Unii și-au închipuit că mă voi purta cu mînușă, că mă voi mulțumi doar să le tîn discursuri. Nu, nu sîntem în măsură să facem gesturi umanitare. Nici măcar n-o să fac anchete fără sfîrșit pentru a determina care sînt oamenii de bună intenție, cei inocenți și fără pată. Trebuie să devenim duri și să ne eliberăm de orice formă de sentimentalitate. Dacă va trebui vreodată să declar război, va trebui să mă emoționez de soarta celor zece milioane de tineri pe care-i voi trimite la moarte?... Doar burghezii își liniștesc conștiința, prin proceduri de drept. Pentru mine nu există decît un singur drept, și anume dreptul vital al națiunii... Sînt obligat. Sînt obligat să înfăptuiesc lucruri ce trec dincolo de legalitate. Să nu fiu judecat în termeni și măsurile moralei burgheze. Incendii Reichstagului mi-a oferit prilejul pe care-l așteptam și voi acționa în consecință.”. Terorismul, a mai adăugat el, se justifică prin nevoia de a impresiona spiritul burghez, trezind spaima față de comuniști, făcîndu-i să simtă în același timp puterea adevăratului stăpîn. Lumea — ne-a spus el în final —, nu poate fi guvernată decît prin exploatarea sentimentului de frică.”

Noi și bulgarii

Ce-avem noi comun cu bulgarii? Multe: sintem vecini, sintem balcanici (la propriu și la figurat), sintem pravoslavnici, am suferit împreună jugul turcesc (și influența turcă, și pe cea bună, și pe cea rea), am fost, și noi, și bulgarii, eliberați de invincibila armată sovietică și ținuti la pieptul ei mai bine de patru decenii, timp în care am construit societatea socialistă multilateral dezvoltată, cea mai umană și mai dreaptă din întreaga istorie a globului, sintem colegi de CAER, colegi de Tratatul de la Varșovia, cei mai buni fii ai popoarelor noastre, Ceaușescu și Jivkov, au fost prieteni la catarâmă și se pupau foarte des în văzul întregii lumi, și noi, și bulgarii sintem trecuți pe răbojul Pieței Comune pentru ajutoare alimentare de urgență, ca să nu murim de foame tocmai cu prilejul primei aniversări a glorieșelor noastre revoluții ș.a.m.d. Din noianul acesta de asemănări, mă voi opri la sarcinile politice fundamentale ale perioadei de după revoluție. Fiindcă dacă aceste sarcini au fost (se putea altfel?) aceleași — de fapt, ele au fost comune tuturor țărilor socialiste: în esență, pe plan politic, trecerea de la dictatura comunistă la democrație, iar pe plan economic, trecerea de la dirijismul de stat și de partid la economia de piață —, ce s-a făcut pentru rezolvarea lor diferă; pe scurt — bulgarilor le-au ieșit simptomele mult mai bine decât românilor.

Ne interesează acum numai paralela dintre noi și bulgari, însă nu putem să nu reamintim că după înlăturarea de la cîrmă a mamușilor comunisti, nici una dintre țările frățești n-a scăpat de o perioadă în care la putere s-au aflat comunisti din eşaloanele doi și trei. Dar foarte repede, în Polonia, Ungaria, R.D.G. și Cehoslovacia s-au instalat guverne necomuniste. Rezistau doar Bulgaria și România. Și s-au pornit oamenii și aici. Rezultatele au fost însă cu totul diferite.

Mai întâi a fost cu protestele. Proteste la noi, proteste la bulgari. Oameni practici, nesuferind prea tare de boala originalității, bulgarii au tras cu coada ochiului la români și au folosit unele metode și procedee (inclusiv ocuparea de piete); liderii bulgari au auzit protestele, ai noștri au făcut urechea toacă, n-aude, n-a vede, n-a greul pămîntului...; s-au desfășurat apoi alegerile — la bulgari, cu rezultate onorabile (cu toate că și la ei s-au comis fraude și s-au pus în lucrare de către putere nenumărate balcanisme), la noi cu rezultate scandaluoase; ca urmare: la bulgari o opoziție parlamentară care să conteze, la noi o opoziție decorativă; de ambele părți ale Dunării albastre se striga, cu privire la președintele provenit din partidul comunist, „Jos!” — Mladenov și-a dat demisia. Iliescu a chemat minerii; rezultatul: bulgarii s-au ales cu un președinte necomunist, românii au rămas cu al lor, mare amator și organizator de minerii; în sfîrșit, bulgarii, cu forțe unite, sindicaliști, studenți, minerii, au înlăturat de la putere și guvernul comunist; la noi, mitingurile și acțiunile de protest sînt privite de stăpînire ca și cum s-ar petrece pe altă planetă, guvernul se consideră suit în șa odată pentru totdeauna.

Văzînd toate acestea, putem să conchidem că bulgarii au ieșit din etapa intermediară, a comunistilor din eşalonul secund, pe cînd în România această etapă s-a cronicizat, s-a permanentizat. Iată în ce consistă la ora actuală deosebirea dintre noi și bulgari.

ON D. GOIA

Dacă Armata Roșie ar fi ocupat Japonia...

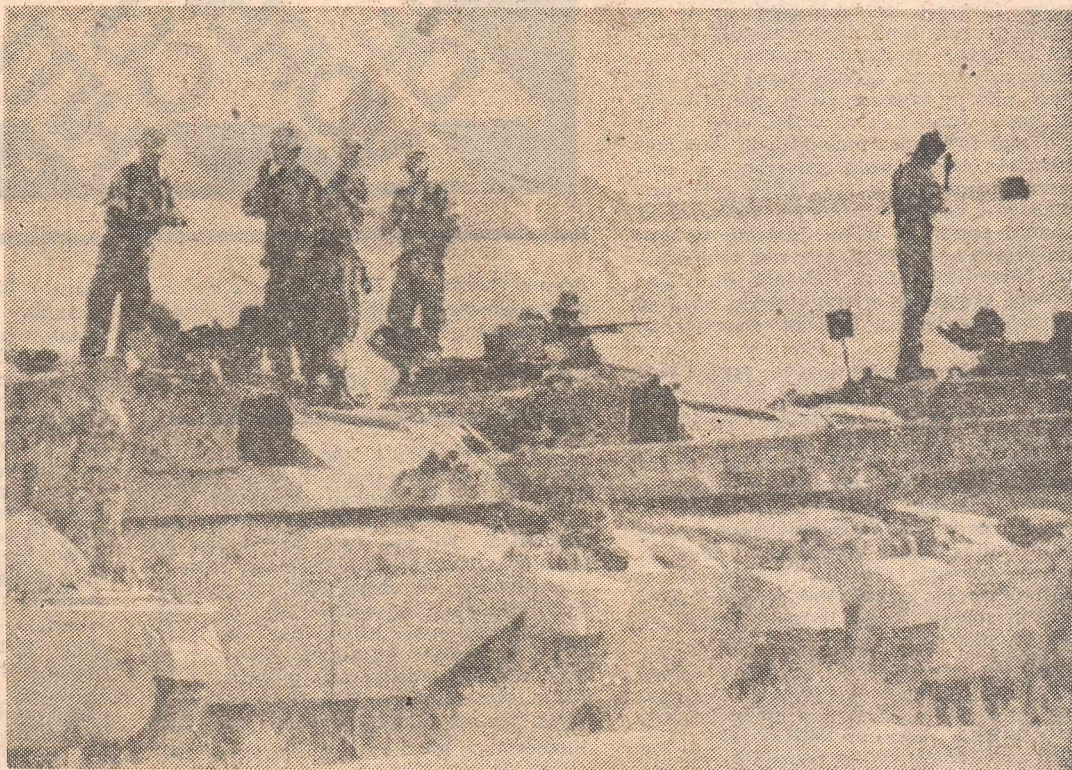
Deși în istorie, ca și în dragoste, nu se folosește „dacă”, vom încerca, totuși, să presupunem cu cît ar fi fost lumea noastră mai săracă dacă în 1945 Armata Roșie și nu armata americană ar fi ocupat Japonia. Evident, în Japonia s-ar fi instaurat un regim forte, cu toate caracteristicile regimurilor forte comuniste asiatice (a se vedea Coreea de Nord sub Kim sau China sub Mao). Productivitatea individuală și socială ar fi fost asemenea celei din U.R.S.S., Cuba, România, R.D.G., Albania. Indiferent deci de factură psihică, de bogății ale solului și subsolului, de hărnicia

și desteptăciunea oamenilor, de tradiții sau mentalități, rezultatele n-ar fi fost altele decît cele care înseamnă sărăcie, foame, frică. Exemplul cel mai puternic ni-l furnizează, desigur, cele două Germanii — una superbogată, alta în marasm. Deși nemții din est sînt, după cum se știe, chiar mai nemți decît cei din vest. Dar să revenim la Japonia... Fără îndoială, n-ar mai fi fost posibile atîtea minuni ale tehnicii, de la calculatoare la video, de la „Toyota” și „Mitsubishi” la „Minolta” sau „Canon”, de la „Nissan” la „Sony” sau „Panasonic”. Și n-ar mai fi existat, probabil,

nici cei patru „tigri” asiatici, cele patru țări care s-au modernizat economic prin impuls japonez. Lumea întreagă n-ar mai fi fost invadată de miniaturizare, de civilizația audiovizualului și poate că, în loc de „Toyota Carina”, și japonezii ar fi construit vreun „Trabant” de carton.

Cu siguranță, minunile acestei lumi, ale acestui secol ar fi fost cu mult mai palide dacă... dacă Armata Roșie ar fi ocupat în 1945 Japonia. Așa cum a ocupat România, Polonia, Bulgaria, Ungaria, Germania de Est. Un singur și banal „dacă”...

E. MIHĂESCU

Deșertul Arabiei. Englezii au avut „aplicație”. Se apropie, cumva, ora H?

Începînd de astăzi, vom vorbi despre stocurile și tipurile de arme.

Rachete

Durata de zbor. Lovește o țintă la 13 000 km: fază propulsată 3 minute, balistică 30 min., de reîntregire în atmosferă 140 sec. Viteza la sfîrșitul propulsiei 25 000 km/h.

Precizie de lovire. 1962: Titan — 1 000 m; 1963: SS 8 — 9 000 m; 1965: Minuteman II, 550 m; SS 9 1 000 m; 1973: SS 11 — 600 m; 1976: SS 17, 18, 19 — 500 m; 1978: SS 20 — 300 la 500 m; Minuteman III — 200 m; 1985: MX 100 — pînă la 200 m.

Cîteva termeni utilizați în terminologia militară

— ABM (Anti-Balistic Missile) — Rachetă anti balistică.
— USA Spartan — rachetă legată de PAR (Perimeter Acquisition Radar), 17 m lungime, încărcătură între 2—3 megatone, lovește la 700 km, la altitudine de 200—300 km. Explozia creează un flux de radiații X care distruge racheta.
— Sprint (9 m lungime, încărcătură 1 mgt) legată de MSR (Missile Site Radar) nu intră în acțiune decît dacă racheta adversă a trecut de rețeaua de protecție Spartan (lovește la 50 km, altitudine între 1 500 m — 30 000 m) au fost instalate pînă acum 2 zone din cele 12 prevăzute, una lîngă baza de Minutemen

de la Grand Forks (Dakota de S) și cealaltă la Malmstrom (statul Montana); cost 10 300 milioane \$. În 1976, această rețea ABM a fost demontată.

URSS. Galos — lovește dincolo de 350 km, a început să fie instalată în 1964, 64 de capete nucleare, tot altele rampe de lansare repartizate în 1976, 6 în jurul Moscovei. Cuprindea, încă, în iulie 1985, 32 de silozuri fiecare de 2—4 mgt. Sistem în curs de mo-

dar dispunînd de un corector automat de traiectorie ca Hot, Milan și Roland I (Fr. și Germ.), Tow și Dragon (USA); Automat: rachete sol-aer pentru altitudine medie și înaltă — Hawk și Nike Hercules (USA), SAM 2, 3, 6, 8, (URSS); aer-sol — Maverick (USA); mare-mare ca Exocet și MM 38 (Fr.), Otomat (Fr. și It.), Condor și Harpoon (USA), Gabriel (Israel), clasa SS-N (URSS), aer-aer Sparrow

avionul purtător de rachetă; ghidaj combinat prin raze laser, radar, infraroșii și producător de imagini încorporat (nu există contra-măsură eficace prevăzută).

Avioanele Jaguar franceze (intercepție și atac la sol, vit. 1,5 Mtch, plafon acțiune 15 000 m, rază de acțiune 4 200 km, distanță decolare utilă 600 m) vor fi echipate cu rachete ATLIS (autocăutare, Tv și laser de iluminare la

operațional în cinci ani.

Distribuitor de sub-muniții. Sistemul Assault Breaker poate distribui sute (chiar mii) de submuniții sofisticate, MW-1 (operațional 1983 în Luftwaffe) un fel de „coș” lung de 5 m, greutate 5 t, plasat sub pîntecele avionului vînătoare-bombardament Tornado poate, prin 224 tuburi de ejectare, să arunce pînă la 4 500 de submuniții (mine, bombe anti-piste). Skeet (USA operațional 1986) prevede plasare la obuzele de 155 mm conuri de rachetă, sau la bordul distribuitorilor Lads (Low Altitude Dispenser) care vor echipa avioanele F-16 vor putea manevra singure deasupra obiectivelor înainte de a lansa submuniții. Acestea se vor dirija singure spre zonele cele mai puțin protejate ale blindatelor. Saram se așază singur pe ținutele lansurilor. ERAM (Extended Range Anti Armor Munition este parașutată. Apache (armă propulsată cu încărcătură ejectabilă).

— Rachete aer-aer. Matra super 530 (Fr.) — lovește la 30—35 km, viteză 4,5 Mtch; Matra 550 Magic (Fr.), 7 km, viteză 2,5 Mtch, AA-7 (URSS), 37 km, vit. 4,5 Mtch, Matra R 530 (Fr.) 30 km.

Rachete anti-submarin. Malafon (Fr.). Lovește la 13 km, 1 415 kg, vit. 250 m/sec.

— Rachete cu schimbare de mediu. (USA): Harpoon (lovitură la 110 km, greutate 660 kg), Asroc (10 km, 435 kg), Sulroc (56 km, 1 853 kg), Tomahawk BGM-109 (600 km, 1 443 kg, viteză 0,8 Mtch).

CRISTIAN UNTEANU

Un secol la sfîrșitul său

Cu ce s-ar putea ucide în Golf

dernizare: în „centrul dispozitivului”, rachete SH-11 endo-atmosferice și la periferie SH-04 exo-atmosferice (lovește la 700 km).

— ACCP (rachetă anticar cu bătaie scurtă). Conceput de firma Aerospaiale. Lovește la +600 m, contra tuturor blindajelor moderne, perforază pînă la 900 mm oțel. Livrată începînd cu 1989. Greutate: post de tir 4 kg și muniții 11 kg. Armă individuală permițînd tragerea de pe umăr, folosibilă în spațiul urban sau aglomerat. Folosibilă noaptea cu intensificator de lumină.

— PGM (Precision Guided Munitions), 3 generații: Ghidare manuală: cel mai adesea prin cablu ca SS 11 și Entac (Fr.), Cobra (Germ.), Snappet și Sager (USA); Semiautomată: muniții ghidate manual

(USA). 75 la sută își ating ținta. În timpul războiului din octombrie 1973 (Israel — țările arabe), 58 de rachete Maverick, lansate din avioanele israeliene, au distrus 52 de blindate (costul rachetei 10 000 \$ — al blindatului T 62 — aproximativ 500 000 \$). În cazul încercărilor pentru Harpoon, din 21 de tiruri, 19 și-au atins ținta la aproximativ 100 km. O rachetă mare-mare Condor de 200 000 \$ poate scu-funda un crucișător de 100 000 000 \$ (vezi cazul rachetei Exocet în războiul din Malvine care a trimis la fund un distrugător).

Perfecționări în curs: reu-noasterea țintei și ghidaj printr-o mini cameră TV plasată în virful rachetei și cuplată cu un autodirector cu corelare optică; „marcajul țintei” pe un ecran TV așezat în

sol).

În stadiu avansat de probe: Racheta politem echipată de o minicameră TV prin intermediul unui fir optic pe care o derulează în zbor, transmițînd în timp real imagini ale zonei survolate, primind ordinele de ghidare de la pilot care vede pe ecran transmisia de la bordul rachetei. Pilotul automat instalat tot pe virful rachetei poate identifica ținta cu precizie de lovire de ordinul centimetrelor.

Tipuri de rachete în studiu: misile anticar, antelicopier și antiaeriene trase de pe submarine în plină viteză și în imersiune profundă (încapsulate într-un container etanș și rezistent la mare presiune). Ghidat și propulsat pînă la suprafață unde eliberează racheta. Ghidajul sub apă și în aer folosește fibra optică;

O CONDMNARE IMPLACABILĂ SIDA

Convorbire cu dl. Ioan Gherghina, șef lucrări dr. la I.M.F. București, membru al Comisiei naționale a Ministerului Sănătății de luptă contra SIDA și al Comitetului român pentru UNICEF, cofondator al fundației anti-SIDA „DORIS” din București

— Stimate d-le doctor, prin amabilitatea dvs., am dori să rezumăm foarte pe scurt ce se cunoaște la momentul actual despre SIDA?

— Firește, mulți au deja cunoștințe legate de această cumpărită maladie. În câteva cuvinte voi recapitula esențialul. Virusul ucigaș, asimilat de specialiști ca abreviere din limba engleză HIV — virusul imunodeficienței umane, atacă și reduce apărarea imunitară a organismului uman, lăsându-l expus infecțiilor și tumorilor. Persoana infectată cu HIV poate, la rândul ei, să transmită infecția și altora, și totodată riscă să se îmbolnăvească de SIDA, infecția putând fi evidențiată după circa 3—6 luni de la contagiune, printr-un simplu test sangvin. Uneori, SIDA se poate manifesta la persoanele seropozitive după mult timp (7—10 ani) de la contagiune. În fond, SIDA e o boală fatală — 95 la sută din cei bolnavi mai au de trăit cel mult 5 ani de la apariția primelor simptome. Ceea ce e cutremurător e că practic nu există șanse de vindecare, de salvare...

— Ar fi interesant de aflat care sînt proporțiile bolii SIDA. Ce ne puteți preciza în acest sens?

— SIDA e o problemă de dimensiune mondială. Se estimează că în lume sînt aproximativ 5 milioane de persoane seropozitive. La finele anului 1989 se semnalaseră peste 200.000 de bolnavi de SIDA. Elveția, de exemplu, statul cu cea mai perfecționată asistență medicală, se confruntă cu peste 13.000 de asemenea bolnavi la o populație de 6 milioane de locuitori. E incredibil!

— Care e situația în care se găsește țara noastră în această privință?

— În România au fost diagnosticați pînă la 30 septembrie a.c. un număr de 999 de bolnavi SIDA, din circa 25.000 de testări efectuate. Din acestea, 935 sînt copii (cu mențiunea că 931 sînt sub vîrstă de 4 ani) și restul de 64, adulți. Așadar, pentru moment am putea spune că în țara noastră SIDA e una din cele mai grave probleme de sănătate publică a copilului de vîrstă mică.

— D-le doctor, se moare, așadar, de SIDA la noi în țară?

— M-aș fi bucurat să vă pot spune că nu. Dar nu pot. S-a murit și se moare în continuare. La București, Constanța, Bacău ș.a.m.d. Foarte multe persoane confundă avertizările și invitațiile noastre la precauțiune cu o propagandă zgomotoasă. Numai cine este realmente conștient sau a trecut întîmplător printr-un salon cu bolnavi SIDA începe să acorde importanța cuvenită acestui flagel secerător de vieți.

— Contagiunea poate fi evitată?

— Fiecare cunoaștem deja măsurile generale de evitare, categorisite în trei direcții principale: 1. Precauții în raporturile sexuale (cunoașterea partenerului, fidelitate și stabilitate, limitarea numărului de parteneri, folosirea prezervativului etc.) 2. Pre-

mult mai puțin pe cale verticală (de la mamă la copil) și preponderent pe cale orizontală (transfuzii, injecții, înțepări etc.)

— D-le doctor Gherghina, sînteți unul din cei doi proprietari ai fundației recent înființate. Fundația „DORIS” anti-SIDA din București. Ce ar trebui să cunoască cititorii despre această fundație?

— În ideea unei activități complementare de ameliorare a stării de sănătate din România, alături de alte organisme guvernamentale sau neguvernamentale, împreună cu dl. dr. Dumitru Magherescu, în calitate de proprietari ai Casei de Sănătate și Frumusețe „SILUTEN DORIS”, am pus temelia financiară, profesională și morală a Fundației „DORIS”, fundație cu caracter profund umanitar, filantropic, direcționată spre lupta pentru prevenirea și combaterea bolii SIDA, precum și ajutorarea gratuită (sprijin de specialitate și juridic adecvat) a persoanelor afectate. Obiectivele noastre se leagă în principal de activitatea intensă de educație sanitară, de crearea unor centre proprii pentru diagnosticare și tratament, a unor reprezentanți în țară și străinătate, de colaborări, de activitate de primire și distribuție a ajutoarelor medicale pentru bolnavii de SIDA. Din fundație fac parte personalități de prestigiu din toate sferele de activitate. E o încredere temerară, imensă, necesară. Cei interesați ne pot contacta telefonic la numerele 59.22.31 sau 59.66.75.

— În pliantul editat de fundație se afirmă că „SIDA este o boală cu care trebuie să învățăm să conviețuim”. Nu pare a fi o afirmație stranie?

— Doar aparent. Cert e că SIDA există și proliferază uimitor. A nu o aborda cu toată atenția și precauția, ar însemna să acceptăm inconștient condamnarea noastră implacabilă, în masă. Așadar, cum se întîmplă uneori în armată, de pildă, trebuie să ne aflăm cu toții, permanent, într-o alarmă de gradul zero.

— Vă mulțumesc.

A consemnat
CRISTIAN PAVEL

cauții igienice (folosirea proptirilor lame, foarfece; dezinfectarea cu alcool medicinal sau prin fierbere) 3. Precauții în utilizarea seringii și acelor la o singură persoană, preferabil folosirea acelor și seringilor cu unică utilizare)

— Există o explicație a faptului că SIDA afectează la noi în țară cu precădere copiii și nu adulții?

— E simplu. În primul rînd, e vorba despre degradarea continuă în ultimii ani a asistenței medicale la noi în țară, de precaritatea condițiilor de igienă și tratament medical, de însăși condiția materială a populației. Copiii sînt expuși cu precădere fiindcă la aceștia frecvența injecțiilor (necesare, de altfel) e mult mai mare. E îngrijorător faptul că numărul îmbolnăvirilor celor de la domiciliu e în creștere și mai ales că respectiva contagiune se produce

O MAMĂ ȘI DOI COPII fără adăpost ÎN PRAGUL IERNII

Sîntem generația cozilor, sîntem amenințați, în România acestui sfîrșit de mileniu, să batem recordul la pierdere de timp. Doamna Pușcă Sanda din București și-a dedicat anul acesta tot timpul său liber, plus 20 de zile învoite de la serviciu, pentru a-și rezolva problema locuinței, care tot nerezolvată a rămas, la sfîrșitul unei curse labirintice între Primărie, ICRAL, sindicatul întreprinderii, televiziune, diverse publicații, guvern și chiar președintele țării. Este al treilea an în care locuiește cu doi copii minori și cu încă 2 familii (în total, 10 oameni) în apartamentul familiei Bogdan (Intrarea Ion Șulea, bl. L16), care a găzduit-o de milă. La întreprinderea de Preparate și Conserve din carne Popești Leordeni, unde este angajată cu un salariu de 2100 de lei, doamna Pușcă Sanda figurează pe lista de priorități, poziția I, încă din anul 1988. Ca și altora mulți aflați în situația ei, Primăria i-a sugerat să caute și să identifice eventuale apartamente libere, promițându-i-se atribuirea unuia dintre acestea (oare cum e posibil ca nici pînă acum Primăria să nu aibă o evidență a locuințelor disponibile?). După îndelungi investigații, solicitanta semnalează două apartamente libere în strada Armamentului 1, dar Primăria le repartizează I.L.F.-ului Berceni.

Doamna Pușcă, văzînd că are ghinion cu apartamentele, începe altă serie de demersuri, de data aceasta pentru o garsonieră și din nou Primăria Sectorului 4 îi promite sprijin, cu condiția... să caute ea o garsonieră (uite, domnule, că și Primăria lucrează cu colaboratori, nu numai securitatea și, unde mai pui, pe gratis!) Biata femeie pornește încrezătoare să inventarieze blocurile S1 și S2 din strada Dumitru Petrescu (10.000 de garsoniere) și, ajutată de administratorul Raicun Mircea, depistează 2 garsoniere libere în bl. S1 (131 și 564, disponibile prin decesul locatarilor) și 3 în bl. S2 (115, 168, 305). Cu o adresă de la administratorul blocurilor și cu una de la sindicatul întreprinderii, se adresează din nou Primăriei, care o mai amină, așteptînd

confirmarea ICRAL-ului Berceni privind disponibilitatea garsonierelor comunicate.

De ce n-o fi pus Primăria pe cei de la ICRAL la treabă și de ce o apela chiar la solicitanți pentru „munca de teren” nu știm și la ce i-a folosit doamnei Pușcă atîta alergătură iarăși nu știm, căci locuință tot nu a căpătat. ICRAL Berceni a trimis Primăriei o adresă care nu confirmă existența unor garsoniere libere în cele 2 blocuri. Ghinionista solicitantă reverează totuși, află că unele garsoniere au fost distribuite unor nefamiliști sau că, deși libere, Centrul 12 ICRAL Berceni le ține „sub tăcere”, la indicația doamnei Adina Florescu, responsabilă cu cele 2 blocuri.

Noi ne-am interesat la ICRAL Berceni Centrul 12 în legătură cu statutul garsonierelor aflate în discuție. Astfel, am constatat din documente că ap. 131 este închiriat cu Contract nr. 12929/29.X.1990: ap. 564, dat în cotă la întreprinderea „Apolo”, este închiriat cu Contract nr. 12912/18.X.1990; ap. 168 este și el închiriat cu Contract nr. 12905/9.X.1990. De notat că Primăria a distribuit aceste garsoniere în chiar perioada în care doamna Pușcă le solicita, avînd promisiuni de la Primărie și făcînd și condiționată muncă de... „explorare”. De la șeful Centrului 12 ICRAL Berceni am reușit să culegem alte 2 palide speranțe pentru doamna Pușcă: s-ar părea că locatarul de la ap. 115 ar fi plecat din țară (neoficial) și, dacă nu se mai întoarce, în termen de 6 luni i se reziliază contractul, iar pentru ap. 303, eliberat prin deces, ICRAL-ul așteaptă ca acesta să fie evaluat de un membru al familiei decedatului. Cit despre administratorul celor 2 blocuri, acesta este în litigiu cu Asociația de locatari pentru abuzuri și escrocherii declarate de el ne reprezentînd născută multă garanție. Adăugăm și noi Primăriei întrebarea: pe care ne-o pune în final scrisorii doamna Pușcă: „Vă rog să-mi spuneți ce am de făcut pentru a le asigura un adăpost copiilor? Să mă vind pe mine sau să-l abandonez?”

VALERIA DORNEANU

La Budapesta a avut loc o întîlnire a poetului Mircea Dinescu, președintele Uniunii Scriitorilor din România, cu scriitorii maghiari. După ce poetul a citit din creația sa, el a răspuns mai multor întrebări, din care unele îi erau adresate în românește. Printre altele, președintele Uniunii a menționat că în acest an au fost primiți în această organizație peste 200 de scriitori, că încearcă să facă din U.S. o instituție rentabilă în condițiile cînd „capitalismul devine periculos pentru cultura română”, motiv pentru care a și fost introdus timbrul literar pentru fiecare carte ieșită de sub tipar. U.S. plătește la un număr de 900 de scriitori pensionari pensia ce li se cuvine. Cartea adevărată este în primejdie din moment ce la Tipografia „13 Decembrie 1918” s-au găsit tipografi cu autorizații de editare a multor romane de scandal, tipărite în

pur scop comercial. Marii colaboraționiști ai regimului Ceaușescu nu și-au pus cenușă în cap, ci au revenit în forță, devenind din mari comuniști, mari capitaliști, avînd

române, colaborînd cu securitatea și publicînd dosarele scriitorilor, dosare aranjate de securitate.

Prin excluderea lui din U.S.,

Mircea Dinescu la Budapesta

fonduri din vremea ceaușeștilor. Spre deosebire de tiranii din vechime care își luau în mormînt nevestele, caii și sfetnicii, Ceaușescu a intrat din păcate în mormînt numai cu nevasta, fără sfetnici care încearcă acum să-l reabiliteze: E. Barbu, C.V. Tudor și alții. E.B. a fost dat afară din Uniunea Scriitorilor pentru că el era un simbol al colaboraționismului, un ins care a făcut foarte mult rău culturii

s-a încercat să se dea un exemplu, să înceapă un proces Nürenberg în România.

Mircea Dinescu a mai menționat că pentru excluderea acestui colaboraționist a primit telefoane și scrisori de amenințare cu moartea dar a declarat că nu s-a temut nici pe vremea lui Ceaușescu și nu se teme nici acum. Cu 1700 de membri, U.S. finanțează un număr de 24 de reviste literare din țară unde lucrează

aproximativ 300 de redactori. Scriitorii care au emigrat au fost primiți imediat după Revoluție în U.S. 30 de scriitori de limbă germană plecați din România vor să-și scoată

a tinerilor scriitori maghiari din Cluj. Condiția pentru a deveni membru al U.S. este apariția a două cărți cu succes de critică literară. Fiecare revoluție vine cu un val de incultură ori cu ghilotina. La noi a venit cu incultura. Actualmente, patetismul omoară și politica și literatura, oamenii politici eroici patetici devin ridicoli față de crunta realitate. În prezent, U.S. și A.Z.R. depun eforturi pentru stoparea ridicării prețului hirtiei.

La întîlnire au mai participat: Pop Simion, ambasadorul României la Budapesta, Octavian Olteanu, atașatul cultural, Rocsin Vasile, de la revista „Aspecte din Ungaria”, Ana Hotopari, de la emisiunea „Ecranul nostru” al TV din Szeged, Maria Berceni, poetă și critic literar. În numele scriitorilor maghiari a mulțumit dna. Anna Jakay.

PASCU BALACI

Un cadou de Moș Nicolae

În încheierea sezonului internațional de toamnă, pe Stadionul Olimpic s-a disputat întâlnirea din preliminariile Campionatului European dintre reprezentativa României și echipa statului San Marino. De la început trebuie să apreciem seriozitatea cu care noul cupiu de antrenori ai naționalei (Mircea Rădulescu și Gino Iorgulescu) a tratat această partidă, care urma nu numai să scadă cât de cât din amărăciunea nescontatului eșec din meciul cu selecționata Bulgariei, dar să și ofere o perspectivă îmbucurătoare pentru desfășurarea în continuare a ostilităților din grupă. Astfel, nu s-a minimalizat nicidecum valoarea adversarului (teoretic și, practic, cum s-a văzut, modestă), partida s-a disputat în Capitală (și nu la Constanța), pe cel mai mare stadion al țării (și nu pe „Ghencea”, ca de multe ori), în nocturnă; s-a apelat și la jucătorii care activează în alte campionate (existau sugestii de construire a formației pe scheletul unei singure echipe de club). De asemenea, trebuie să remarcăm inteligența cu care conducătorii tehnici au ales „11”-le de bază, reușind să creeze un echilibru între „stranieri” și „autohtoni”, oferind ocazia și citorva debuturi (Prunea, Badea, Stănică). Așa cum arăta la conferința de presă, antrenorul M. Rădulescu mărturi-

sea că nici nu-i știe pe toți marcatorii. Sigur că se alintă puțin, dar ar fi explicabil, după o partidă desfășurată în sens unic, în care oaspeții au încercat doar să stăvilească avalanșa de goluri din poarta lor. Fotbaliștii noștri au combinat cu subtilitate în atac, insistând chiar și când scorul lua proporții, reușind faze de mare spectacol, înscrind (și rafind, totodată) o jumătate de duzină de goluri (simetric, cite trei de repriză) prin buchetul de ex-dinamoviști Sabău, Mateuț, Răducioiu, Lupescu și „localnicii” Badea și Dan Petrescu. S-a văzut clar dorința de reabilitare în inimile suporterilor, responsabilitatea și dăruirea cu care au abordat disputa, pofta de joc a tuturor. Considerăm că este un început bun și trebuie continuat, media de vîrstă a echipei fiind de 23-24 de ani, o îmbinare între tinerețe și valoare. Cu această victorie, echipa a căpătat puțină liniște pentru pregătirea din timpul vacanței de iarnă, în primăvară urmînd să dispute în deplasare meciul cu echipa Elveției și, așa cum spunea M. Rădulescu „meciul acesta va trebui pregătit extraordinar de bine din punct de vedere tactic, să încercăm un rezultat mai la nivelul posibilităților noastre”. Și astfel, în ajun de Moș Nicolae, fotbaliștii noștri (tre-

buie să-l menționăm și pe Rednic, Gh. Popescu, Iovan, Lăcătuș și I. Dumitrescu)

ne-au oferit acest cadou care ne menține cu unele șanse în cursa pentru calificare.

Final de stagione

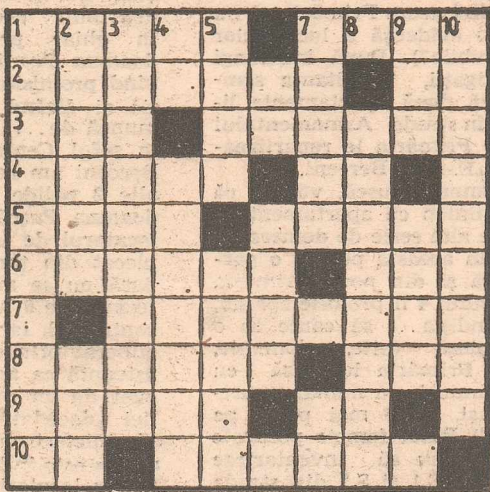
Ultima etapă a turului diviziei A la fotbal a avut ca punct de interes stabilirea campioanei de toamnă. Aceasta este Universitatea Craiova, care, în confruntarea din „Regie”, cu Sportul Studențesc, a reușit doar un rezultat de egalitate (Tudorel Cristea înscriind două goluri în ultimele 5 minute ale partidei!), după ce condusesse cu 2-0 (realizatori Adrian Popescu și Ciurea). Cu același număr de puncte (24), dar cu o diferență de golaveraj inferioară (+17, față de +23 craioveni), Dinamo ocupă poziția secundă în clasament. În derby-ul bucureștean (pentru a 63-a oară) cu vechea sa rivală, Rapid, echipa din Șos. Ștefan cel Mare a învins la limită, 1-0 (Cheregi, din lovitură liberă), giuleștenii nemiareușind să ofere o prestație ca în ultimele 6 etape (cînd nu cunoscuseră înfrîngerea). Pe poziția a treia (cu 23 de puncte) se situează Steaua, care n-a putut evita înfrîngerea (1-2) la Ploiești în fața Petrolului. Și aici, departajarea față de locul 4, ocupat de Politehnica Timișoara (4-0, scorul etapei, în disputa cu „U” Cluj) se face tot la golaveraj (+21, față de +12). La fel se prezintă situația și pentru locurile 5 și 6. F.C. Farul Constanța (0-0 cu S.C. Bacău pe „terenul” aces-

tela de la Piatra Neamț) și Inter Sibiu (una din marile surprize ale campionatului, 2-3 cu F.C. Bihor!), ambele cu 19 puncte (golaveraje +6, respectiv, +5). Pe locul 7, Corvinul Hunedoara (18 puncte), beneficiara unui meci câștigat la „maza verde” în prima etapă la Oradea, dar și autoarea unei contraperformanțe (1-8 la Craiova, în penultima etapă). Urmează un pluton masiv de 5 echipe cu 17 puncte: Rapid (+6), F.C. Argeș (+3, 3-0 cu F.C.M. Brașov), Gloria Bistrița (+2) — performera etapei, 3-1 la Petroșani!, F.C.M. Brașov (cu cîte 25 de goluri primite și marcate) și Petrolul Ploiești (-5). Locul 13 este deținut de F.C. Bacău (15 p). Surprinzătoare clasarea Sportului Studențesc (locul 14, puncte — tot 14). Echipele cu cele mai multe griji în această vacanță competițională: F.C.M. Progresul Brăila (1-2 la Hunedoara, 13 puncte), Jiul (12 p), F.C. Bihor (10 p) și „U” Cluj (7 p).

Astăzi, cu etapa „16”-imilor din „Cupa României”, se încheie și sezonul fotbalistic intern.

Grupaj realizat de
POMPILIU DUMITRESCU
LAURENȚIU ■

ETAPĂ

ORIGINEAL: 1) Joacă și câștigă — Deschidere în adincime. 2) Rezerve pentru postul de portar — Dezumflă balonul. 3) Trage bine pe un teren înghețat — Loc unde se joacă în fața camerelor. 4) Rapidul îl întrece în deplasare — Ieșire pe la centru! 5) Evidențiat printr-o simplă stringere de mină — Fac turul stadionului. 6) E ceva de neuitat (dim.) — Trasu la țintă. 7) Puncte de plecare în cursă. 8) Pornesc greu în curse — Cămilă. 9) A o face fiartă — Atacat din față, din spate și... din lateral! 10) Apărător central... la Rapid! — Țesătură fină în careu.

VERTICAL: 1) Evoluează cu succes pe teren. 2) Linie de margine — Combinație mult gustată. 3) Intră în alcătuirea zidului. 4) Finale la televizor! — Cunoșc o mare afluență. 5) Rămîne în urmă — Referitor la componenta lotului național. 6) Parte! — Desfundă terenul (pl.). 7) A merge la victorie — Campion... în deplasare! 8) 11 m (pl.). 9) Cade secerat — Puțin, foarte puțin pentru... un fotbalist rapidist! 10) Evitarea unui gol în extremis.

Dictionar: NAR.

GHEORGHE TOIA ■

DEZLEGAREA CAREULUI „OAMENI”,
APĂRUT ÎN NUMĂRUL TRECUT

TINERETE; AM; ENORM; OARBĂ; OITĂ; CM; IAR;
DMA; COPAC; I; OA; CAPĂT; AN; R; MIMI; IERI;
EU; PUIUT; GM; ȘTERS; T; OHO; CARI; TĂRNEA; U;

O IMPORTANTĂ ECONOMIE!

ABONAMENTELE LA PUBLICAȚIILE „FLACĂRA”

Abonații noștri au beneficiat, în condițiile creșterilor de prețuri din acest an, de primirea publicațiilor „Flacăra” la prețurile la care au fost contractate abonamentele. În acest fel, am demonstrat că știm să ne respectăm cititorii și să-i favorizăm economic pe cei mai fideli dintre ei — abonații.

Pentru anul 1991, abonamentele se mai primesc pînă la 15 decembrie. Prețurile noastre rămîn în continuare rezonabile: trimestrial — 75 lei „Flacăra”, 75 lei „Flacăra BIS”, 60 lei „Rebus”. Nu uitați, începînd din această lună apare, lunar, și „Flacăra Basarabiei”. Începînd cu luna ianuarie, vă puteți abona și la această publicație — prima și, pînă acum, singura dedicată fraților noștri de peste Prut și din Nordul Bucovinei.

Podul de cuvinte

FLACĂRA Basarabiei

Prima publicație
din România
după Basarabia
Nr. 1
decembrie 1990
pag. 3-4

„Cu gargară
cu dărmăci,
nu facem
nimic!”
Lăcătuș
FLACĂRA
Basarabiei
București, Moldova

„Studentii
din Chișinău
au oprit
tancurile
la paradă!”

TREC
BATALIOANE
ROMÂNE
URALII”

Podul de cuvinte

„Flacăra” este o publicație de cultură și literatură, care are ca scop principal educarea tineretului și promovarea literaturii române. Publicația este editată de Editura „Flacăra” din București.

„Flacăra” este o publicație de cultură și literatură, care are ca scop principal educarea tineretului și promovarea literaturii române. Publicația este editată de Editura „Flacăra” din București.

„Timp de o săptămînă, o echipă de reporteri din redacția publicațiilor „Flacăra” s-a aflat pe meleagurile dintre Prut și Nistru. Am cunoscut personalități marcante ale vieții social-politice, economice și culturale, precum și mulți oameni obișnuiți. Am evitat, cît a fost cu putință, ca toate aceste întâlniri să se desfășoare sub semnul festivității lipsit de substanță și de aceea ele au devenit prilejuri pentru o mai bună cunoaștere reciprocă. Fiindcă o istorie batjocoritoare ne-a ținut nu numai despărțiți dar, ceea ce este și mai grav, ne-a rețezat dreptul de a ne ști cu adevărat faptele, gîndurile, cine am fost și cine sîntem. Paginile pe care vi le oferim încearcă, în limitele lor firești, să realizeze, printr-un „pod de cuvinte”, o apropiere, o mai exactă definire a noastră.”

Am citat din „Cuvîntul înainte” al noii noastre publicații „Flacăra Basarabiei”, care se află de vînzare în aceste zile la chioșcurile de difuzare a presei din Capitală și din provincie.

Publicațiile

FLACĂRA

REDACTOR ȘEF

George Arion
Redactor șef adjunct
Ion D. Goia

Secretar general de redacție:
Dorin Gherghinescu

■ PUBLICIȘTI COMENTATORII (2569): Dumitru Constantinescu, Roxana Paicu Manolescu, Horia Pătrașcu.

■ ANCHETĂ - REPORTAJ (2600, 2542): Dorin Sălăjan, Pașcu Balaci, Petre Barbu, Radu Clobotea, Cristian Pavel, Mihai Stănescu.

■ DREPTURILE OMULUI (2559): Oltea Mutulescu, Mihail Gălățanu, Liana Tatos, Paul Vinicius, Reghina Vărvici, Corneliu Olteanu, Valeria Dorneanu.

■ CULTURĂ-ÎNVAȚĂMÎNT (2569): Ion Zubașcu, Sorina Man, Margareta Mureșan, Mihai Săndoiu.

■ FOTOREPORTAJ (2528): Elena Ghera, Gig Motoianu, Silviu Stan.

■ SECRETARIAT TEHNIC DE REDACȚIE (2123, 4453, 2072): Mircea Popp, Maria Bărbulescu, Alexandru Benga, Pompiliu Dumitrescu, Anton Ene-Filip, Gabriela Nicolescu, Sevgin Omer, Smaranda Petrea, Cornel Speriatu, Angela Ștefănescu, arh. Adrian Petrescu.

■ SECRETARIAT - ADMINISTRATIE (2002, 2558): Constanța Balaban, Mihaela Moroșanu, Eugenia Vasile, Dumitru Cărbunescu.

FLACĂRA BIS

Redactor șef adjunct
Constantin Dumitru
Liviu Timbus (2128), Aurelia Boriga, Florin Condurățeanu (1700).

REBUS

Redactor șef adjunct
Tudor Octavian (1457)
Adrian Mitu, Alexandru Pășărin, Elena Grecescu, Bogdan Vlad, Aurel Ștefan Alexandrescu, Mihai Zgubea, Simona Simzianu (2036).

■ Adresa redacției și administrației: București, Piața Presei Libere nr. 1 cod 71311. Telefoane: 17 60 10, 17 60 20 (cu interloarele trecute în paranteze de mai sus); secretariat redactor șef: 2002; redactor șef adjunct: 2124; secretar general de redacție: 2143; public relation: 2600.

Cititorii din străinătate se pot abona prin ROMPRES-FILATELIA, Sectorul export-import presă P.O. Box, 12-201, telex 10876, prfir București, Calea Griviței nr. 64-66.

■ Administrația de EDITURA „PRESA LIBERĂ” (ec. Ioan Ciucescu, ing. Stan Pelteacu).

TIPARUL:

Combinatul
poligrafic
BUCUREȘTI

16 pagini — 6 lei.

ULTIMA ORĂ

Cînd
e să cadă,
se prăbușește